

Ислом КАРИМОВ

**МАМЛАКАТИМИЗ ТАРАҚҚИЁТИ
ВА ХАЛҚИМИЗНИНГ ҲАЁТ
ДАРАЖАСИНИ ЮКСАЛТИРИШ —
БАРЧА ДЕМОКРАТИК
ЯНГИЛАНИШ ВА ИҚТИСОДИЙ
ИСЛОҲОТЛАРИМИЗНИНГ
ПИРОВАРД МАҚСАДИДИР**

ТОШКЕНТ
«ЎЗБЕКИСТОН»
2007

67.400(5У)
К 25

ISBN 978-9943-01-090-1

© «ЎЗБЕКИСТОН» НМИУ, 2007 й.

СЎЗ БОШИ

Бу йил биз халқимиз асрлар давомида орзиқиб кутган истиқлолнинг 16 йиллик қутлуғ байрамини кенг нишонлаймиз. Ўтган давр тарих учун гоят қисқа фурсат бўлса-да, шу вақт мобайнида биз ўз олдимизга қўйган юксак марраларга эришиш, эзгу мақсадларимизни амалга ошириш борасида халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайли ҳар йили ўн, балки юз йилларга тенг бўлган улкан тарихий йўлни босиб ўтдик.

Бугун тўла ишонч билан айтиш мумкинки, биз мустақил тараққиёт йўлида қандай улкан ютуқ ва натижаларни қўлга киритган бўлмасак, ҳеч шубҳасиз, буларнинг барчасига аввало Яратганимизнинг ўзи бизга берган куч-қувват, ақл-заковат ва салоҳиятга таянган ҳолда, халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан ўзимизга мос ва ўзимизга хос ривожланиш йўлини қатъий танлаб олганимиз ҳисобидан эришмоқдамиз. Шўро даврида амалда ўзини мутлақо оқламаган, Ўзбекистонни фақат арзон хомашё маконига айлантиришга қаратилган бирёқлама ва ночор иқтисодиётдан, миллатимизнинг руҳи ва табиатига бегона бўлган, унинг шаъни ва гурурини таҳқирлаб келган мафкурадан бутунлай воз кечиб, замонавий тараққиёт сари дадил қадам қўйганимиз бу ютуқларнинг асосий мезони ва омили бўлмоқда.

Шу ўтган давр мобайнида диёримизда тинчлик-осойишталик ва барқарорликни мустаҳкамлаш, давлат ва жамият қурилиши, суд-ҳуқуқ тизими ва иқтисодиёт соҳасини эркинлаштириш, она заминимиз бойликларидан эл-юртимиз ва келгуси авлодлар манфаати йўлида оқилона фойдаланиш, мамлакатимизнинг халқаро майдондаги обрў-этиборини юксалтириш бўйича қўлга киритган салмоқли натижаларимиз нафақат бугунги кун, балки ёруғ ва фаровон келажагимиз учун пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Албатта, буларнинг барчаси ҳар томонлама фахрланиш ва ғурурланишга етарлича асос беради. Эртанги истиқболимизга бўлган ишончимизни мустаҳкамлайдиган бундай улкан марраларга эришишда миллионлаб юртдошларимиз ўзининг ҳалол ва самарали меҳнати, фидойилиги билан муносиб ҳисса қўшаётгани барчамизни қувонтиради. Бу ҳақда гапирар эканмиз, аввало, қишнинг қаҳратони, ёзнинг жазирамасига қарамасдан, йил ўн икки ой ерга қалб қўри, меҳрини бериб мўл ҳосил етиштираётган заҳматкаш деҳқон ва фермерларимиз, замонавий саноат корхоналарида тер тўкиб ишлаётган ишчиларимиз, кичик бизнес ва хусусий сектор соҳасида фаолият юритаётган ишбилармон ва тадбиркорлар, аҳолининг онгу тафаккури ва маънавиятини юксалтириш, жамиятимизда эркин ва мустақил фикрлаш муҳитини шакллантиришда жонбозлик кўрсатаётган олиму зиёлилар, муаллим ва ўқитувчилар, соғлиқни сақлаш ходимлари, маданият ва санъат аҳли, жаҳон майдонларида турли жабҳаларда катта галабаларни қўлга киритиб, Ўзбекистон шухратини дунёга тараннум этаётган минглаб ўғил-қизларимизнинг хизматла-

ри беқиёс эканини мамнуният билан эътироф эта-
миз.

Табиийки, бундай қувончли натижаларга эри-
шиш ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ. Биз бу ёруғ кун-
ларга етиб келгунча бошимиздан қандай огир си-
нов ва машаққатларни ўтказмадик, қандай гов-
тўсиқларни енгиб ўтмадик. Лекин ҳар қандай қийин
ва мураккаб вазиятда ҳам ўз танлаган йўлимиздан
қайтмадик.

Бугунги ҳаётимиз, айниқса, кейинги йилларда
эришган ютуқларимиз истиқлолнинг дастлабки
кунларидан биз танлаб олган тараққиёт йўлининг
ҳар томонлама тўғри ва оқилона эканини кўрсат-
моқда. Дунёда “ўзбек модели” деган ном билан тан
олинган бу йўл замирида мужассам бўлган беш
тамойил, яъни, иқтисоднинг мафкурадан тўла холи
бўлиши, давлатнинг бош ислохотчи экани, қонун
устуворлиги, кучли ижтимоий сиёсат юритиш,
ислохотларни босқичма-босқич равишда амалга
ошириш билан боғлиқ принциплар ҳозирги кунда
ўзининг ҳар томонлама ижобий самарасини бер-
моқда, юртимизда эркин ва фаровон ҳаёт асосла-
рини барпо этишда мустаҳкам замин бўлиб хиз-
мат қилмоқда.

Таъкидлаш жоизки, 90-йилларнинг бошида биз
ўзимиз учун ҳаётий шиор сифатида белгилаб ол-
ган «Ислохотлар — ислохот учун эмас, аввало ин-
сон учун, унинг манфаатлари учун», «Янги уй қур-
май туриб, эскисини бузманг» деган қоидалар бу-
гун ҳам фаолиятимизда муҳим дастуриламал бўлиб
келмоқда.

Бошқача айтганда, биз барча соҳа ва тармоқ-
ларда кенг кўламли ислохотларни тадрижий ва
изчил амалга ошириш жараёнида қандай ютуқ-

ларга эришган бўлсак, инсон, унинг ҳаёти, ҳуқуқ ва эркинликларини энг олий қадрият ва бойлик сифатида жамиятимиз ҳаётида асосий ўринга кўтариш доимий эътибор марказимизда бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Шу билан бирга, ҳаётнинг барча жабҳаларини янада эркинлаштириш, фуқаролик жамияти асосларини шакллантириш масаласи ижтимоий ҳаётимизда тобора муҳим аҳамият касб этмоқда.

Бугунги кунда жамиятимиздаги янгиланиш ва ўзгариш жараёнларининг моҳиятида шу заминда яшаётган, миллати, тили ва динидан қатъи назар, барча Ўзбекистон фуқароларининг ҳаётий манфатларини таъминлашдек эзгу мақсад мужассам эканини ҳар қадамда кўриш, кузатиш мумкин.

Юртимизда 2007 йилга «Ижтимоий ҳимоя йили» деб ном беришда ҳам, аввало ана шу мақсадлар назарда тутилгани шубҳасиз. Шу муносабат билан қабул қилинган давлат дастуридаги вазифаларнинг ҳам бир-бири билан узвий боғланиб, ийровардида халқимизнинг огирини енгил қилиш, унинг турмуш фаровонлигини ошириш, энг асосийси, жамиятимизда ўзаро қадр-қиммат, меҳр-оқибат ва багрикенглик муҳитини мустаҳкамлашга хизмат қилишга қаратилгани ҳам шундан далолат беради.

Бизнинг ўз иш фаолиятимизга айнан ана шундай тамойил ва мезонлар асосида баҳо беришимиз амалий иш услубига айланиб бораётгани айниқса эътиборлидир. Бунини мамлакатимизнинг 2006 йилдаги иқтисодий-ижтимоий ривожланиш якунлари ва 2007 йилдаги устувор вазифалар муҳокамасига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси

материаллари ва шу аснода ҳаётимизнинг долзарб масалаларига доир қабул қилинган фармон ва қарорлар ҳам тасдиқлайди. Шу йил 19 мартда имзоланган «Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш ва мустаҳкамлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармон бу борада олиб бораётган изчил ва қатъий саъй-ҳаракатларимизнинг яна бир ёрқин мисоли ва ифода-сидир.

Ўтган давр мобайнида амалга оширган ишларимиз таҳлили шуни кўрсатадики, 2006 йил юртимиз тараққиётида алоҳида босқич бўлиб қолади. Энг муҳими — бугунги кунда қўлга киритаётган барча ютуқларимиз демократик жамият ва фаровон ҳаёт қуриш борасида ҳавас қиладиган натижаларга эришган Европа давлатлари, Япония ёки Жанубий Корея сингари мамлакатлар қаторидан жой олишда биз учун янги уфқ ва имкониятлар очади.

Албатта, юксак демократик талабларни ҳаётимизга тўлиқ жорий этиш, фуқаролик жамияти барпо қилиш, фаровон ҳаётга эришиш — буларнинг барчаси бир-бири билан чамбарчас боғлиқ ва улуксиз давом этадиган жараён бўлиб, бундай даражага кўтарилиш ҳеч қачон осонликча кечмаслигини барчамиз яхши тушунамиз.

Биз кўзлаган ана шундай эзгу мақсадларни, белгилаб олган яқин ва узоқ режаларимизни амалга ошириш вазифаси юртимизда мавжуд бўлган барча салоҳиятлардан самарали фойдаланиш, ҳозирга қадар ишга солинмаган кўпгина куч ва имкониятларни сафарбар этиш, энг муҳими, белимизни маҳкам боғлаб, астойдил меҳнат қилишимизни тақозо этади.

Бу йўлнинг устувор йўналишлари ҳақида гапирар эканмиз, авваламбор қуйидаги вазифаларга алоҳида эътибор беришимиз зарур.

Биринчидан, олдимизда турган юксак мақсад ва режаларни ўзимизга яққол тасаввур қилиш, уларнинг маъно-мазмунига етиб боришимиз лозим. Президентдан тортиб ҳар бир фуқарога бу масалаларни ҳаётга татбиқ қилишни ўзининг бугунги кундаги энг асосий бурчи ва вазифаси деб билиши, шу йўлда жон куйдириши, бу жараёнда ўзини оддий томошабин эмас, балки фаол иштирокчи сифатида ҳис этиши ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Иккинчидан, кўзлаган марраларимизга етиш учун шу юртда яшаётган, онгли фикрлайдиган ҳар қайси инсон ўз масъулиятини чуқур англаган ҳолда меҳнат қилиши даркор. Бу улуғвор мақсадлар барчамиздан — масъул лавозимда ўтирган раҳбар ва мутасадди ходимлар, деҳқон ва фермерлар, тадбиркор ва ишбилармонлар, саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари, тинч ва осойишта ҳаётимиз иосбонлари бўлмиш ҳарбийлар, лўнда қилиб айтганда, Ватанимизнинг келажаги билан ўз ҳаёти ва тақдирини чамбарчас боғлаган ҳар қайси инсондан ўз зиммасига олган вазифани ҳалол ва сидқидилдан адо этишни талаб қилади.

Учинчидан, шу муқаддас заминда биз ҳеч кимдан кам бўлмаган эркин ва фаровон ҳаёт барио этиш учун азму қарор қилган эканмиз, албатта бирдамлик, албатта меҳр-оқибатлилик, албатта чидам ва бардошлилик, албатта шижоат ва қатъиятлик каби олижаноб хусусиятлар қалбимиздан, кундалик ҳаётимиздан чуқур жой олиши керак.

Тўртинчидан, биз мустақилликка эришгандан кейин қайси соҳа ва йўналишда бўлмасин — бу

иқтисодиёт ва сиёсат, давлат ва жамият қурилиши бўладими, таълим-тарбия, соғлиқни сақлаш ёки маданият ва маънавий ҳаёт бўладими — қўлга кiritган улкан ютуқларимиз барчамизники ва уларни ҳеч ким тортиб ололмайди.

Лекин, бу муваффақиятларга маҳлиё бўлмасдан, ортиқча манманлик ва мақтанчоқликка берилмасдан, ўтган давр мобайнида эришган ютуқларимиз билан бир қаторда йўл қўйган камчилик ва нуқсонларимиз, бой берган имкониятларимизни ҳам ҳолисона тан олиб, улардан тегишли сабоқ ва хулоса чиқариб, келгуси фаолиятимизда бундай ҳолатларнинг олдини олиш учун барча чораларни кўришимиз, керак бўлса, оқу қорани, дўсту душманни ажратиб олишимиз, доимо сезгир ва огоҳ бўлишимиз, қисқа қилиб айтганда, ён-атрофимизда ҳали-бери сақланиб қолаётган хавф-хатарларга очиқ кўз билан қараб, турли таҳдидларга бўш келмасдан, охир-оқибатда ўзимизнинг эзгу мақсад-муддаоларимизга эришишимиз шарт.

Бешинчидан, бизга ҳамиша маънавий куч-қувват берадиган миллий қадриятларимиз, бой тарих ва маданиятимиз, буюк аجدодларимизнинг қолдирган бебаҳо мероси, дину диёнатимизни кўз қорачигидай асраб-авайлаб, эъзозлаб, эртанги кунга бўлган ишонч туйғусини ўз амалий ишларимиз билан янада мустаҳкамлашимиз лозим.

Бугун халқимиз, айниқса, ёшларимиз ўзлигини тобора чуқурроқ англаб боргани сари барчамизнинг қалбимизда «Биз киммиз, кимларнинг авлодимиз, кимлар билан фахрланамиз, биз уларга муносиб бўла оляпмизми?» деган даъваткор сўзлар теран маъно касб этиши табиийдир.

Ҳозирги шиддатли замоннинг реал ҳақиқати шундан иборатки, интеллектуал ва маънавий бойликка эга бўлган халқ ва миллат, ҳеч шубҳасиз, ҳақли равишда бугунги ва эртанги кунга эгалик қила олади. Биз ёш авлодимизни миллий қадриятларга садоқат руҳида тарбиялаш билан бирга, уларнинг умумбашарий тараққиёт ютуқлари, замонавий билимларни ҳар томонлама чуқур ва пухта эгаллаши учун барча шарт-шароитни яратиб беришимиз лозим. Чунки ҳозирги пайтда давр бизнинг олдимизга қўяётган юксак талабларга жавоб беришга қодир бўлиб яшаш, турли-туман мураккаб муаммоларни ўз вақтида ва оқилона ечиш учун албатта замонавий билим ва тафаккур сув билан ҳаводек зарур.

Ёшларимизни ўз мустақил фикрига эга бўлган, барча соҳаларда дунёдаги тенгдошлари билан беллаша оладиган, биз бошлаган ишларнинг муносиб давомчилари, мард ва жасур, комил инсонлар қилиб тарбиялаш — бу нафақат катта бахт, айни пайтда бу аввало ўзбек халқининг қадимий шуҳратини қайта тиклаш, унинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини янада юксалтириш, ривожланган давлатлар сафидан муносиб ўрин эгаллашининг асосий шарти ва гаровидир.

**ДЕМОКРАТИК ҲУҚУҚИЙ ДАВЛАТ, ЭРКИН
ИҚТИСОДИЁТ ТАЛАБЛАРИНИ ТЎЛИҚ ЖОРИЙ
ЭТИШ, ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ
АСОСЛАРИНИ ҚУРИШ — ФАРОВОН
ҲАЁТИМИЗ ГАРОВИДИР**

*2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий
ривожлантириш якунлари ва 2007 йилда иқтисодий
ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор
йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси
мажлисидаги маъруза*

2007 йил 12 февраль

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Бугунги йиғилишимиздан кўзланган асосий мақсад — юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар натижаларини ва 2006 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунларини танқидий баҳолаб, 2007 йилдаги муҳим ҳаётий аҳамиятга эга бўлган устувор вазифа ва йўналишларни белгилаб олишдан иборат.

Ўтган йил якунларини таҳлил қилар эканмиз, қуйидаги ўта муҳим ва ўзига хос жиҳатлар ва хулосалар ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

Биринчидан, Халқаро валюта жамгармасининг иқтисодиётимизнинг ўтган йилги ривожланиш якунлари бўйича берган баҳолари, яъни ялпи ички маҳсулотимизнинг юксак ўсиш суръатлари ва макроиқтисодий ривожланиш натижалари, олтин-валюта захирасининг ошиши ва тўлов балансининг барқарорлигини таъминлайдиган экспорт ҳажмининг мисли кўрилмаган даражада кўпайиши барчамизни қувонтиради, албатта.

Давлат бюджети 93 миллиард сўм ёки ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,5 фоиз профицит билан ба-жарилди. Олиб борилаётган қатъий пул-кредит сиё-сати ва пул айланмасининг изчил назоратда тути-лиши монетар кўрсаткичларнинг барқарор даража-сини таъминлаш, инфляция суръатини пасайтириш ва уни 6,8 фоизга олиб келиш имконини берди.

2006 йилда ялпи ички маҳсулот 7,3 фоизга ўсди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг саноатда 10,8, қиш-лоқ хўжалигида 6,2 фоизга ошгани, инвестиция-ларнинг 11,4, қурилиш-пудрат ишларининг 12,8, хизмат кўрсатиш соҳасидаги кўрсаткичларнинг 19,5 фоизга ўсгани иқтисодий ривожланишнинг асосий омиллари бўлиб хизмат қилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ўтган йилда эришилган ана шундай ўсиш суръатлари ва юксак макроиқтисодий кўрсаткичлар жамиятимизнинг барча соҳаларини тубдан ислоҳ қилиш ва янгилаш бўйича амалга оширилган кўп йиллик машаққатли ва мураккаб ишларнинг мантиқий натижаси, мам-лакатимиз иқтисодиётини изчил ва барқарор ри-вожлантиришнинг амалий намоёни бўлди.

Масалан, 2006 йилда иқтисодиётнинг ўсиши, солиштирма нархларда олиб қараганда, 2000 йил-га нисбатан 45 фоизни ташкил этди, бунда сано-ат ишлаб чиқариши 1,6 марта, қишлоқ хўжалиги 1,5 баробар, ташқи савдо айланмаси 1,7 марта, экспорт ҳажми 1,9, олтин-валюта захираси 3,7 ба-робар, реал иш ҳақи эса 4 марта ошганини кўриш мумкин. Шу билан бирга, инфляциянинг йиллик даражаси 4 мартадан зиёд пасайганини ҳам қайд этиш лозим.

Айни пайтда, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш борасида ҳам жиддий ютуқларга эришилди. Бунинг натижасида саноатда меҳнат унумдорлиги 1,7 марта ошди.

Шуниси диққатга сазоворки, ялпи ички маҳсулотнинг юқори суръатлар билан ўсиши анъанавий хом ашё тармоқлари ҳисобидан эмас, жаҳон бозоридаги қулай конъюнктура ва айрим хом ашё турлари ҳамда материаллар нархининг юқорилиги ҳисобидан эмас, балки, биринчи навбатда, рақобатга бардошли тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда замонавий хизмат кўрсатиш соҳаларини жадал ривожлантиришни белгилаб берадиган жиддий таркибий ўзгаришлар ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш эвазига таъминланмоқда.

2006 йилда саноатнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 2000 йилдаги 14,2 фоиз ўрнига 22,1 фоизни, хизматлар кўрсатиш соҳасининг улуши 30 фоиз ўрнига 39,5 фоизни ташкил этди. Қишлоқ хўжалигида эса аксинча — бу кўрсаткич пасайиб, 32 фоиздан 24 фоизга тушди.

Ёқилғи-энергетика мажмуаси ва рангли металлургия тармоқлари юқори суръатларда ўсди. Ўтган йили фақат ёқилғи-энергетика мажмуасини ривожлантириш, реконструкция ва модернизация қилиш учун 250 миллион доллар ҳажмидаги хорижий сармоя жалб қилинди.

2006 йилда ўсиш суръати машинасозлик ва металлни қайта ишлаш саноатида 25,7 фоиз, кимё ва нефть-кимё саноатида 19,6 фоиз, озиқ-овқат соҳасида 28 фоиз, енгил саноатда 20 фоиз, ёғоч-

ни қайта ишлаш ва мебель саноатида 18 фоиз, қурилиш материаллари саноатида 12 фоизга ошди.

Иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришлар, хўжалик юритувчи субъектларнинг ишлаб чиқариш фаоллигини ошириш ва молиявий барқарорлигини таъминлашда пухта ўйланган, биринчи навбатда, солиқ юкини камайтиришга қаратилган солиқ сиёсатининг ўтказилиши муҳим аҳамият касб этди. Ўтган йили юридик шахслар даромадлари (фойда)дан олинadиган солиқ ставкалари 15 фоиздан 12 фоизгача, дивиденд ва фоизлардан олинadиган солиқ 15 фоиздан 10 фоизгача, ягона ижтимоий тўлов эса 31 фоиздан 25 фоизгача камайтирилди. Экология солиги бутунлай бекор қилинди.

Солиқ имтиёзларидан фойдаланиш натижасида республикамиз корхона, компания ва хўжаликлари 2006 йилда ўз молиявий ресурсларини қўшимча равишда 425 миллиард сўмга кўпайтирди. Бу эса инвестицияларнинг ўсиши, корхоналарнинг айланма маблагини тўлдириш ва меҳнатга ҳақ тўлашни ошириш учун қўшимча манба бўлиб хизмат қилди.

Иккинчидан, бозор ислохотларини чуқурлаштириш, иқтисодиётни эркинлаштириш ва мулк ҳуқуқини ҳимоя қилишни мустаҳкамлашга қаратилган чораларнинг амалга оширилиши мамлакатимизда инвестиция муҳитини яхшилаш ҳамда ҳажми тобора ортиб бораётган хорижий сармояларни жалб қилишда ижобий таъсир кўрсатди.

2006 йилда молиялашнинг барча манбалари ҳисобидан ўзлаштирилган капитал маблағлар ҳажми 3 миллиард 140 миллион АҚШ долларига тенг даражани ташкил этди.

Иқтисодиётга йўналтирилган сармояларнинг қарийб 50 фоизи технологияларни янгилаш ва замонавий ускуналар харид қилишга сарфланди.

Барча сармояларнинг 77,5 фоизини ташкил этадиган марказлашмаган сармояларнинг асосий ўсиши хорижий инвестицияларни тўғридан-тўғри жалб қилиш, корхоналарнинг ўз маблагини ва банк кредитлари ҳисобидан таъминланди.

Натижада йил давомида Қўнғирот сода заводи, Тўполанг ГЭСи ишга туширилди, «Ўзметкомбинат» акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмасида мис ва унинг қуйилмаларидан тасма ленталарини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди, «Кўкдудмалоқ» қўшма корхонасида газни қайта ишлаш қувватининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди, Фаргона нефтни қайта ишлаш заводида газни қисмларга ажратадиган қурилма, Газли — Саримой газ қувури қурилиши, тўқимачилик саноатида эса 11 та инвестиция лойиҳаси якунига етказилди, саноатнинг қатор етакчи тармоқларида йирик инвестиция лойиҳаларини амалга оширишга киришилди.

Тошгузар — Бойсун — Қумқўргон темир йўли қурилиши, Тошкент иссиқлик электр станциясини модернизация этиш, Навоий шаҳри аэропортини реконструкция қилиш, Резаксой ва Ҳангаронсой сув омбори ҳамда бошқа объектлар барпо этиш билан боглиқ йирик лойиҳаларни амалга ошириш давом этмоқда. Арис — Ўзбекистон темир йўл тармоғи электрлаштирилди. Йўловчи ташиш поездларининг янги тезюрар йўналишлари ишга туширилди.

Йўл қурилиши дастурининг амалга оширилиши туфайли 2006 йилда халқаро транспорт тармоғи таркибига кирадиган 130 километр автомобиль йўли реконструкция қилинди, умумий фойдаланишда бўлган 2400 километр йўл таъмирланди, 34 та кўприк қурилди.

Умумий қиймати 186 миллион доллар бўлган, тўғридан-тўғри жалб этилган хорижий сармоялар иштирокида 53 та лойиҳа бўйича маблагларни ўзлаштириш якунланиб, маҳсулот ишлаб чиқариш бошланди. Жумладан, «Ўзбекенгилсаноат» давлат акциядорлик компаниясида — 11 та лойиҳа, Алоқа ва ахборотлаштириш агентлигида — 4 та, «Ўзбекчармпойабзали» акциядорлик компаниясида — 2 та ва республикаимизнинг турли ҳудудларида 31 та лойиҳа амалга оширилди.

Учинчидан, одамларда мулкка бўлган муносабатни ўзгартириш, деҳқонларимизда ерга эгалик ҳиссини шакллантиришга қаратилган иқтисодий ислохотларнинг изчил амалга оширилиши натижасида қишлоқ хўжалиги соҳасида чуқур ўзгаришлар рўй бермоқда. Қишлоқ меҳнаткашларининг дунёқараши ўзгармоқда, уларда ташаббускорлик, тадбиркорлик, ер ҳамда сув ресурсларига масъулият ва тежамкорлик билан муносабатда бўлиш каби фазилатлар янада яққол намоён бўлмоқда.

Ҳеч шубҳасиз, бугунги кунда қишлоқ хўжалиги самарадорлигини тубдан ошириш, сўнгги йилларда пахтачилик, галлачилик ва мева-сабзавотчиликда мўл ҳосил етиштириш, ишлаб чиқариш ҳажмларининг ўсишида чуқур ўйланган ва изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотлар асосий омил бўлаётганини барчамиз яхши англаймиз.

Шуни мамнуният билан қайд этиш жоизки, фермер хўжаликлари амалда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг асосий шаклига, уни бар-қарор ривожлантиришни таъминлашда етакчи ҳаракатлантирувчи кучга айланди.

Ҳозирги пайтда республикамизда 190 мингга яқин фермер хўжалиги фаолият кўрсатмоқда ва уларда салкам 1,4 миллион киши меҳнат қилмоқда.

Агар 2000 йилда етиштирилган пахта ҳосилининг 21 фоизи фермер хўжаликлари ҳиссасига тўғри келган бўлса, 2006 йилда бу кўрсаткич 86 фоиздан ошиб кетди, бошоқли дон экинлари етиштириш бўйича эса 2000 йилда 15 фоизни ташкил этган бўлса, ўтган йили 75 фоиздан иборат бўлди.

Биргина 2006 йилнинг ўзида 666 та ширкат хўжалигини қайта ташкил этиш ҳисобидан 74 мингта фермер хўжалиги тузилди, уларнинг ярмидан кўпи мева-сабзавотчиликка ихтисослашганини таъкидлаш лозим.

Қишлоқ жойларда бозор иқтисодиёти тамо-йилларига асосланган меҳнат кооперациясининг янги шакллари, янгича хўжалик муносабатлари тизими қарор топмоқда.

Жумладан, фермер хўжаликлари томонидан мева-сабзавот маҳсулотлари ва узум етиштиришга ҳамда уларни қайта ишлашга ихтисослашган қарийб 200 та агрофирма ташкил этилди, қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаб чиқаришга хизмат кўрсатиш, транспорт хизмати, маҳсулотларни қадоқлаш, жойлаш ва экспорт қилиш ҳамда шу каби бошқа хизматлар кўрсатиш бўйича ишлаб чиқариш ва бозор инфратузилмаси шаклланимоқда.

Тўртинчидан, миллий иқтисодиётимизнинг экспорт салоҳияти жадал ривожланиб, тобора рақобатга бардошли бўлиб бораётгани 2006 йилда эришган асосий натижаларимиздан бири бўлди.

Экспорт корхоналаримиз фаолиятининг энг муҳим йўналишига, бутун иқтисодиётимизнинг ривожланиш натижаларини баҳолаш мезонига айланди.

Бугунги кунда деярли кўпгина тармоқ ва корхоналаримиз ташқи иқтисодий фаолиятга тўлиқ жалб этилган бўлиб, ташқи бозорларни фаоллик билан ўзлаштирмоқда.

Биргина 2006 йилнинг ўзида товар маҳсулотларини экспорт қилиш ҳажми 31,5 фоизга ўсиб, 2000 йилга нисбатан 2 мартадан кўпроқ ортди.

Ташқи савдо айланмасининг ижобий сальдоси йил давомида қарийб 2 миллиард АҚШ доллари-гача ўсди.

Шу борада эътиборингизни муҳим бир масалага қаратмоқчиман.

Экспорт ҳажмининг ана шундай ўсиши биз учун анъанавий ресурслар бўлмиш пахта толаси, қимматбаҳо металллар ва турли хом ашё етказиб бериш ҳисобига эмас, балки, асосан, автомобиллар, нефть-кимё ва металл маҳсулотлари, минерал ўғитлар, ип-калава ва газлама, трикотаж буюмлар, сим-кабель маҳсулотлари, қурилиш материаллари ва бошқа шу каби кўплаб экспорт товарлари ҳажми ва турларини кўпайтириш эвазига таъминланмоқда.

Буни экспорт ҳажмида тайёр маҳсулотлар ва хизматларнинг улуши 53 фоиздан ошгани, пахта толасининг улуши эса 17 фоизгача камайгани ҳам яққол тасдиқлайди.

Бешинчидан, 2006 йилда аҳоли бандлигини ошириш, халқимиз турмуш даражасини босқич-ма-босқич юксалтириш йўлида сезиларли қадамлар қўйилди.

Барча тоифадаги ишчи-ходимларнинг реал иш ҳақи ўтган йилда 36 фоизга ўсди.

Ўтган йили иқтисодиётимизда амалга оширилган таркибий ўзгариш ва ўсиш суръатлари, кичик бизнес ва тадбиркорликни рағбатлантириш, хизмат кўрсатиш соҳасини жадал ривожлантириш, одамларимизга касаначиликнинг турли шакллари билан шуғулланиши учун шарт-шароит яратиб бериш, муҳтож оилаларни чорва моллари билан таъминлаш борасида қилинган кўпгина ишлар туфайли мамлакатимизда қарийб 570 мингта иш ўрни яратилди.

Айниқса, 2006 йилда йирик саноат корхоналари билан кооперациялашиш негизида касаначилик фаол ривожланиб, бунинг натижасида 60 мингдан зиёд иш ўрни ташкил этилди.

Мана шу билдирилган фикрлар нуқтаи назаридан ҳар қайси ҳоким ўз вилоятида қандай иш қилингани ҳақида ҳисоб берса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Шуни таъкидлаш жоизки, биз катта сармоя, маблағ талаб қилмайдиган касаначиликни йўлга қўйиш мақсадида жойлардаги ишлаб чиқариш корхоналарида бекор ётган турли хил дастгоҳ ва ускуналарни қўлидан иш келадиган одамларга, оилаларга бердик. Натижада 60 минг одам, 60 минг оила қўшимча даромадга эга бўлди. Шу одамларнинг, айтиш мумкинки, дунёқараши ўзгарди. Улар энди ўз оиласи, болалари олдида бошини

кўтариб яшайди, эл-юрт, Ватан равнақига ўз ҳис-сасини қўшади.

Шу маънода, бу масала бўйича ибратли тажрибаларни ўрганиш, кенг тарғиб этиш албатта фойдадан холи бўлмайди.

Иқтисодиётимизда қўлга киритилган марралар ҳақида гапирганда, шуни айтиш керак, бугунги дунёда нуфузли ташкилот бўлмиш Халқаро валюта жамғармасининг берган баҳоси кўп нарсани англайди. Бундай ютуқлар замирида нима турибди? Албатта, пешона тери ва қаттиқ меҳнат.

Энг муҳими, инсон аниқ мақсад сари интилса, унга барча шарт-шароит яратиб берилса, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилса, у энг юксак марраларни эгаллашга қодир бўлади. Бизнинг мутахассислар, ёшларимиз қандай замонавий, юксак технологияларни ўзлаштира олаётганини кўриб турибмиз. Бугун касб-ҳунар коллежларини, олий ўқув юртларини битираётган болаларимиз ҳеч кимдан кам эмас.

Бу гаплардан мақсад шуки, биз ҳеч қачон Ўзбекистон эришган ютуқларни рўкач қилиб, қуруқ мақтаниш йўлига ўтганимиз йўқ ва ўтмаймиз ҳам.

Аксинча, бу борада реал натижалар ҳақида гапириш ўринли бўлади, деб ўйлайман. Масалан, таълим-тарбия ва соғлиқни сақлаш соҳасидаги ютуқларимизни олайлик. Бугун замон шиддат билан ўзгаришти — унга ҳамқадам бўлиб яшаш ва ишлаш керак. Бунинг учун эса, аввало, интеллект, ақл-заковат керак.

Йилнинг ҳар чорагида ўтказиладиган ижтимоий ҳисоботлар натижаларига кўра, ўтган йили

аҳолининг бандлиги 2,7 фоиз, шу жумладан, саноатда 9 фоиз ўсган, қишлоқ хўжалигида банд бўлганларнинг сони эса 4 фоизга камайган.

Аммо, бу йўналишда амалга оширилган ишларга қарамасдан, бугунги кунда мамлакатимизда вақтинчалик ишларда банд бўлганлар сони салкам 300 минг нафарни ташкил этаётганига, 560 мингдан зиёд киши ёки меҳнатга лаёқатли фаол аҳолининг қарийб 5 фоизи ишга жойлашишга муҳтож эканига алоҳида эътибор қаратишимиз зарур.

Бундай ҳолат аҳоли бандлиги муаммолари ҳали-бери ижтимоий сиёсатимизнинг зудлик билан ҳал қилиш талаб этиладиган ўткир ва долзарб масаласи бўлиб қолаётганини кўрсатади ва бу соҳада давлат ва жамоат ташкилотлари, аввало, маҳаллий ҳокимиятлар томонидан амалга оширилаётган барча ҳаракатларимизни янада кучайтиришни талаб қилади.

2006 йилда аҳолининг кам таъминланган ва муҳтож қатламларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва уларга моддий ёрдам кўрсатиш борасида аниқ йўналтирилган самарали чора-тадбирларни амалга ошириш, таълим, кадрлар тайёрлаш, соғлиқни сақлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш соҳаларида мақсадли умуммиллий дастурларни ҳаётга татбиқ этиш масалаларига катта эътибор қаратилди.

Фақатгина «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастурида кўзда тутилган тадбирлар ижроси учун қарийб 284 миллиард сўм, жумладан, 133 миллиард сўм бюджет маблаги, 151 миллиард сўмдан зиёд идора ва ташкилотлар, ҳомийлар маблаги сарфлангани ҳам шундан далолат беради.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш натижасида 1997 йилдан буён касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейларда иқтисодиётимизнинг турли соҳа ва тармоқлари учун қарийб 600 минг нафар малакали ёш кадрлар тайёрланди.

Мана бу — бизнинг катта ютуғимиз. Биз 600 минг ёш, келажакка интилган, кўзлари ёниб турган йигит-қизларимизни ҳаётга тайёрладик. Уч йиллик ўқиш давомида замонавий касб ва дунёқараш эгаси бўлган, хорижий тилларни пухта билладиган ёш авлодимиз ҳаётга кириб келмоқда.

Биргина 2006 йилнинг ўзида 8 минг ўқувчи ўрнига эга бўлган 6 та академик лицей ва 70 минг ўринли 124 та касб-ҳунар коллежи қуриб, фойдаланишга топширилди, 8,7 миллиард сўмлик ва 15 миллион АҚШ доллари миқдоридаги ўқув-лаборатория жиҳозлари харид қилинди.

Мактаб таълимини ривожлантириш дастурига мувофиқ 2006 йилда 61 та янги мактаб қуриб, фойдаланишга топширилди, 385 та мактаб капитал реконструкция қилинди, 530 та мактаб эса таъмирланди.

Фурсатдан фойдаланиб, яна бир масалани ўртага қўйиш жоиз, деб биламан. Агар биз 1997 йили Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини қабул қилмасак, лицей ва коллежларни қуриш, нафақат қуриш, балки жиҳозлаш, уларда ишлайдиган малакали педагогларни, тегишли дастурларни тайёрлашни йўлга қўймасак, бу даргоҳларни битириб чиқадиган ёшларни ишга жойлаш масаласини ўйламасак, айтинглари, нима бўлар эди?

Фарзандлари келажagini ўйлаб яшаш — ўзбек миллатига хос фазилат.

Бугун мана шу дастурни бутун дунё эътироф этмоқда. Лицей ва коллежларни битирган минг-минглаб ёшларимиз нафақат юртимизда, балки хорижий мамлакатларда ҳам муваффақиятли ишламоқда.

Шу маънода, мамнуният билан айтиш мумкинки, мана шу ўн йил биз учун бекор ўтгани йўқ. Бу ишларимизнинг дастлабки ҳосилини кўра бошладик. Бизнинг ишимизга кимки баҳо бермоқчи бўлса, ана шу ёшларга, уларнинг онги ва дунёқарашига боқсин.

Ўқитувчилар ва умумтаълим муассасалари ходимларини моддий рағбатлантириш ҳамда уларнинг меҳнатига ҳақ тўлашнинг сифат жиҳатидан мутлақо янгича усуллари жорий этилди. Барча мактабларда меҳнатда ўрнатилган кўрсатган халқ таълими ходимларини рағбатлантиришга қаратилган мактаб директори фондлари тузилди ва ўтган йили шу фондлар орқали 190 минг нафарга яқин ўқитувчи рағбатлантирилди.

Соғлиқни сақлаш тизимини такомиллаштириш ва аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, мамлакатимизда спортни, биринчи галда, болалар спортини ривожлантириш, тиббиёт ходимлари ва ижтимоий соҳа ходимлари меҳнатини рағбатлантириш масалаларига катта эътибор қаратилди.

Мамлакатимизнинг ўтган йилдаги ижтимоий-иқтисодий ривожланиш натижаларига якун ясар эканмиз, ҳақиқатан ҳам, 2006 йил — бозор иқтисодиёти ва демократия йўлида чуқур ислохотлар амалга оширилган, иқтисодиётимиз юксак суръатлар билан ривожланган, эл-юртимизнинг тур-

муш даражасини юксалтириш борасида ижобий ўзгаришларга эришилган йил бўлди, деб ишонч билан айтишга барча асосларимиз бор.

Халқимизнинг белни маҳкам боғлаб, пешона тери тўкиб қилган машаққатли меҳнати эвазига эришилган бу ютуқлар, ўз навбатида, янгилашни ва барқарор тараққиёт йўлидан янада қатъий ва изчил ҳаракат қилишимиз учун мустаҳкам замин бўлиб хизмат қилиши муқаррар.

Қадрли юртдошлар!

Биз 2007 йилги истиқбол кўрсаткичлари ва иқтисодиётни ривожлантиришнинг асосий устувор йўналишларини белгилар эканмиз, аввало, мамлакатимизни модернизация қилиш ва демократик янгилаш, жамиятни эркинлаштириш, аҳоли турмуш даражасини юксалтириш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларни янада чуқурлаштириш заруратидан келиб чиққан ҳолда иш олиб боришимиз лозим.

Шу борада иқтисодиётимизни ривожлантиришда қандай устувор йўналишлар кўзда тутилмоқда?

Албатта, олдимизда турган вазифалар кўп, лекин ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган ҳаётий масалаларнинг жиловини қўлда маҳкам ушлаб турмасак, кўзлаган натижага эриша олмаймиз.

Биринчи навбатдаги ҳал қилувчи асосий вазифа — бу иқтисодиётнинг барқарор ва мутаносиб суръатларда ўсиши ҳамда таркибий ўзгаришлар ва модернизациялашни таъминлаш, унинг энг муҳим тармоқларини техник ва технологик жиҳатдан янгилаш, солиқ сиёсатини янада эркинлаштиришдан иборат.

Барчамизга маълумки, мамлакатимиз Олий Мажлиси томонидан 2007 йил учун мўлжалланган иқтисодий ва ижтимоий ривожланишнинг асосий кўрсаткичлари тасдиқланган. Жорий йилда ялпи ички маҳсулот ҳажми 7,7 фоиз, саноат ишлаб чиқариши 7,8 фоиз, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳажми 5 фоиз ўсишини таъминлаш, иқтисодиёт тармоқларини ривожлантиришга жалб этиладиган инвестициялар ҳажмини эса 25,5 фоизга кўпайтириш белгиланган.

Шу билан бирга, қатъий молия-кредит ва пул сиёсатини юритиш ва шу асосда йил давомида инфляция даражасини 5—7 фоизгача қисқартириш кўзда тутилган.

Солиқ сиёсатини янада эркинлаштириш ва солиқ органлари фаолиятини такомиллаштириш борасидаги ишлар давом эттирилади. Даромад солиги ставкаларини 12 фоиздан 10 фоизга, кичик бизнес субъектлари учун ягона солиқ тўлови ставкасини 13 фоиздан 10 фоизга, шунингдек, ягона ижтимоий тўлов ставкасини 24 фоизгача камайитириш кўзда тутилмоқда.

Тиббиёт, таълим ва спорт объектларини сақлаш харажатлари корхоналарнинг солиққа тортиладиган базасидан чиқарилади, савдода илгари тўлаб келинган учта тўлов ўрнига эса ягона солиқ тўлови жорий этилади.

Шунингдек, жисмоний шахслар даромадларидан олинadиган солиқ ставкалари сезиларли даражада пасайитирилади, қатор бошқа солиқ тўловлари ва имтиёзлари унификация қилинади.

Айни пайтда саноатнинг ёқилғи-энергетика, нефть-газ-кимё мажмуалари, энергетика, олтин

қазиб олиш ва рангли металлургия, кимё ва қурилиш материаллари саноати каби тармоқлари, ахборот ва коммуникация технологиялари соҳалари доимий диққат марказимизда бўлади.

Енгил саноат тармоқлари, шу жумладан, тўқимачилик саноати, хом ашёни қайта ишлаш тармоқлари мамлакатимизда қандай бой манбаларга ва аҳолини иш билан таъминлаш бўйича қандай салоҳиятга эга эканини яхши биламиз. Шунинг учун ҳам бу соҳаларнинг ўсиши ва самарасини оширишга жиддий аҳамият берилади.

Олдимизда турган, алоҳида эътиборни талаб қиладиган яна бир муҳим масала — бу қишлоқ хўжалигида таркибий ўзгаришларни амалга оширишни изчиллик билан давом эттиришдан иборат. Биз истиқлол йилларида том маънода галла мустақиллигига эришдик, бугунги кунда фақат ўзимизни галла билан таъминлаб қолмасдан, айни вақтда галла ва ун маҳсулотларини экспорт ҳам қилмоқдамиз. Жаҳон пахта бозорларида ўзбек пахта толаси доимо юксак харидоргир бўлиб келмоқда. Буни икки йилдан бери Тошкент шаҳрида ўтказилаётган Халқаро пахта ярмаркаси натижалари ҳам яққол тасдиқлаб турибди.

Буларнинг барчаси бизни қувонтиради, албатта. Лекин айни пайтда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарасини ошириш, мулкчилик муносабатлари ва шаклларини тубдан ислоҳ қилиш, фермер хўжаликларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, қишлоқларимизни обод этиш асосида қишлоқ аҳолисининг даромадлари ва турмуш даражасини юксалтириш вазифалари доимий эътибор марказида туриши шарт.

Шу мақсадларга эришишда қишлоқ жойларда ихчам, замонавий технологиялар билан жиҳозланган корхоналар қуриш, кичик бизнес ва тадбиркорлик, касаначиликнинг турли шакллари ривожлантириш ўта муҳим аҳамият касб этади.

Бу масалалар бўйича Вазирлар Маҳкамаси (Ш.Мирзиёев) 2007—2011 йилларга белгиланган, мамлакатимизнинг барча ҳудудларини қамраб оладиган ягона дастур ишлаб чиқиши зарур. Унда қишлоқни ривожлантиришнинг асосий йўналишларини амалга ошириш учун тегишли тадбирлар, шу жумладан, молиявий омиллар ва солиқ имтиёзлари кўзда тутилиши лозим.

Бу дастур ҳақида гапирганда, ҳокимларнинг масъулиятини оширишга алоҳида эътибор бериш зарур. Нима учун баъзи вилоятлар қишлоққа саноатни олиб киришда сезиларли натижаларга эришяпти-ю, баъзилари бу масалада оқсамоқда?

Ҳар бир ҳоким ўз фаолиятига баҳо беришда ана шундай мезонларга асосланиши лозим. Эски тузумга хос рапортбозлик каби нуқсонларга чек қўйиш даркор.

Инсон ҳаёти учун муҳим бўлган соҳалар — ҳаёт даражасини кўтариш, соғлиқни сақлаш, таълим-тарбия, одамларнинг кайфиятига таъсир этадиган ижтимоий масалаларни ечишга алоҳида аҳамият бериш керак.

Албатта, қишлоқ хўжалик соҳасида ислохотлар бўляпти, лекин ислохотлар ислохот учун эмас, инсон учун бўлиши лозим. Мисол учун, фермерлик ҳаракатини олайлик. Бу ҳаракатнинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамияти беқиёс, унинг келажаги бор. Аммо

бу соҳада ҳам турли камчиликлар, салбий ҳолатлар учраётганидан кўз юмиб бўлмайди. Фермерларга кенг йўл очиб бериш керак, айтилиб вақтда уларга нисбатан талабни ҳам сусайтирмаслик лозим.

Айтайлик, бир фермер мажбуриятини бажариб, ўз даромадидан орттириб, мактаб ёки боғча қуряпти, баъзи фермерлар эса зиммасига олган шартнома режасини ҳам бажармаяпти. Ҳолбуки, улар учун уруғлик, ёқилги, ўғит ва кредит маблағлари ўз вақтида етказиб берилмоқда.

Агар биз бу борадаги шартнома мажбуриятларига қатъий амал қилмасак, табиийки, давлатимизга, халқимизга катта зиён етади.

Шу сабабли бу дастурни ишлаб чиқишда қишлоқ жойларда кичик корхоналар ташкил этишда давлат томонидан тегишли имтиёзлар берилиши керак. Шу билан бирга, қишлоқда зарур инфраструктура — газ, сув, электр, коммуникация тармоқларини яратиб беришни ҳукумат ўз зиммасига олиши даркор. Шундагина бу жойларга чет эл инвестицияси келади, шундагина қишлоқда ривожланиш бўлади.

Мазкур дастурда қишлоқ хўжалигида етиштириладиган хом ашёни, биринчи навбатда, мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини тубдан қайта ишлаш масаласи муҳим ўрин эгаллаши даркор.

Чорвачилик соҳасида фермер хўжаликлари ташкил этиш, шунингдек, қишлоқдаги муҳтож оилаларни қорамол билан бепул таъминлаш ҳисобига чорва сони бугунги кунда 2000 йилга нисбатан учдан бир қисмга кўпайди.

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш миллий дастурига мувофиқ бу йил ҳам қишлоқ жойларда 60

мингга яқин кам таъминланган оилаларга чорва моллари, биринчи галда соғин сигирлар бепул берилиши кўзда тутилмоқда.

Лекин шулар қаторида таъкидлаш керакки, бугунги кунда чорвачиликни ривожлантиришнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, наслчиликни тубдан яхшилаш, ветеринария ва зоотехника хизматининг замонавий тармогини ташкил этиш, ем-хашак, аввало, омухта озуқа билан таъминлаш каби муаммолар ҳамон долзарблигича қолмоқда.

Гўшт-сут ишлаб чиқариш тармогини ривожлантириш, замонавий технология билан жиҳозланган ихчам хусусий корхоналарни ташкил этиш, шу асосда харидоргир маҳсулотлар сифати ва турларини оширишга алоҳида эътибор бериш зарур.

Мамлакатимизда сифатли хом ашёнинг бой ресурслари мавжудлигига қарамасдан, мева-сабзавот маҳсулотлари ва узумни комплекс қайта ишлаш соҳасида ҳам қалашиб турган, ўз ечимини кутаётган муаммолар ҳали кўп.

Биз иқтисодиётимиз таркибида хизмат кўрсатиш соҳасини жадал ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратишимиз лозим.

Бугунги кунда мазкур соҳада ялпи ички маҳсулотнинг 39,5 фоизи яратилмоқда, унда иқтисодиётда банд бўлган меҳнатга лаёқатли аҳолининг қарийб 58 фоизи фаолият юритмоқда.

Ўтган йили бу соҳада муайян ишлар амалга оширилганини қайд этиш жоиз. Жумладан, маиший хизматлар 15 фоизга, таълим хизматлари, болалар ва ногиронларга ижтимоий хизмат кўрсатиш 30 фоизга кўпайди, молиявий хизматлар эса 2,5 мар-

та орти. Телекоммуникация хизматлари, уяли телефон алоқаси, Интернетдан жамоа бўлиб фойдаланиш шохобчалари ва бошқа соҳалар ҳам жадал суръатда ривожланмоқда. Телекоммуникация технологияларини такомиллаштириш бўйича кўрилган чора-тадбирлар 2006 йилда мамлакатимизнинг 220 та чекка ва олис аҳоли пунктларини телерадио тўлқинлари билан қамраб олиш имконини берди.

Универсал илмий кутубхоналар негизида ахборот-кутубхона марказлари ва ахборот-ресурс марказларининг ташкил этилиши аҳолига ахборот хизмати кўрсатишда янги имкониятлар очиб берди, улар ўқувчиларнинг билим даражаси ва мустақил таълим олиш имкониятини оширишга хизмат қилмоқда.

Шу билан бирга, республикамызда хизмат кўрсатиш соҳасининг сифати ва савияси бугунги кун талабларига жавоб бермайди, десак, айти ҳақиқатни айтган бўламиз.

Ўз-ўзидан равшанки, хизмат кўрсатиш ва сервисга бўлган талабнинг изчил ўсиб бориши билан бу соҳа нафақат аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш, энг зарур замонавий хизматлар кўрсатиш, балки одамларнинг, биринчи навбатда, қишлоқ аҳолисининг бандлик муаммоларини ҳал қилишда муҳим роль ўйнаши керак. Шундан келиб чиққан ҳолда, биз хизмат кўрсатиш соҳасининг мамлакат ялпи ички маҳсулотидаги улушини 2007 йилда 42-43 фоизга етказишимиз даркор.

Иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришларда коммуникация тизимлари — темир йўл ва автотранспорт инфратузилмаси, электр, газ ва сув тармоқ-

ларини ривожлантириш катта ўрин тутди. 2007 йилда жанубий йўналишда — янги Тошгузар—Бойсун—Қумқўрғон темир йўли бўйлаб поездлар қатновини йўлга қўйиш кўзда тутилмоқда. Бу йирик лойиҳага 450 миллион АҚШ долларига яқин хорижий ва маҳаллий инвестиция йўналтирилганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Биз учун ушбу темир йўл нафақат муҳим стратегик аҳамиятга эга бўлган транспорт ўзаги, балки мамлакатимизнинг жанубий ҳудудлари — Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларини барқарор иқтисодий ривожлантиришга шарт-шароит яратадиган ва ҳал қилувчи асосий омиллар бўлиб хизмат қилиши билан бирга, аҳоли бандлигини таъминлашда, унинг фаровонлигини оширишда катта ўрин тутиши муқаррар.

Минтақада кўмир ва ёқилги саноати каби етакчи соҳаларни ривожлантириш, Хонжиза конида полиметалл рудаларни қазиб олиш ва қайта ишлаш, Тюбегатан калий ўғитлар конини ўзлаштириш ишларини амалга ошириш имконини берадиган мезондир.

Транспорт коммуникациялари ҳақида гапирганда, яқинда қабул қилинган «2010 йилгача автомобиль йўлларини ривожлантириш концепцияси»ни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратишимиз лозим.

Молия вазирлиги, Республика йўл жамгармаси, «Ўзавтойўл» давлат-акциядорлик компанияси ҳамда жойлардаги бошқарув органлари халқаро, давлат ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган янги автомобиль йўлларини қуриш, мавжуд бўлганларини реконструкция қилиш, замо-

навий логистика марказларини шакллантириш бўйича концепцияда белгиланган чора-тадбирларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаши керак.

Бугунги кунда иқтисодиётнинг етакчи тармоқларида ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш билан боғлиқ ишларнинг аҳволи ўзига жиддий эътибор қаратишни талаб қилади.

Баъзан бу борада мутлақо чидаб бўлмайдиган ҳолатларни учратиш мумкин.

Бир мисол. 2006 йилда тўқимачилик саноатида даққиюнусдан қолган эски дастгоҳлар билан таъминланган, зарар кўриб ишлаётган икки юзта корхонани ёпишга тўғри келди. Улар юқори харидоргир хом ашё — пахта толасидан бозори бўлмаган, ўта сифатсиз ип-калава ва момиқ ишлаб чиқариб келган.

Аҳвол шундай бўлишига қарамасдан, бу корхоналар, биринчи навбатда, туман, шаҳар ва вилоят ҳокимликлари раҳбарларининг масъулиятсизлиги туфайли фаолият кўрсатишни давом эттирган.

Яъники, ҳокимлар бу сифатсиз маҳсулотнинг бозори йўқлигини билатуриб, гўёки одамларни иш билан таъминлаш мақсадида шу корхоналарни сақлаб келган. Савол туғилади: агар пахта толаси ҳокимларнинг хусусий мулки бўлса, уни зарар билан ишлайдиган шу корхоналарга берармиди? Йўқ, албатта!

Ушбу корхоналарни тугатиш ва ишчиларини бошқа корхоналарга ўтказиш ҳисобидан қарийб 20 минг тонна сифатли пахта толасини, яъни тах-

минан 22 миллион АҚШ долларига тўғри келадиган маҳсулотни тежашга эришдик.

Ёки ҳали-бери сақланиб қолаётган, сифатли технологиялар, экстракция ускуналарига эга бўлмаган, катта зарар эвазига сифатсиз, истеъ-мол учун яроқсиз ўсимлик ёғи ишлаб чиқараётган ёғ-мой корхоналарини олайлик.

Бу соҳадаги мавжуд аҳвол учун масъулиятни ким ўз бўйнига олади?

Минг афсуски, мамлакатимизнинг реал иқтисодиётида фаолият юритаётган корхоналарда эскирган технологиялар, жисмоний ва маънавий жиҳатдан аллақачон ўз умрини ўтаб бўлган асбоб-ускуна ва дастгоҳлар асосида ишлаётган ўнлаб ва юзлаб корхоналар сақланиб қолаётгани ҳақида салбий мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Баъзан бундай техника ва дастгоҳларни сақлаб туришнинг ўзига сарфланаётган харажатлар уларнинг ўрнига янги, замонавий ускуналарни сотиб олишдан қимматга тушмоқда. Ишлаб чиқаришдаги катта йўқотишлар ҳақида эса гапирмаса ҳам бўлади.

Бир ҳақиқатни барчамиз яна ва яна бир бор чуқур англаб олишимиз шарт. Тобора кучайиб бораётган рақобат муҳити ҳамда мунтазам ўзгариб турадиган бозор талаблари ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, уни техник ва технологик жиҳатдан янгилаш билан боғлиқ масалаларга нисбатан бизнинг ёндашувларимизни мутлақо бошқатдан кўриб чиқишимизни талаб қилмоқда.

Бугунги кунда ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан мунтазам модернизация қилиб бориш учун

самарали рағбатлантириш тизимини яратишимиз зарур.

Бу борада модернизация қилиш ва янгилаш жараёнларини жадаллаштириш учун корхоналарнинг ўз маблағлари ва жалб қилинган маблағлар ҳисобидан йўналтираётган сармояларини уч йилга даромад (фойда) солиғидан, ўрнатилган ва ишлаб чиқариш жараёнида фойдаланилаётган янги ускуналарни эса мулк солиғидан озод қилиш бу масалага ижобий таъсир ўтказиши мумкин.

Шунингдек, ишлаб чиқариш фаолиятини амалга ошираётган ва ягона солиқ тўловини тўлаётган микрофирмалар ҳамда кичик корхоналар учун 5 йил муддатга инвестицион солиқ имтиёзини жорий қилиш таклиф этилади. Унга кўра, солиққа тортиш базаси янги сотиб олинган технологик ускуналар қийматига тенг миқдорда камайтирилади. Фақат бу кўрсаткич солиққа тортиш базасининг 25 фоизидан ошмаслиги керак.

Молия ва Иқтисодиёт вазирликлари, Давлат солиқ қўмитаси бир ой муддатда ушбу масала бўйича ҳукумат қарори лойиҳасини белгиланган тартибда ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун киритсин.

Ҳурматли дўстлар!

Иқтисодий ислохотларни амалга оширишда бизнинг асосий устувор йўналишимиз бундан буён ҳам бизнес, жумладан, хусусий бизнес учун зарур бўлган барча қулай шароитларни яратишдан, давлатнинг иқтисодиётдаги иштирокини изчил камайтириб боришдан иборат бўлиб қолаверади.

Ушбу принципиал вазифаларни амалга оширишда қандай масалалар ва йўналишлар эътибор марказимизда бўлмоғи даркор?

Биринчидан, хусусий мулк ва хусусий тадбиркорлик ҳуқуқини ҳимоя қилишга доир қонунчиликни янада мустаҳкамлаш масаласига эътибор қаратиш лозим.

Бу борада яна қандай янги қонуний нормалар ва меъёрий ҳужжатлар қабул қилиниши зарурлигини, амалдаги қонун ҳужжатлари бугун нима учун ишламаётганини аниқлаш гоят муҳим аҳамият касб этади.

Суд қарорларининг муқаррар равишда бажарилишини таъминлашда Суд қарорлари ижроси департаменти фаолиятининг самарасизлиги жиддий камчилик бўлиб қолмоқда.

2006 йили республикада ушбу тизимни мустаҳкамлаш юзасидан кескин чоралар кўрилди, унинг кадрлар таркиби деярли тўлиқ янгиланди, суд ижрочилари сони кўпайтирилди, уларнинг меҳнатини рағбатлантириш тадбирлари белгиланди.

Бироқ, афсуски, қабул қилинган суд қарорлари ижросини таъминлаш чоралари ҳалигача аниқ амалий натижа бераётгани йўқ, бу қарорларнинг аксарияти ойлаб, ҳатто йиллаб бажарилмасдан қолмоқда.

Ўтган йилдан бошлаб, биз кичик бизнес субъектларини рўйхатга олиш масаласида янги тартибни, яъни икки кун ичида хабардор қилган ҳолда рўйхатга олиш тизимини жорий қилишга ўтдик.

Шунга қарамасдан, жойларда ҳамон эскича тартиб сақланиб қолмоқда, одамларга ўз иши, ўз бизнесини очиш ҳуқуқини берадиган турли лицензия ва рухсатномалар бериш тажрибаси давом этмоқда.

Шунингдек, бизнесни ёпиш ва тугатишни расмийлаштириш масаласи ҳам ҳал этилмаган ва тартибга солинмаган. Бунинг оқибатида бу ишларни ҳал қилиш баъзан ойлар давомида чўзилади.

Вазирлар Маҳкамаси (Ш.Мирзиёев) қисқа муддатда бу масалалар бўйича тегишли тартиб ўрнатиши лозим.

Иккинчидан, биз хусусийлаштириш ишларига нисбатан муносабатимиз ва ёндашувларимизни ҳам тубдан ўзгартиришимиз, иқтисодиётнинг кимё, электротехника саноати, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, қурилиш материаллари саноати ва бошқа етакчи тармоқларга қарашли корхоналарнинг акцияларини кимошди савдосига қўйиш бўйича қатъий чоралар кўришимиз зарур.

Бу ҳақда гапирганда, илгари ҳам айтган фикрни яна бир бор таъкидлашни истардим: биз хусусийлаштиришдан келадиган маблағлар ҳисобидан бюджетга тушумларни кўпайтиришни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганимиз йўқ.

Бу борадаги асосий масала — хусусийлаштириладиган объектларга эгалик қилишга даъвогарларнинг аввало объектларни модернизация қилиш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш ва жаҳон бозорида рақобатга бардошли маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ўз зиммасига оладиган мажбуриятларидир.

Давлат мулки қўмитаси, Иқтисодиёт ва Молия вазирликлари гоят қисқа муддатда амалдаги Хусусийлаштириш дастурларини қайта кўриб чиқсин ва бунда акциялар пакетлари, жумладан, дав-

латга тегишли назорат акция пакетлари бўлган, инвесторларга таклиф этиладиган стратегик муҳим объектлар рўйхатини тубдан кенгайтиришни назарда тутсин.

Такрор айтаман: биз бу масала бўйича бюджетга тушумларни кўпайтиришни ўйлаётганимиз йўқ. Гаи бу ерда одамларнинг сармояси, маблағини мана шу соҳага жалб этиш ҳақида бормоқда. Чунки одамларда маблағ бор, лекин, айти пайтда, уларда агар пулимни сарфлайдиган бўлсам, эртага ортимдан тушади, текшир-текшир бошланади, деган ҳадик ва қўрқув ҳам йўқ эмас. Тан олиш керакки, бундай қўрқув бежиз эмас. Бизда ким кўп — текширувчи кўп.

Албатта, жамиятимизда ўта бойлар ҳам, ўта камбағаллар ҳам бўлмаслиги керак. Лекин, шу билан бирга, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик эгаларига, уларнинг ўз ҳалол меҳнати, пешона тери билан топадиган даромади ва бойлигига ёндашишда эски замондан қолган иллат ва асоратлардан бутунлай воз кечишимиз зарур. Лўнда қилиб айтганда, **уларга ҳасад билан эмас, ҳавас билан қараш** жамиятимизда тобора чуқур қарор топишини хоҳлардим. Ва бундай ҳолатни бугун ҳаётимизда содир бўлаётган ўзгаришларнинг табиий ва мантиқий натижаси тариқасида кўришимиз маъқул деб ҳисоблайман.

Бугунги кунда республика фонд бозори ва қимматли қогозлар бозоридаги ишларнинг аҳволи ҳам бизни қониқтирмайди.

Бундай аҳвол кўп жиҳатдан корхоналардаги корпоратив бошқарув тизимидаги жиддий камчилик ва нуқсонлар билан боглиқ.

Шуни очик айтишимиз керак, хусусийлаштириш тўғрисида баландпарвоз баёнот ва гаплар айтилгани билан амалда аксарият ҳолларда улар акциядорлик жамиятлари раҳбарларининг эшикларидаги лавҳаларнинг ўзгаришига, яъни директор ўрнига бошқарув раиси деган ёзув пайдо бўлишига, лекин ишнинг моҳияти ва усули эскича қолишига олиб келмоқда, холос.

Минг афсуски, мазкур акциядорлик компанияларининг Кузатув кенгашлари, тафтиш комиссиялари деярли ишламайди, улар номигагина, қогозда қолиб кетмоқда.

Ушбу муаммони бундай корхоналар негизида хусусий корхона ва компаниялар ташкил этиш орқали ҳал қилиш мумкин, деб ўйлайман.

Ташкил этиладиган мазкур корхона ва компанияларга ишлаб чиқариш самарадорлигини сўзсиз ошириш ва рақобатга бардошли маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратилган ўрта ва узоқ муддатли сармоя киритиш мажбуриятларини ўз зиммасига оладиган хусусий шахс ёки сони чекланган мулкдорлар эгаллик қилиши лозим.

Бу вазифаларни биринчи галда иқтисодий notchор акциядорлик жамиятларига нисбатан уларни кейинчалик хусусий сармоядорларга сотиш шарти билан банкротлик механизмини қўллаш орқали ҳал этиш зарур.

Учинчидан, давлатнинг иқтисодиётдаги иштирокини кескин камайтириш бўйича юқорида қўйилган мақсадларга эришишда давлат назорат органларининг корхоналар хўжалик фаолиятига ҳар қандай ноқонуний аралашувига тўла барҳам бериш муҳим аҳамиятга молик масала бўлиб қолмоқда.

Албатта, кейинги уч йилда бу борада кўпгина ишлар амалга оширилди. Бугунги кунда республикада молия-хўжалик фаолиятини фақат солиқ органлари текшириши мумкин, тадбиркорларга нисбатан ҳар қандай санкциялар фақат суд қарорига биноан қўлланади. Қонунчиликдаги баҳсли масалалар тадбиркорлар фойдасига ҳал этилмоқда. Ҳисобот тақдим этишнинг барча шакллари ва турлари кескин қисқартирилди.

Бироқ бу соҳада ҳали кўп иш қилиш керак. Гап бу ўринда корхоналар фаолиятига аралашиш учун маъмурий имкониятлардан, уларнинг молиявий ва бошқа ресурсларидан ҳар қандай шаклда ноқонуний фойдаланишга қаратилган уринишларнинг қатъий бартараф этилиши ва бундай хатти-ҳаракатларга йўл қўйганлар маъмурий тартибда ҳамда суд орқали жазоланиши зарурлиги ҳақида бормоқда.

Бизнинг асосий мақсадимиз шундан иборатки, ўз сармоясини аниқ бир ишга йўналтириб, ўзининг мулки ва маблағини ўртага қўяётган тадбиркор ҳар қандай даражадаги давлат амалдори, ҳеч қандай текширувчи унинг мулки ва бизнесига дахл қилишга ҳаққи йўқлигига ишонч ҳосил қилиши керак.

Ўйлайманки, Олий Мажлисимиз, Бош прокуратура ва суд органлари ушбу вазифани амалга ошириш бўйича қўшимча қатъий чоралар кўради.

Тадбиркорликка нотўғри муносабат, бу соҳа вакилларига кўрсатилаётган зўравонлик кўринишларини бозорларимизда кўп учратиш мумкин. Шу ўринда яқинда телевидениеда намоиш этилган бир ҳолатни мисол келтирмоқчиман.

Бир хонадонда эр-хотин, биз ҳам тадбиркор-лик орқасидан бой-бадавлат бўламиз, деб ўз ишини, ўз бизнесини очмоқчи бўлади. Яъни улар уйида халқимизнинг машҳур таомларидан бўлмиш норин тайёрлашга ва уни бозорга чиқариб сотишга қарор қилади.

Ўзингиз яхши биласиз, норин тайёрлаш кўп меҳнат ва маҳоратни талаб қилади. Эр-хотин норин тайёрлаб, уни бозорга олиб чиқмоқчи бўлади. Лекин, шунга эътибор берайлик — бу ишни амалга оширишда улар қандай кутилмаган азоб-уқубат ва тамагирликларга дучор бўлади:

— бозорга чиқишдан олдин яқин қўшниларни норин билан зиёфат қилиш керак;

— бозор дарвозасида ўз ҳаққини талаб қилади-ганларнинг қўлига нимадир қистириш зарур;

— бир амаллаб бозорга кириб олгач, жой олиш учун паттачиларни, таомнинг сифатини текширадиган ва бошқа турли назоратчиларни рози қилиш керак;

— охирида бозорнинг энг каттаси бўлмиш бозорқўмнинг навбатдаги ўтиришига устига қазитўғралган бир лаган ёғли норинни совга-салом тариқасида узатиш лозим.

Ўзингиз ўйланг, бу аҳволда бечора тадбиркорнинг ўзига нима қолади, шунча азобдан сўнг у қандай эркин нафас олиши, қандай тадбиркорлик қилиши мумкин?

Охир-оқибатда нима бўлади — хотинининг «йигиштиринг бу ишингизни, тадбиркор бўлмасдан кетинг», деб эрига куйиниб гапирганини кўрамиз.

Бундай ҳолатни кўрган ҳар қандай одам фақат ёқасини ушлаб, тавба дейишга мажбур бўлади. Афсуски, қанчалик аччиқ бўлмасин, бу бор ҳақиқат.

Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, тадбиркорларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича ҳали кўп иш қилишимиз кераклигини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Тўртинчидан, кооперация алоқаларини кучайтириш ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш, мақсадга мувофиқ ҳолатларда, трансмиллий корпорациялар таркибига кириш очиқ иқтисодиёт йўлида изчил ривожланишимизнинг муҳим омили ҳисобланади.

Масаланинг бу тарзда қўйилиши, аввало, хом ашёни комплекс равишда ва чуқур қайта ишлаш негизида қўшимча қиймат даражаси юқори, замонавий юксак технологияларга эга бўлган саноат тармоқларини ривожлантиришга қаратилган таркибий ислохотларимизнинг моҳиятидан келиб чиқади.

Бизнинг ўзига хос шароитимизни ҳисобга олган ҳолда, йирик трансмиллий компаниялар билан кооперация алоқалари ва ҳамкорликни кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлаш — бу, авваламбор, замонавий менежмент, ишлаб чиқаришни бошқариш ва меҳнатни ташкил этишнинг замонавий шакл жорий қилиш, энг илғор технологиялардан фойдаланиш ва, энг муҳими, маҳсулотларимизни сотиш учун жаҳон бозорларига чиқиш имконини яратади.

Кооперация ва ҳамкорлик ҳақида гапирганда, биз нафақат ноёб минерал-хом ашё бойликлари-

ни, нафақат корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувати ва салоҳиятини, балки мамлакатимиздаги мавжуд интеллектуал ресурсларни, юқори малакали ишчи кучларини таклиф этишни ҳам назарда тутамиз.

Бу вазифани амалга ошириш учун, биринчи навбатда, автомобилсозлик, самолётсозлик, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, электротехника, енгил саноат, тўқимачилик, озиқ-овқат, фармацевтика, қурилиш материаллари саноати ва бошқа юқори технологияли тармоқларда катта имкониятлар мавжуд.

Бешинчидан, барчамизга яхши аёнки, бизнеснинг муваффақияти бозор иқтисодиёти институтлари, хусусан, юксак профессионал даражадаги мустақил аудитни, сугуртанинг замонавий шаклларини ва молиявий хизматларнинг бошқа турларини кенг ривожлантиришга бевожуб бодир.

Ана шу институтларни ривожлантириш учун юртимизда тегишли ҳуқуқий асос яратилган, аммо бу борадаги чора-тадбирларни амалга оширишда сусткашлик ва юзаки қарашларга йўл қўйилмоқда.

Шуни қайд этиш лозимки, бизни аудит тизимининг ҳозирги аҳволи қониқтирмайди, чунки у ҳали-бери бизнес самарадорлигини реал баҳолашнинг зарур воситасига айлангани йўқ. Бу сектор шунчаки расмийлик учун ишламоқда ва ҳозирги кунга қадар молия бозорида етарли ишонч қозона олмаяпти.

Бизнесни сугурталаш соҳасидаги ишлар ҳам мутлақо қониқарсиз аҳволда. Мамлакатимиз сугурта компаниялари, маблағи ва тажрибаси етиш-

маслиги туфайли, ҳозирги вақтда тижорат шартномаларининг аксарият турларини сугуртавий таъминлаш, жумладан, экспорт кредитларини кафолатлаш имконига эга эмас. Бундай ҳолат экспорт ҳажми ва кўламига ўзининг салбий таъсирини кўрсатмоқда.

Шу муносабат билан Молия вазирлиги нафақат ушбу секторлардаги аҳволни танқидий баҳолаши, балки бутун молиявий инфратузилмалар фаолияти самарадорлигини чуқур ўрганиб чиқиши ва бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига ўз таклифларини киритиши зарур.

Учинчи энг муҳим устувор йўналиш — бу, хорижий инвестицияларни, биринчи галда, тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб этиш борасидаги ишларимизни ҳар томонлама кучайтиришдан иборат.

Юртимизда яратилган қулай имтиёз ва преференциялар тизими туфайли 2006 йил ҳолатига иқтисодиётимизга жами 20 миллиард АҚШ долларидан зиёд миқдордаги хорижий инвестиция жалб этилди. Тўғридан-тўғри жалб қилинган хорижий инвестициялар ҳажми эса фақатгина 2000—2006 йиллар мобайнида 9,3 марта ошди ва 2,5 миллиард АҚШ долларини ташкил этди.

Мамлакатимиз иқтисодиётига чет эл инвестицияларини жалб этиш — бу нафақат хорижий шериклар билан ҳамкорликда янги, истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш, айти пайтда — бу, аввало, янги замонавий техника, дастгоҳ ва ускуналар, технология ва ноу-хауларни жорий этиш, шу асосда ишлаб чиқарадиган маҳсулотларимизнинг юксак сифатини таъминлашга қаратилган.

Энг муҳими, четдан имтиёзли сармояларни олиб келиш — бу пировард натижада мамлакатимизда рақобатга бардошли, кучли иқтисодиётни барпо этиш ва жаҳон бозорида ўз муносиб ўрнимизни эгаллашга қодир бўлиш демакдир. Ўйлайманки, бугунги кунда бу ҳақиқатни ҳеч кимга исботлаб ўтиришнинг ҳожати йўқдир.

Шуни алоҳида таъкидламоқчиманки, инвестициялар, биринчи навбатда, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар оқими — бу, чет эллик шерикларимиз республикамизда амалга оширилаётган кенг кўламдаги демократик ва бозор ислохотларининг тўғрилиги ҳамда самарадорлигини тан олгани, уларнинг биз билан ҳамкорлик қилишга тайёр эканининг яна бир тасдиғидир.

Ўз-ўзидан аёнки, ҳеч қайси ўзига ишонган хорижий компания, айниқса хусусий компания чуқур ислохотлар амалга оширилмаётган, сармоя киритишнинг зарур кафолат ва истиқболлари мавжуд бўлмаган бозорга қадам босмайди.

Бу эса бизнинг зиммамизга хорижий инвестициялар учун имкон қадар кўп қулайлик яратилган муҳитни шакллантириш масалалари билан мунтазам ва атрофлича шугулланиш вазифасини юклайди.

Барчамизга маълумки, 2007 йил учун Инвестиция дастури тасдиқланди. Бу дастурда реал иқтисодиётнинг энг муҳим тармоқлари ва ижтимоий соҳада йирик инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш, қиймати 3 миллиард 950 миллион АҚШ долларига тенг бўлган инвестиция маблағларини ўзлаштириш кўзда тутилган.

Ушбу дастур доирасида 1 миллиард АҚШ доллари-дан кўпроқ миқдорда хорижий инвестициялар жалб этилиши мўлжалланмоқда.

Бу маблағнинг салкам 700 миллион доллари ёки қарийб 68 фоизини тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ташкил этади. Хорижий инвесторлар билан ҳамкорликда жорий йилда 80 га яқин инвестиция лойиҳаси амалга оширилади, улар бу-гунги кунда зарур шартномалар ва молиявий ман-балар билан таъминланган.

Бу лойиҳаларнинг барчасини санаб ўтирмас-дан, фақат энг йирикларини айтиб ўтмоқчиман.

Булар — Хонжиза ва Учқулоч конларида ҳам-корликда полиметалл рудалар қазиб олиш, Уст-юрт минтақаси ва Орол денгизида ҳамда бошқа инвестиция киритилаётган ҳудудларда нефть ва газ бўйича геология-қидирув ишларини амалга ошириш, углеводород хом ашёсининг истиқбол-ли конларини ўзлаштиришни давом эттириш, «Тошкент—Ангрен» темир йўл линиясини электр-лаштириш, 16 та энгил саноат корхонасини тех-ник қайта жиҳозлаш, Сургил конидан олинади-ган хом ашё негизида полиэтилен ва полипропи-лен ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхона таш-кил этиш, уяли алоқа тармогини кенгайтиришга қаратилган лойиҳаларни рўёбга чиқариш, Қора-қалпоғистон Республикаси, Хоразм вилояти, Бу-хоро, Самарқанд, Гулистон, Жиззах ва Қарши шаҳарларидаги ичимлик суви билан таъминлаш тизимларини такомиллаштириш, шунингдек, бошқа бир қатор лойиҳалардан иборат.

Иқтисодиётимизнинг энг муҳим, аввало, етак-чи тармоқларини модернизация қилиш ва техник

жиҳатдан қайта жиҳозлаш бўйича лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ўтган йили Ўзбекистон Тикланиш ва тараққиёт жамгармаси тузилганидан барчангиз яхши хабардорсиз.

Мазкур жамгарманинг устав капиталини 1 миллиард АҚШ доллари миқдорида шакллантириш белгиланган эди.

2007 йилнинг 1 январигача жамгарманинг устав капиталига 500 миллион доллар маблаг жалб этилди.

Жамгарманинг асосий вазифаси фақат маблағларни жамлаш ҳамда таркибий ўзгаришларни амалга ошириш ва ишлаб чиқаришни модернизация қилиш учун ҳал қилувчи аҳамиятга молик муҳим лойиҳаларни молиялаштириш билан чекланмайди, балки хорижий инвесторлар — чет эл компаниялари, банклари, халқаро молия институтлари билан ҳамкорликда ўзаро тенг шартларда инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришни ҳам ўз ичига олади.

Ишончим комилки, Тикланиш ва тараққиёт жамгармаси ривожлангани сари унинг истиқболи кенгайиб боради, иқтисодиётимизни модернизация қилишдаги ўрни ва аҳамияти эса ҳар томонлама ошади.

Айни вақтда шуни тан олиш керакки, республикамызда иқтисодиётимизга инвестиция киритиш салоҳиятига эга бўлган чет эллик инвесторлар билан талаб даражасида иш олиб борилмаяпти.

Авваламбор, улар Ўзбекистондаги сармоя ётқизиш учун мавжуд бўлган катта имкониятлар, шунингдек, инвесторлар учун яратилган ҳар томонлама кенг, қулай шарт-шароит ва кафолат-

лар бўйича зарур, керакли информация ва маълумотга эга бўла олмапти.

Шу маънода, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги ҳузурида янги ташкил этилган Хорижий инвестицияларни ахборот билан таъминлаш ва қўмаклашиш агентлиги — «Ўзинфоинвест»дан умидимиз катта. Мазкур агентлик хорижий ишбилармон доираларни республикамиздаги мавжуд инвестиция муҳити ҳақида атрофлича ахборот билан таъминлаб қолмасдан, уларга лойиҳаларни амалга ошириш борасида ҳам ҳар томонлама қўмаклашади.

2007 йилда алоҳида эътибор талаб қиладиган яна бир устувор вазифа — бу иш ҳақи миқдорини ва аҳоли турмуш даражасини изчил ошириб боришни таъминлашдан иборат.

Бу вазифанинг ечими мамлакатимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида наинки улкан ижтимоий аҳамиятга эга, айни пайтда юртимизда ижтимоий-сиёсий барқарорликни мустаҳкамлашнинг ҳал қилувчи омили, десак, ҳақиқатни айтган бўламиз.

Ўз-ўзидан равшанки, иш ҳақининг ҳар қандай оширилиши кўплаб омил ва сабабларга, биринчи навбатда, иқтисодий тараққиёт самарадорлигига, корхоналар, бутун мамлакат молиявий барқарорлигининг ўсишига, пул муомаласининг мутаносиблиги ва миллий валютамыз — сўм курсининг барқарорлигига бевосита боғлиқ.

Реал иш ҳақининг ошиши истеъмол товарлари, ички бозоримизнинг харидоргир, сифатли маҳсулотларга тўлдирилиши ва энг муҳими, инфляция даражаси билан узвий боғлиқ. Акс ҳолда,

нарх-навонинг кўтарилиши иш ҳақининг ҳар қандай оширилишини йўққа чиқариши мумкин.

Лўнда қилиб айтганда, реал иш ҳақининг ошиши — бу иқтисодиётнинг қандай суръатларда ривожланаётганини, мамлакатнинг молиявий аҳволи мустаҳкамланаётганини, мутаносиб монетар сиёсат қандай таъминланаётганини яққол акс эттирадиган ўзига хос кўзгу ва кўрсаткичдир.

Статистик маълумотлар ва социологик тадқиқотлар натижаларига кўра, мамлакатимизда 2006 йилнинг охирида ўртача реал ойлик иш ҳақи 185 минг сўмни ёки салкам 150 АҚШ долларини ташкил этган.

Мамлакатимиз иқтисодиёти ривожини учун мустаҳкам ва барқарор пойдевор яратилганини ҳамда шаклланиб бораётган тенденцияларни инобатга олган ҳолда, биз ўз олдимизга 2007 йилда ўртача иш ҳақини камида учдан бир миқдорда, 2010 йилга бориб эса, яъни яқин уч йил давомида уни 2,5 баробар ошириш вазифасини қўймоқдамиз.

Табиийки, шунга мос равишда пенсиялар, нафақалар, стипендиялар ва аҳолига тўланадиган бошқа хил тўловлар миқдори ҳам ўсиб боради.

Албатта, бу вазифа, бу марра нечоғлиқ мураккаб эканини биз яхши англаймиз. Айни пайтда бу ҳар томонлама асосланган ва ҳал этиладиган вазифа эканини таъкидламоқчиман.

Ўз навбатида иш ҳақининг муттасил ошиб бориши аҳоли истеъмол талабининг ўсишида кучли омил бўлишини, бу эса иқтисодиётимизда ишлаб чиқариш ҳажмларининг келажакда янада ор-

тишини рағбатлантиришга хизмат қилишини назарда тутмоғимиз керак.

Бешинчи энг муҳим устувор масала — бу кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг жадал ривожланишини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, шу асосда аҳолининг бандлиги ва фаровонлигини ошириш муаммоларини ҳал этишдан иборат.

Биз кичик бизнесни ривожлантириш асносида бир-бири билан ўзаро чамбарчас боғлиқ бўлган учта вазифани олдимизга қўямиз.

Биринчидан, жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, кичик бизнес ички бозорни зарур товар ва хизматлар билан тўлдирадиган, иқтисодиётнинг таркибий негизини белгилаб берадиган энг муҳим сектор ҳисобланади, шунингдек, аҳолини иш билан таъминлашда, унинг даромадларини оширишда энг асосий омил ва манба бўлиб хизмат қилади.

Иккинчидан, ҳозирги шароитда жаҳон ва минтақавий бозорларда рақобат кескинлашиб бораётгани ҳаммамизга аён. Айнан кичик бизнес ўзининг ҳаракатчанлиги, кам сармоя талаб қилиши ҳисобидан ишлаб чиқаришни енгилроқ ва тез модернизация қилиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турларини янгилаш имкониятига эга экани ва шу тариқа бозор конъюнктурасининг ўзгарувчан талабларига яхши мослаша олиши билан эътиборлидир.

Учинчидан, кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантиришнинг моҳияти ҳақида гапирар эканмиз, бу борада ўта муҳим бир масалани эътиборимиздан четда қолдирмаслик керак.

Кичик бизнес ва тадбиркорлик ўсиши билан биз мамлакатимизда таянчимиз ва суянчимиз

бўлмиш мулкдорлар ўрта синфини шакллантириш вазифасини бевосита ҳал қилишга эришамиз. Буни ҳеч қачон унутмаслигимиз ва ўзимизга яхши тасаввур этишимиз лозим.

Бир сўз билан айтганда — кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик бугунги кунда аҳоли бандлигини таъминлайдиган ва унинг асосий даромад манбаи бўлган муҳим бўғинга айланмоқда.

Айни пайтда у иқтисодиётни изчил ривожлантиришнинг энг муҳим омили, жамиятимиз ижтимоий ва сиёсий барқарорлигининг кафолати, мамлакатимизни тараққиёт йўлидан олга етаклайдиган фаол ҳаракатлантирувчи куч сифатида намоён бўлмоқда.

Сўнгги йилларда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун қулай шарт-шароит яратиш йўлида кўп иш қилинди.

Юқорида айтилганидек, давлатнинг бизнес фаолиятига аралашуви кескин чекланди, кичик бизнес субъектларини рўйхатга олиш жараёни сезиларли даражада соддалаштирилди ва уларнинг ошкоралиги таъминланди, солиқ ставкалари унификация қилинди ва камайтирилди, маҳсулотларни стандартлаш ва сертификациялаш тизими такомиллаштирилди, биржа савдоларини ривожлантириш орқали тадбиркорларнинг моддий-техник ресурслардан эркин фойдаланиши билан боғлиқ кўп масалалар ҳал қилинди, микрокредитлаш ва микролизинг йўли билан тадбиркорларга кредит беришнинг янги шакллари жорий этилди.

Шуни таъкидлаш лозимки, буларнинг барчаси ўзининг ижобий натижасини берди. Фақат 2006

йилнинг ўзида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасида қўшимча равишда 290 минг янги иш ўрни яратилди, бу эса мамлакатимизда очилган янги иш жойларининг 50 фоиздан ортигини ташкил этади.

2007 йилнинг бошида фаолият кўрсатаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик корхоналарининг сони қарийб 350 мингтага етди ёки 2000 йилдагига нисбатан 2,3 марта кўпайди. Бугунги кунда кичик бизнеснинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 42,1 фоизни ташкил этмоқда.

Шулар билан бирга, биз бугунги кунда кичик бизнеснинг мавжуд салоҳиятини тўла намоён қила олмаётганимиз, уни етарлича ишга солалмаётганимизни қайд этишга мажбурмиз. Бугун кичик бизнеснинг техник жиҳозланиш даражаси, унинг таркибий тузилмаси, хусусий тадбиркорликнинг ривожланган саноат соҳасидаги ўрни бизни қониқтирмайди.

Ҳозирги кунда машинасозлик ва металлга ишлов бериш, енгил саноат, айниқса, трикотаж, тикувчилик буюмлари, пойабзал каби тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган соҳалар, шунингдек, қурилиш материаллари саноатида кичик бизнеснинг ўрни ва улуши мутлақо етарли даражада эмас.

Бунинг учун, биринчи галда, маҳаллий ҳокимият органлари — туман, шаҳар ва вилоятлар ҳокимлари масъул бўлиши керак. Айни вақтда, ҳўжалик бирлашмалари ва корхоналар раҳбарларидан ҳам кичик бизнесни ривожлантириш учун нималар қилаётганини қатъий сўраш вақти келди, деб ўйлайман.

Бу борадаги бизнинг доимий вазифамиз — мамлакатимизда кичик бизнес ва тадбиркорликнинг ўрни ва роли изчил ўсишини таъминлаш, 2007 йилда унинг ялпи ички маҳсулотдаги улушини 45 фоизга, 2010 йилда эса 50-52 фоизга етказишдан иборат.

Биз кичик бизнес таркибини, авваламбор, унинг техник ва технологик тузилмасини яхшилаш масаласини кун тартибига кескин қилиб қўйишимиз даркор.

Бу ўринда гаи хом ашёни бирламчи қайта ишлайдиган оддий ишлаб чиқаришдан юксак технологик ишлаб чиқаришга ўтиш зарурати ҳақида бормоқда. Бу жараён ички бозордаги талаб ва маҳсулот экспортини кенгайтиришга йўналтирилиши лозим.

Бугунги кунда кичик бизнес ва тадбиркорлик маҳсулотлари мамлакатимиздаги умумий экспорт ҳажмининг атиги 11 фоизини ташкил этиши мутлақо номақбул ҳолат, деб ҳисоблайман.

Ўзининг кичик корхонасини очаётган тадбиркорлар биринчи галда корхонани замонавий ускуналар, бозор талабига қараб тез ўзгартириш мумкин бўлган ихчам технологиялар билан жиҳозлашга эътибор қаратиши, рақобатга бардошли маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириши керак.

Бугун кичик бизнес соҳасида юксак профессионализм ва интеллектуал салоҳиятга асосланган меҳнатни тобора кенг қўллаш, фан ва техниканинг илгор ютуқларини фаол жорий этиш энг зарур ва долзарб масала бўлиб турибди.

Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда бу масалалар юзасидан ҳукумат қарорини тайёрлаш ва қабул қилиш вазифаси топширилади.

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Банк-молия тизимида олиб борилаётган ислохотларни янада чуқурлаштириш ва кўламини кенгайтириш бўйича қуйидаги устувор вазифаларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Сўнгги йилларда банк тизимида муайян ижобий ўзгаришлар рўй берди — бугун жами банк капитали 1 триллион сўмдан ошади ва у 2000 йилга нисбатан 7,4 марта ўсди, банк муассасалари тармоғи икки баробардан зиёд кўпайди.

Микрокредитбанк ташкил этилди ва у ўтган қисқа давр ичида кичик бизнес субъектларига 25 миллиард сўмдан ортиқ микрокредитлар ажратди. Минибанклар тармоғи жадал ривожланмоқда, уларнинг сони бугунги кунда 1800 тадан ортади.

Факторинг ва лизинг хизматлари каби банк хизматларининг янги турлари ўзлаштирилмоқда. Аккредитивлар бўйича хизматлар, пластик карточкалар ёрдамида нақд пулсиз ҳисоб-китобларни амалга ошириш, истеъмол кредитлари ажратиш, омонатларнинг эътиборни тортадиган янги турларини жорий этиш ва бошқа хизматлар яхши йўлга қўйилмоқда.

Шу билан бирга, бу соҳада жиддий ташвиш уйғотадиган кўпгина масала ва муаммолар ҳали-бери ўз ечимини топмасдан қолмоқда.

Капиталлашув даражасининг пастлиги ҳанузгача сақланиб қолмоқда, банк хизматлари бозорида деярли рақобат йўқ.

Аксарият тижорат банклари, асосан, қисқа муддатли товар кредитлари ажратиш билан чекланиб қолмоқда ва инвестиция жараёнларида деярли иштирок этмаяпти.

Мамлакатимиз иқтисодиётига жалб этилаётган инвестицияларнинг умумий ҳажмида тижорат банкларининг ўз капитали улуши атиги 5 фоизни ташкил этишини қандай баҳолаш мумкин?

Ҳолбуки, банклар молия-саноат гуруҳлари ташкил этишнинг ташаббускори ва фаол иштирокчиси бўлиши даркор. Марказий банк Адлия вазирлиги, Давлат мулки қўмитаси, бошқа манфаатдор ҳўжалик бирлашмалари, идоралар, корхоналар билан биргаликда амалдаги қонунчиликни танқидий нуқтаи назардан қўриб чиқиши ва бу масалалар юзасидан Вазирлар Маҳкамасига аниқ ва амалий таклифлар киритиши керак.

Бугунги кунда банк тизимини ислоҳ қилиш борасидаги энг муҳим вазифалар — банкларнинг ўз устав капиталини кўпайтириш, аҳоли, тадбиркорлик субъектлари ва сармоя киритиши мумкин бўлган инвесторлар, шу жумладан, хорижий инвесторларнинг бўш пул маблағларини жалб қилиш учун акциялар чиқариш ва уларни фонд бозорларида фаол жойлаштириш каби комплекс чораларни амалга оширишдан иборат бўлмоғи лозим.

Ишни шундай йўлга қўйиш керакки, мижозлар, тадбиркорлар банкларнинг ортидан эмас, аксинча, банклар бизнес вакиллари ва аҳоли орқасидан юрадиган бўлсин.

Ҳеч шубҳасиз, банклар ҳал қилиши лозим бўлган асосий вазифалардан яна бири — нақд

пул маблагларининг банкдан ташқари айланишини янада қисқартириш бўйича амалий чоралар кўришдан иборат.

Одамларнинг банкларга бўлган ишончини ошириш, уларни ишончли ҳамкор деб қарашига эришиш учун мунтазам равишда иш олиб бориш даркор.

Бу борада ҳар бир банк қатъий амал қилиши шарт бўлган асосий талаб шуки, мижоз қачон мурожаат қилмасин, банк уни нақд пул билан таъминлаши лозим. Бу ҳар бир банк, унинг ҳар бир бўлими ва филиали учун асосий қоида бўлиши зарур.

Бизнинг доимий эътиборимизни талаб қиладиган еттинчи устувор йўналиш — бу коммунал хўжалик соҳасида ислоҳотларни янада чуқурлаштириш билан боғлиқ.

Шу мақсадда уй-жой коммунал хўжалигида рўй бераётган жараёнларни яна ва яна бир бор танқидий баҳолаб, барчамиз учун муҳим ҳаётий аҳамиятга эга бўлган ушбу соҳада ҳамон сақлашиб қолаётган жиддий муаммоларнинг илдизига етиш ва уларни бартараф қилиш зарур.

Бу борада қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Уй-жой кодекси, «Хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатлари тўғрисида»ги қонун ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга тўлиқ амал қилинишига эришишимиз даркор.

Ширкатлар билан уларга коммунал ва таъмирлаш-қурилиш хизматлари кўрсатадиган корхоналар ўртасидаги шартномавий-ҳуқуқий муносабатларни тубдан қайта кўриб чиқиш ва янада мустаҳкамлаш, аҳолига кўрсатилаётган хизматларнинг

сифати учун ҳар икки томоннинг масъулиятини ошириш лозим.

Битта ширкат томонидан хизмат кўрсатиладиган уйлар сонини энг мақбул ҳолга келтириш бўйича бошланган ишларни ниҳоясига етказиш керак. Токи улар тураржойларни эксплуатация қилиш ва сақлаш муаммоларини ҳал этиш билан аниқ ва бевосита шуғулланиш имкониятига эга бўлсин.

Шунингдек, иссиқлик билан таъминлаш ва уни бошқаришнинг бутун тизимини кескин ўзгартириш даркор. Маълумки, бу масалада мавжуд қозонхоналар ва иссиқлик таъминоти тармоқларининг техник ҳолати энг заиф бўгин ҳисобланади.

Муқобил ёқилги манбаларидан фойдаланган ҳолда, локал иссиқлик ва иссиқ сув таъминоти тизимларига босқичма-босқич ўтишни таъминлаш ҳамда эскирган, ёқилгини кўп сарф қиладиган қозонхоналарни табиий газни тежаб сарфлайдиган ускуналарга алмаштириш масалаларини ечиш учун чуқур ўйлаб иш олиб бориш керак.

Иссиқлик ва сув таъминоти корхоналари ходимларининг масъулиятини ошириш, уларнинг меҳнатини рағбатлантириш бўйича пухта ва аниқ ўйланган механизмни жорий этиш масаласи буғунги кунда принципиал муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ушбу соҳа учун жавоб берадиган тузилмалар фаолиятини баҳолашда, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш даражасини белгилашда истеъмолчилар, биринчи навбатда, шаҳар ва посёлкалар аҳолиси иссиқлик ва сув билан қанчалик узлуксиз ва энг

муҳими, сифатли таъминлангани асосий мезон бўлмоғи керак.

Бу масалада сув ва иссиқлик таъминоти корхоналари, маҳаллий ҳокимият органлари, шунингдек, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идораларининг роли ва масъулиятини белгилаб қўйиш лозим, токи уларнинг ҳар биридан аниқ жавоб талаб қилиш мумкин бўлсин.

Ҳукумат манфаатдор тузилмалар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда бир ой муддатда коммунал соҳадаги ислохотларни изчил давом эттириш, энергияни тежайдиган технологияларни жорий қилиш ва бошқариш тизимини такомиллаштириш, қозонхоналар, иссиқлик ва сув таъминоти ҳамда оқава тизимларини модернизациялаш бўйича дастур ишлаб чиқсин ва Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Азиз дўстлар!

Ҳар бир йил мамлакатимиз тарихида, халқимиз ҳаётида ёрқин ва ўчмас из қолдирмоқда, десам, ўйлайманки, ҳаммангиз бу фикрга қўшилиасиз.

Шу маънода, 2007 йилнинг юртимизда Ижтимоий ҳимоя йили деб эълон қилингани алоҳида мазмун ва аҳамият касб этади. **Бу борада қабул қилинган Дастур ва режаларимизнинг бош мақсади — халқимиз учун муносиб турмуш шароити яратишдан иборатдир.**

Ана шу юксак марраларга эришиш учун мамлакатимизда демократик ҳуқуқий давлат, эркин иқтисодиёт талабларини тўлиқ жорий этиш, фуқаро-

лик жамияти асосларини куриш, бир сўз билан айтганда, ҳақиқатан ҳам ҳеч кимдан кам бўлмайдиган ҳаёт барпо этиш учун ўзимизнинг куч-қувват ва ҳаракатларимизни аямаслигимиз керак. Энг муҳими, юртимизда ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик, аҳиллик ва меҳр-оқибат муҳитини янада мустаҳкамлаш олдимизда турган барча вазифаларни амалга оширишда энг катта пойдевор бўлишини унутмаслигимиз зарур.

Сўзимни якунлар эканман, мана шу йўлда сизларга ва сиз орқали бутун халқимизга сиҳат-саломатлик, куч-гайрат, ишларингизда янги муваффақиятлар тилайман.

**Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 12 февралдаги
«2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари
ва 2007 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор
йўналишлари тўғрисида»ги мажлисининг
1-протоколига мувофиқ тайёрланадиган қонун ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари
Р Ў Й Х А Т И**

59

№	2007 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларини амалга оширишнинг мақсадли вазифалари ва асосий йўналишлари	Тақдим этиш муддати	Ижро учун масъуллар	Тайёрланадиган ҳужжатларнинг қисқача мазмуни
1	2	3	4	5
I. Қонун ҳужжатлари лойиҳалари				
I.1. Янги қонунлар лойиҳалари				
	Амалдаги рухсатнома бериш жараёнлари тизимини, ушбу жараёнларни амалга оширадиган органлар рўйхатини таҳлил қилиш, шунингдек, рухсатнома берувчи	2007 йил 15 майгача	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзиёев, Р.С.Азимов), Адлия	Қонун лойиҳасида рухсатнома бериш жараёни тушунчасини ва рухсатнома бериш жараёнларининг асосий принципларини аниқ шакллантириш.

1	2	3	4	5
	ҳужжатлар турлари, уларнинг қонунийлигини танқидий баҳолаш. Бериладиган барча турдаги рухсатномаларни уларга асос бўлган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни кўрсатган ҳолда, ушбу рухсатномалар турларининг аниқ рўйхатини тайёрлаш. Тегишли асосларга кўра рухсатнома бериш жараёнларининг истисно қилиш учун таклиф этиладиган турлари рўйхатини тузиш. "Рухсатнома бериш жараёнлари тўғрисида"ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш (Протоколнинг 14-банди).		вазирлиги, Олий ҳўжалик суди, Иқтисодиёт вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси	Рухсатнома бериш жараёнларини амалга ошириш ҳуқуқига эга давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг конкрет рўйхатини ва уларнинг мажбуриятлари доирасини аниқ белгилаш. Рухсатнома бериш жараёнларини амалга оширишнинг аниқ тартиби ва муддатини ўрнатиш. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан айрим фаолият турлари билан шугулланиш ҳуқуқини берувчи рухсатномаларнинг аниқ рўйхатини белгилаш.
2	Молия-саноат гуруҳлари фаолияти бўйича жаҳон тажрибаси ва амалиётини чуқур ўрганиш асосида тижорат банкларининг молия-саноат гуруҳларини ташкил этиш	2007 йил июнь	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзиёев, Р.С.Азимов),	Молия-саноат гуруҳларини (МСГ) ташкил этиш мақсадлари, банк ва саноат капиталини бирлаштиришнинг ҳуқуқий ҳамда иқтисодий шартлари,

	ҳамда уларнинг фаолиятида кенг иштирок этиш учун ҳуқуқий шароит яратишга қаратилган "Молия-саноат гуруҳлари тўғрисида"ги қонун лойиҳасини тайёрлаш (23-банд).		Марказий банк, Адлия вазирлиги, Давлат мулки қўмитаси	МСГ устав каниталини шакллантиришда молия ва саноат тузилмаларининг иштироки, МСГни ташкил этиш ва тугатиш тартиби, уларни бошқариш механизми, тижорат банкларининг нафақат корхоналарни молиялаш ва уларга кредит ажратишда, балки бевосита бошқаришда иштироки аниқ белгиланиши шарт бўлган қонун концепциясини шакллантириш.
I.2. Амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш:				
3	Амалдаги қонунчиликни таҳлил қилиш, халқаро тажрибани ўрганиш, давлат назорат органларининг хўжалик юритувчи корхоналар фаолиятига ҳар қандай ноқонуний аралашувини истисно қилишга доир аниқ таклифлар тайёрлаш ва Жиноят кодекси ҳамда Маъмурий жавобгарлик кодексига тегишли ўзгартишлар киритиш (20-банд).	2007 йил 25 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги, Фермер хўжаликлари уюшмаси,	Тадбиркор бирон-бир давлат амалдори ёки текширувчи орган унинг мол-мулки ва бизнесига тажовуз қилиш ҳуқуқига эга эмаслигига ишонч ҳосил қилиши учун тадбиркорлик субъектларининг хўжалик юритиш фаолиятига ноқонуний аралашганлик учун жавобгарликни кучайтириш чора-тадбирларини кўриш.

1	2	3	4	5
			Савдо-саноат налатаси, Бош прокуратура	Қонуний тадбиркорлик фао- лиятига тўсқинлик қилиш ёки аралашиш, яъни тадбиркорлик субъектини рўйхатга олиш, ли- цензия беришдан ноқонуний бош тортиш, банкларда ҳисоб- рақами очишга оид белгиланган тартибни бузиш, фаолиятни ноқонуний тўхтатиш, қўшимча ҳисобот маълумотларини талаб қилиш ёки фаолиятни бошқа йў- синда ноқонуний чеклаганлик учун маъмурий тартибда унди- риладиган жарима санкциялари миқдорини ошириш билан бир қаторда мансабдор шахсларнинг жиноий жавобгарлигини жорий этиш.
4	Сифатсиз спирт ва спиртли маҳсу- лотларни ишлаб чиқариш ва Ўзбе- кистонга олиб кириш учун амал- даги жавобгарлик чораларини танқидий баҳолаш, Жиноят ко-	2007 йил 25 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзи- ёев), Адлия вазирлиги, Бош	Жарима миқдорини икки бара- варга (энг кам иш ҳақининг 200 дан 400 бараваригача) ёки ахлоқ тузатиш ишларини уч йилгача ёхуд озодликдан маҳрум этиш

	дексига ушбу жавобгарлик чораларини кучайтирадиган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш (16-банд).		прокуратура, Давлат солиқ қўмитаси, Давлат божхона қўмитаси	муддатини беш йилгача (аввал уч йилгача эди) ошириш. Бир гуруҳ шахслар томонидан олдиндан келишилган ҳолда такроран ёки хавфли рецидивист томонидан содир этилган ана шундай хатти-ҳаракатлар учун энг кам иш ҳақининг 400 дан 600 бараваригача жарима тўлаш, (200 дан 400 бараваргача бўлган) ёхуд 5 йилдан 7 йилгача (3 йилдан 7 йилгача бўлган) озодликдан маҳрум этиш жазо чорасини белгилаш.
5	Иш билан банд бўлмаган аҳоли тоифасига киритиш мезонларини танқидий кўриб чиқиш, минтақавий ва миллий хусусиятларни ҳисобга олган ҳолда шахсларнинг ушбу тоифасини аниқ белгилаш, ўзгартишлар ва қўшимчалар бўйича амалдаги қонунчиликка тегишли таклифлар киритиш. Иш билан банд бўлмаган аҳоли	2007 йил 25 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги,	Иш билан банд бўлмаган, иш билан таъминланишга муҳтож аҳоли тоифасига кирадиган фуқаролар таркибини аниқ белгилаш. Иш билан банд бўлмаган аҳолини ХМТ томонидан белгиланган стандартларга мувофиқ аниқлаш услубини жорий этиш. Ишлаб чиқилган услубдан келиб

1	2	3	4	5
	сонини ҳисобга олиш ва аниқлаш механизмини батафсил кўриб чиқиш, Халқаро меҳнат ташкилотининг (ХМТ) иш билан таъминланишга муҳтож шахсларни реал баҳолашни таъминлайдиган стандартларини ҳисобга олган ҳолда, иш билан банд бўлмаган аҳолини ҳисобга олиш бўйича меъёрий ҳужжатларга ўзгартишлар киритиш. Иш билан банд бўлмаган, иш билан таъминланишга муҳтож аҳолини ҳудудлар хусусиятини ҳисобга олган ҳолда аниқлаш услубини ишлаб чиқиш ҳамда тасдиқлаш (18-банд).		Статистика давлат қўмитаси, Адлия вазирлиги	чиққан ҳолда, иш билан банд бўлмаган аҳолини ҳудудлар бўйича аниқлаш. Аҳоли бандлигини ҳисобга олишга қаратилган қўшимча меъёр ва чораларни жорий этиш, янги иш ўринларини ташкил этиш, шунингдек, аҳоли бандлиги бўйича ҳудудий мақсадли дастурлар бажарилиши мониторингини олиб бориш.
6	Хусусий мулк ва хусусий тадбиркорлик ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масалалари бўйича амалдаги қонунчиликни чуқур ва танқидий таҳлил қилиш, белгиланган ҳуқуқий меъёрларнинг қайси қисмла-	2007 йил 25 апрел-гача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Адлия вазирлиги, Молия	Хусусий мулк ва хусусий тадбиркорлик ҳуқуқларини ҳимоя қилишни кучайтиришга қаратилган янги қонуний меъёрлар ва ҳуқуқий ҳужжатлар тайёрлаш. Жойларда икки кун ичида хабар

	ри ва қандай сабабларга кўра амалда қўлланилмаётганини аниқлаш, ушбу қонунчиликни янада мустаҳкамлашга доир аниқ таклифлар тайёрлаш. Хусусий бизнес ҳуқуқлари ва манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш учун қўшимча ишлаб чиқиши ва қабул қилиниши лозим бўлган янги қонун меъёрлари ҳамда ҳуқуқий ҳужжатлар рўйхатини аниқлаш. Икки кун ичида хабар қилиш асосида бизнесни рўйхатга олиш тизими қандай амалга оширилаётганини танқидий баҳолаш ва унинг сўзсиз бажарилиши бўйича аниқ чоралар кўриш (14-банд).		вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувват- лаш давлат қўмитаси, Фермер хўжаликлари уюшмаси, Савдо-саноат налатаси	бериш асосида бизнесни рўйхатга олишни таъминлашга доир талаб ва таклифларни сўзсиз амалга ошириш, маҳаллий ҳокимият органлари ҳамда юридик тузилмалар ходимлари томонидан белгиланган меъёрлар бажарилиши учун жавобгарликни ошириш бўйича аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.
7	Тадбиркорлик олиб бориш учун рухсатнома (лицензия) талаб этиладиган фаолият турлари рўйхатини таҳлил қилиш. Таҳлил асосида лицензия талаб	2007 йил 12 анрел- гача	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзиё- ев, Р.С.Азимов), Адлия	Тадбиркорлик олиб бориш учун махсус рухсатнома (лицензия) талаб этиладиган фаолият турларини аниқлаш. Лицензиялаш тизими бекор қи-

1	2	3	4	5
	қилинмайдиган фаолият турлари рўйхатини аниқлаш. Лицензия бериладиган фаолият турлари рўйхатининг қисқартирилиши сабабли айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш бўйича таклифлар тайёрлаш (14-банд).		вазирлиги, Олий ҳўжалик суди, Иқтисодиёт вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси	линадиган фаолият турларини аниқлаш. Махсус рухсатномалар (лицензиялар) бериш тартибини соддалаштириш ва унификация қилиш бўйича аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш. Лицензия берадиган органлар рўйхати, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини аниқ белгилаш. Айрим фаолият турларини лицензиялаш тартиби тўғрисидаги Низомга ўзгартишлар киритиш.
II. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарор лойиҳалари				
II.1. Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари лойиҳалари:				
8	Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва технологик янгилашни рағбатлантиришга қаратилган амалдаги солиқ имтиёзлари ва иреференцияларни танқидий ўрганиш.	2007 йил 12 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Адлия вазирлиги, Иқтисодиёт	Қуйидагилар кўзда тутилсин: ҳўжалик юритувчи субъектларга тегишли ҳисобот даври учун ҳисобланган амортизация маблағларидан фойдаланиш шарти билан уч йил давомида даромад

Ишлаб чиқаришни мунтазам модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш бўйича самарали рағбатлар тизимини ишлаб чиқиш, қўшимча солиқ ва божхона имтиёзлари рўйхатини, уларни қўллаш шартларини белгилаш. Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонининг тегишли лойиҳасини тайёрлаш (7-банд).	вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси	солиги бўйича солиққа тортиладиган базани ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш, қайд этилган мақсадларга ажратилган кредитларни қайтариш, лизинг объекти қийматини қоплаш учун йўналтирилган маблаг миқдоригача камайтириш ҳуқуқини бериш; янги ишга туширилган технологик ускунадан фойдаланишда мулк солигидан беш йил муддатга озод этиш; беш йил мобайнида микрофирмалар ва кичик корхоналарнинг ягона солиқ тўловчи бўйича солиққа тортиладиган базасини харид қилинган янги технологик ускуна қийматига камайтириш, бироқ бу кўрсаткич солиққа тортиладиган базанинг 25 фоизидан ошмаслиги керак.
---	---	---

1	2	3	4	5
9	Аҳолини иш билан таъминлаш бўйича ҳудудий дастурларнинг амалга оширилишига баҳо бериш, кўзда тутилган тадбирларни бажариш ва бандлик даражасини оширишга халақит бераётган сабаб ва омилларни аниқлаш, айниқса, бандлик даражасини янада ўстирадиган ва катта капитал харажатларни талаб қилмайдиган янги истиқболли шакллари жорий этиш ҳисобидан бандлик турларини кенгайтириш бўйича вилоят ҳамда туманлар миқёсида аниқ таклифлар тайёрлаш. Жойларда меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш органлари фаолиятини танқидий ўрганиш, уларнинг тузилмаларини такомиллаштириш ва иш билан бандлик ҳамда аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож тоифала-	2007 йил 30 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Давлат статистика қўмитаси, Адлия вазирлиги	Аҳоли фаровонлигини юксалтиришнинг ҳал қилувчи омили бўлган бандлик даражасини ошириш учун зарур шароитлар яратиш. Туман, шаҳар ва вилоятлар бўйича муайян вазифаларни ўз ичига олувчи, бандликнинг янги истиқболли шакллари, айниқса, кичик бизнес ва хизматлар соҳасини кенг жорий этиш, касаначилик амалиётини кенгайтириш, оилавий тадбиркорлик ва бошқа фаолият турларини ривожлантириш ҳисобидан иш билан бандликни кенгайтиришга доир чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш. Касаначилик асосида иш ўринларини ташкил этадиган йирик sanoat корхоналари учун белгиланган имтиёзлар ва преференцияларни иқтисодиёт бошқа

рини ҳимоя қилиш масалаларини ҳал этишда жавобгарлигини оширишга доир аниқ таклифлар тайёрлаш.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Меҳнат билан бандликни кенгайтириш ҳамда меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш органлари фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони лойиҳасини тайёрлаш (18-банд).

тармоқларининг йирик корхоналари, шунингдек, саноат йўналишидаги кичик корхоналарга ҳам жорий этиш.

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ва унинг органлари тузилмаларини такомиллаштириш, бир-бирини такрорловчи бўгин ҳамда вазифаларини тугатиш.

Туман ва шаҳарларда меҳнат, бандлик ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бўйича туманлар (шаҳарлар) органлари негизида йирик маҳаллаларда аҳолини иш билан таъминлаш ҳамда ижтимоий муҳофаза қилиш бўйича доимий пунктларни ўз ичига оладиган Бандликка кўмаклашиш марказларини ташкил этиш.

Касб-ҳунар коллежлари базасида ўқитиш ва ихтисосни ўзгар-

1	2	3	4	5
				тириш бўйича қисқа муддатли дастурларни амалга ошириш ҳисобидан меҳнат органлари томонидан иш излаётган шахсларга кўрсатиладиган хизматлар кўламини кенгайтириш ҳамда сифатини ошириш, аҳолини ишга жойлашиш имкониятлари тўғрисида хабардор қилиш тизимини яхшилаш.
10	Иқтисодиёт тармоқлари ва молиялаш манбалари бўйича ўртача иш ҳақининг ўсишини инфляция даражаси ҳамда иш унумдорлигининг ошиши билан боглиқ ҳолда таҳлил қилиш. Пенсиялар, нафақалар, стипендиялар ва аҳолига бошқа тўловлар миқдорини тегишли равишда кўпайтирган ҳолда 2010 йилга бориб, ўртача иш ҳақини 2,5 барабар оширишга доир йилма-йил	2007 йил 30 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Марказий банк	2010 йилгача бюджет ташкилотлари ходимларининг ўртача иш ҳақи, тегишли ижтимоий тўловлар ва нафақаларни йилларга бўлган ҳолда 2,5 барабар ошириш бўйича харажатларни қоплаш учун бюджет маблағларига бўлган эҳтиёж ҳисобкитобини тайёрлаш. Хўжалик юритувчи субъектларнинг иш унумдорлигининг ўсиши билан боглиқ ҳолда иш

	ҳисоб-китобни амалга ошириш, тегишли таклифларни тайёрлаш ва белгиланган тартибда киритиш (17-банд).			ҳақини янада ошириш учун молиявий ресурсларга бўлган эҳтиёжини ҳисоб-китоб қилиш. Қўшимча ишлаб топиладиган ва корхоналарда қоладиган молиявий ресурсларни иш ҳақини оширишга йўналтириш имконини берадиган, шунингдек, яширин тўловлар миқдорини камайтиришни таъминлайдиган қўшимча солиқ рағбатлари бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.
II.2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарор лойиҳалари:				
11	Кичик бизнесни ривожлантириш билан боғлиқ ишлар аҳволини танқидий баҳолаш, кичик бизнес, авваламбор, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун максимал қулай муҳит яратиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш, қопупчилик ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга тегишли ўзгартишлар киритиш.	2007 йил 15 апрел-гача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Давлат мулки	Мамлакатда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ўрни ва ролининг изчил ошишини таъминлаш, 2007 йилда унинг ялпи ички маҳсулотдаги улушини 45 фоиз, 2010 йилда 50—52 фоизга етказиш. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантиришни ҳар томонлама

1	2	3	4	5
	Кичик бизнеснинг техник ва технологик тузилмасини такомиллаштириш, кичик корхоналар ва микрофирмаларнинг техник жиҳозланиш даражасини ошириш, хом ашёга бирламчи ишлов бериш бўйича оддий ишлаб чиқаришдан замонавий ускуналар, ихчам ва мослашувчан технологияли, бозор талаблари ўзгаришига қараб ишлаб чиқаришни тез йўлга қўядиган, ички бозор ҳамда экспортга мўлжалланган сифатли, рақобатбардош маҳсулот тайёрлайдиган юқори технологияли ишлаб чиқаришга ўтиш бўйича апиқ таклифлар тайёрлаш. Кичик бизнес иқтисодиёт тармоқларида, аввало, ривожланган саноат соҳасида (машинасозлик, металлни қайта ишлаш, трикотаж, тикувчилик ва пойафзал саноати, қурилиш материаллари саноати)		қўмитаси, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	қўллаб-қувватлаш, шу орқали аҳоли бандлиги ва турмуш фаровонлигини ошириш, ички бозорни зарур товар ҳамда хизматлар билан тўлдириш муаммосини ҳал этиш чора-тадбирларини белгилаш. Кичик бизнесни техник ва технологик қайта жиҳозлашни таъминлаш, замонавий ускуналар билан жиҳозланган, сифатли, рақобатбардош тайёр маҳсулот ишлаб чиқарадиган юқори технологияли ишлаб чиқаришни ташкил этишни рағбатлантириш. Кичик бизнес субъектлари учун доимий фаолият кўрсатадиган мини-технологиялар ҳамда технологик ускуналар кўргазмасини ташкил этиш. Кичик бизнес улуши катта бўлмаган тармоқларни апиқлаш,

	қандай ўрин эгаллашини танқидий таҳлил қилиш, ушбу тармоқлар тузилмасида унинг улуши ва ролини сезиларли ошириш бўйича таклифлар тайёрлаш. Кичик бизнесда юқори малакали ақлий меҳнатдан самарали фойдаланиш, илм-фан ва техниканинг замонавий ютуқларини кенг татибиқ этиш механизмлари ва омилларини аниқлаш. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик тузилмасини ривожлантириш ҳамда такомиллаштиришни янада рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори лойиҳасини тайёрлаш (19-банд).			ушбу тармоқларни ривожлантиришда кичик бизнеснинг роли ва улушини оширишга доир аниқ чоралар ва мақсадли вазифаларни белгилаш. Кичик бизнес соҳасида юқори технологиялар, замонавий технологик ускуналар, илм-фан ва техника ютуқларини жорий этиш, ақлий меҳнатдан кенг фойдаланиш учун имтиёзлар ва рағбатлар тизимини яратиш. Инновация лойиҳалари ва лойиҳавий таклифлар бўйича кейинчалик уларни кичик корхоналарда жорий этиш учун ҳар йили ярмаркалар уюштириш.
12	Иқтисодиётнинг етакчи тармоқлари корхона ва объектлари рўйхатини тузиш (кимё, электр техника саноати, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, қурилиш мате-	2007 йил 12 апрел-гача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Давлат мулки қўмитаси,	Иқтисодиётнинг етакчи тармоқларидаги объектлар рўйхатини тубдан кенгайтириш, уларнинг акциялари давлат пакетини, жумладан назорат пакетини иш-

1	2	3	4	5
	риаллари саноати ва бошқалар), уларнинг устав жамгармаларида давлат улуши ҳажмини танқидий кўриб чиқиш ва кескин камайтириш ҳамда кимошди савдосига қўйиш, жумладан сармоядорларга модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш ҳамда жаҳон бозорида рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича аниқ инвестиция мажбуриятлари билан акцияларнинг назорат пакетини сотиш юзасидан таклифлар тайёрлаш. Барча зарур муҳандислик коммуникацияларига эга, лекин фаолият кўрсатмаётган ёки самара бермаётган саноат корхоналарини, қурилиши ниҳоясига етказилмаган объектларни аниқлаш, уларни янги мулкдорлар маблағлари ҳисобидан тўлиқ молиялаш бўйича аниқ инвестиция		Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси	лаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш ҳамда рақобатбардош ва экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича аниқ инвестиция мажбуриятлари билан очиқ савдода сотиш. Сармоядорнинг инвестициялар, биринчи навбатда тўғридан-тўғри инвестицияларнинг маълум миқдорини ишлаб чиқаришини модернизация қилиш, техник ҳамда технологик янгилашга йўналтириш, сифатли, рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлаш, унинг камида 50 фоизини экспорт қилиш бўйича мажбурият ҳамда жавобгарлиги акс эттирилиши лозим бўлган акциялар давлат пакетини, жумладан назорат пакетини сотиш учун намунавий шартномани тасдиқлаш.

	лойиҳалари ҳамда мажбуриятлари билан стратегик сармоядорларга нолга тенг қиймати бўйича сотиш. 2006-2008 йилларда хусусийлаштириш дастурига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш бўйича таклифлар тайёрлаш (11-банд).			Объектларни ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва технологик янгилаш бўйича аниқ инвестиция лойиҳалари кўзда тутилган ҳолда нолга тенг харид қийматида сотиш самарадорлигини ошириш.
13	Корпоратив бошқарувдаги очиқ акционерлик жамиятлари рўйхатини тайёрлаш, уларнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари, бошқарув тизими самарадорлиги, акционерлар йиғилиши, кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиялари томонидан ўзларига юклатилган вазифаларнинг бажарилишини батафсил таҳлил қилиш. Ўз зиммасига ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратилган ўрта муддатли ва	2007 йил 12 апрел-гача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Давлат мулки қўмитаси, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва табдиркорликни қўллаб-қувват-	Хусусийлаштирилган корхоналарни бошқариш тизимини такомиллаштириш, корпоратив бошқарувнинг кам самарали ва деярли ишламаётган шакл ва услубларидан воз кечиш, корхоналарнинг барқарор ва самарали ишлаши, ишлаб чиқаришнинг техник ва технологик янгила-ниши учун хусусий мулкдорларнинг жавобгарлигини ошириш. Янги хусусий мулкдорларни ўз зиммасига хусусийлаштирилган

1	2	3	4	5
	узоқ муддатли инвестиция мажбуриятларини олишга қодир акционерлик жамиятлари алоҳида шахслар ёки мулкдорларнинг чекланган сонига сотилиши лозимлигини белгилаш. Акционерлик жамиятлари негизида, шу жумладан иқтисодий ночор акционерлик жамиятларига нисбатан банкротликни қўллаш орқали хусусий корхоналарни шакллантириш механизмини ишлаб чиқиш. Ишламаётган, илгари хусусийлаштирилган корхоналарни аниқлаш ва уларни ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш бўйича инвестиция мажбуриятлари билан янги хусусий мулкдорларга сотиш.		лаш давлат қўмитаси	корхонани ривожлантириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш бўйича ўрта муддатли ва узоқ муддатли мажбуриятларни олишни шарт қилиб қўядиган шартнома-ҳуқуқ муносабатлари меъёрларини ишлаб чиқиш. Илгари хусусийлаштирилган корхоналар ишламаётган, иқтисодий ночор, бошқарув самарадорлиги наст бўлган ҳолларда уларни хусусий мулк қилиб сотишга рухсат берадиган ҳуқуқий меъёрларни жорий этиш.

	2006—2008 йилларга мўлжалланган Хусусийлаштириш дастури ва амалдаги қонунчиликка тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар кириштиш бўйича таклифлар тайёрлаш (11-банд).			
14	Аудиторлик ташкилотлари фаолиятини чуқур ўрганиш, уларнинг иш сифати пастиги сабаблари, мазкур бозор институти ривожланишига тўсқинлик қилаётган омилларни аниқлаш. Халқаро аудиторлик ташкилотлари фаолиятини ўрганиб, Аудиторлик ташкилоти тўғрисида низом, аудитнинг самарадорлигини ошириш, бизнеснинг самарадорлигини баҳолаш механизми сифатида унинг ролини кучайтириш бўйича аниқ таклифлар тайёрлаш. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Аудиторлик ташки-	2007 йил 30 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С. Азимов), Молия вазирлиги, Марказий банк, Иқтисодиёт вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувват- лаш давлат қўмитаси, аудиторлик ташкилотлари	Аудиторлик ташкилоти тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқиш. Бизнес самарадорлигининг реал баҳоси аудит давомида белгиланадиган мезонлар ва кўрсаткичлар тизимини ишлаб чиқиш. Лицензия талаблари ва аудиторлик ташкилотлари фаолияти шартларини қайта кўриб чиқиш ва кучайтириш. Ўтказилаётган аудит сифати ва берилаётган хулосаларнинг ҳолислиги учун аудиторлик ташкилотларининг жавобгарлигини ошириш бўйича аниқ чораларни белгилаш. Аудиторлик текширувлари си-

1	2	3	4	5
	лотлари фаолиятини янада такомиллаштириш ва жавобгарлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида "ги қарори лойиҳасини тайёрлаш (21-банд).			фатининг ички ва ташқи мажбурий назорати тизимини жорий этиш.
15	Суғурта хизматлари бозори, айниқса импорт-экспорт операциялари суғурта хизматларининг янада ривожланишига ҳалал бераётган сабабларни аниқлаш. Суғурта хизматлари бозори инфратузилмасини таҳлил қилиш ва профессионал ва бошқа суғурта иштирокчилари ишини, айниқса бизнесни суғурталаш соҳасида фаоллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш. Кўрсатилаётган суғурта хизматлари турлари рўйхатини таҳлил қилиш ва уларнинг янги турларини жорий этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.	2007 йил 30 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, суғурта ташкилотлари	Суғурта фаолиятини тартибга солувчи амалдаги меъёрий-ҳуқуқий базага суғурта ташкилотлари низом жамгармаси минимал ҳажмига талабларни ошириш, уларни шакллантиришда давлатнинг иштирокини камайтиришга қаратилган ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш. Рақобатли суғурта хизматлари бозорини шакллантириш, суғурта фаолиятининг аниқ йўналишлари ва тижорат битимларининг қўлаб турларини таваккалдан суғурталашни таъминлайдиган, шу жумладан экспорт кредитларини кафолатлайдиган

	Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Суғурта хизматлари бозорини янада ислоҳ қилиш ва ривожлантириш бўйича чоратadbирлар тўғрисида" ги қарори лойиҳасини тайёрлаш (21-банд).			янги турларини белгилаш. Суғурта бозорини тартибга солиш услубларини янада такомиллаштириш. Суғурта бозорини ислоҳ қилиш ва ривожлантиришнинг 2007—2010 йилларга мўлжалланган аниқ Дастурини тасдиқлаш, унда суғурта хизматлари ҳажмини 3 марта, суғурталовчилар суғурта захираларини 2,5 мартадан ортиқ, суғурта компаниялари умумий каниталини 2 мартадан ортиқ кўпайтиришни кўзда тутиш.
16	Уй-жой коммунал хўжалигида кечаётган жараёнларни танқидий баҳолаш, мавжуд жиддий муаммоларни аниқлаш. ХУМШ ҳамда коммунал ва таъмирлаш-қурилиш хизматлари кўрсатувчи корхоналар ўртасидаги шартнома-ҳуқуқий муносабат-	2007 йил 30 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Н.М.Хонов, Р.С.Азимов), Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги,	Уй-жой кодекси, "Хусусий уй-жой эгалари ширкатлари тўғрисида"ги Қонун ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар қоидаларини тўлиқ амалга ошириш бўйича аниқ чора-тадбирларни белгилаш. Битта ХУМШ томонидан хизмат

1	2	3	4	5
	ларни тубдан қайта кўриб чиқиш ва мустаҳкамлаш бўйича таклифлар тайёрлаш, кўрсатилаётган хизматлар сифати учун уларнинг жавобгарлигини ошириш. Иссиқлик ва сув таъминоти корхоналари ходимларини рағбатлантириш ва жавобгарлигини ошириш бўйича пухта ўйланган механизмни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш даражасини шаҳар ва посёлкалар аҳолиси иссиқлик ва сув билан қай даражада узлуксиз ва сифатли таъминланаётгани билан бевосита боғлаш. Коммунал соҳани янада ислоҳ қилиш, бошқарув тизимини такомиллаштириш ва энергияни тежайдиган технологияларни жорий этиш, қозоп агрегатлари ва иссиқлик таъминоти, сув таъминоти ва		"Ўзкоммун-хизмат" агентлиги, "Саноатконтех назорат" давлат инспекцияси, "Ўзбекэнерго" ДАК, "Ўзтрансгаз" АК, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	кўрсатиладиган уйлар сонини оптималлаштириш бўйича бошланган ишларни якунига етказиш. Коммунал хизматлар кўрсатиш бўйича уч томонлама шартномалар тузиш амалиётини жорий этиш (таъминотчи, ХУМШ, истеъмолчи). Ёқилғининг муқобил турларидан фойдаланган ҳолда иситиш ва иссиқ сув таъминотининг локал тизимларига босқичма-босқич ўтиш, эскирган тежамсиз қозон агрегатларини алмаштириш бўйича таклифларни асослаш. Қозопхопалар ва иссиқлик таъминоти тармоқлари ускуналарининг техник ҳолатини мустаҳкамлаш бўйича аниқ таклифлар тайёрлаш. Иссиқлик таъминоти корхо-

	сувни оқизиш тизимларини модернизация қилиш Дастурини шакллантириш (24-банд).			налари тузилмасини такомиллаштириш, сув ва иссиқлик таъминоти корхоналари, маҳаллий ҳокимият органлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг роли ва жавобгарлигини аниқ белгилаш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш.
17	Ширкатларни фермер хўжаликларига айлантириш бўйича дастурлар ижросини танқидий ўрганиш ва қишлоқда мулкчилик муносабатлари ва шаклларини тубдан ислоҳ қилишни давом эттириш, фермер хўжаликларини мустақкамлаш юзасидан аниқ чора-тадбирлар ишлаб чиқиш, амалдаги қонун ҳужжатларига тегишли ўзгартишлар киритиш. Қишлоқда ихчам ва қулай, замонавий технология билан жиҳозланган корхоналар барио қилишни кенгайтириш, кичик бизнес ва	2007 йил 30 анрел- гача	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзи- ёев), Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Фермер хўжаликлари уюшмаси, Қорақалногис- тон Республи-	Ширкат хўжаликларини фермер хўжаликларига айлантиришни яқунлаш чоралари. Чорвачилик, ветеринария хизмати бўйича хусусий корхоналар, чорвачилик ва мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича замонавий кичик корхоналарни жадал ривожлантириш учун бозор механизмлари ва иқтисодий рағбатларни яратиш. Олинган мажбуриятлар ижроси учун томонларнинг жавобгарлигини кучайтириш мақсадида

1	2	3	4	5
	тадбиркорлик, касаначиликни ривожлантиришни жадаллаштириш бўйича самарали бозор механизмини яратиш ва шу асосда қишлоқ аҳолиси даромадлари ва турмуш даражасини юксалтиришни таъминлаш. Чорвачиликни ривожлантиришнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва сифат жиҳатдан яхшилаш, наслчилик ишини тубдан яхшилаш, зооветеринария хизмати, озуқа, биринчи навбатда омухта ем билан таъминлашнинг ривожланган тармогини яратиш. Замонавий технология билан жиҳозланган кичик хусусий корхоналар ташкил этиш ҳисобига қишлоқ хўжалиги хом ашёси, биринчи навбатда, чорвачилик ва мева-сабзавот маҳсулотларини коми-		каси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари	фермер хўжаликлари, хизмат кўрсатувчи ва тайёрловчи тармоқлар ўртасидаги намунавий шартномаларни кўриб чиқиш. 2011 йилгача бўлган даврда ҳудудлар нуқтаи назаридан наслчиликнинг моддий-техника базаси, хусусий зооветеринария нунктларини ривожлантириш, мустаҳкамлаш ва ветеринария хизмати кўрсатиш сифатини ошириш, турли озуқалар ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва озуқа саноатини ривожлантириш на параметрларини белгилаш. Чорвачилик фермер ва деҳқон хўжаликларига йирик қорамол сотиб олиш учун ажратиладиган микрокредитлар ҳажмини кенгайтириш.

	лекс ва чуқур қайта ишлаш, маҳсулот сифатини ошириш ва турларини кўпайтиришни таъминлаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш. Қишлоқни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини амалга ошириш учун зарур молиявий, солиқ рағбатлари ва имтиёзларини яратиш. Мамлакатнинг барча ҳудудларини қамраб олувчи қишлоқ хўжалигида тузилмавий ўзгаришлар ва иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг 2007—2011 йилларга мўлжалланган комплекс дастурини тайёрлаш (8-банд).			Чорвачилик ва мева-сабзавот маҳсулотларини тубдан қайта ишлаш бўйича ихчам ва қулай юқори технологик ишлаб чиқаришларни яратиш учун танлов асосида тижорат банкларининг имтиёзли кредитларини тақдим этиш. Деҳқон хўжаликларида ишлаб чиқарилган гўшт-сут ва мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрловчи хусусий корхоналарнинг кенг тармогини яратиш, бу хўжаликларни кўчатлар ва уруғлар, минерал ўғитлар, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари билан таъминлаш, уларга комплекс хизмат кўрсатиш.
18	Ҳудудлар ва кўрсатилаётган хизматлар бўйича 2006—2010 йилларга мўлжалланган хизматлар ва сервис соҳасини ривожлантириш дастурининг бажарилишини танқидий таҳлил қилиш.	2007 йил 30 апрелгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Иқтисодиёт вазирлиги,	2007 йилда мамлакат ялпи ички маҳсулотида хизматлар улушини 42-43 фоизга етказишни таъминловчи хизматлар, соҳалар ҳамда ҳудудлар бўйича хизмат кўрса-

1	2	3	4	5
	Хизматлар ва сервис соҳасини жадал ривожлантиришга жалб қилинмаган захираларни, жадал суръатда ривожлантирилиши лозим бўлган янги, замонавий хизмат турлари рўйхатини апиқлаш, бунинг учун барча шарт-шароит ва иқтисодий омилларни яратиш. Мамлакат ҳудудлари бўйича хизматлар соҳасини аҳолининг биринчи навбатда, қишлоқ жойларда бандлик муаммосини ҳал этишнинг муҳим омили сифатида ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратиш. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 17 апрелдаги "2006—2010 йилларда хизматлар ва сервис соҳасини ривожлантиришни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ 325-сон қарорига ўзгартишлар ва қўшимчалар бўйича таклиф кири-тиш		Молия вазирлиги, Алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Марказий банк, Халқ таълими вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Транспорт ва транспорт коммуникациялари уюшмаси, "Ўзбектуризм" миллий компанияси, Қорақалпоғистон Республика-	тиш ва сервис соҳасини ривожлантириш дастурининг мақсадли параметрларига ўзгартишлар киритиш. Хизмат турлари, соҳалар ва ҳудудлар нуқтаи назаридан статистика ҳисоботи тизими ва кўрсатилаётган хизматлар ҳажмини баҳолашни такомиллаштиришга доир аниқ чора-тадбирларни белгилаш. Янги тасдиқланган таснифлаш ва ҳисобга олиш услубига мувофиқ айрим хизмат турларини киритишнинг аниқ принципларини ишлаб чиқиш. Хизматларнинг айрим замонавий ва ижтимоий аҳамиятга молик турлари учун (микромолиялаш хизматлари, ахборот-кутубхона марказлари хизматлари, спорт хизматлари, санаторийлар, болалар соғломлаштириш

			си Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	оромгоҳлари ва бошқа хизмат- лар) қўшимча иқтисодий омил- лар ва имтиёзларни жорий этишнинг мақсадга мувофиқ- лигини асослаш.
19	Аввало, автомобилсозлик, само- лётсозлик, қишлоқ хўжалик ма- шинасозлиги, электр техника, тў- қимачилик, озиқ-овқат, фарма- цевтика, қурилиш материаллари саноати ва муайян трансмиллий кориорациялар билан яқин коопе- рация алоқаларини ўрнатиш ҳамда уларнинг таркибига кириш имко- ниятига эга бошқа юқори техно- логияли соҳалар корхоналари рўйхатини тузиш. Трансмиллий компанияларни ай- рим маҳаллий корхоналарда замо- навий менежмент, ишлаб чиқа- ришни бошқариш ва ишни таш- кил этиш шакллари жорий этишга жалб қилишга доир так- лифлар тайёрлаш (12-банд).	2007 йил 30 апрел- гача	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзи- ёев, Р.С.Азимов, Э.Р.Шоисматов, Н.М.Хонов, А.Н.Арипов), Иқтисодиёт вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Давлат мўлки қўмитаси, уюшмалар, компаниялар,	Трансмиллий корпорациялар билан кооперация алоқаларини кучайтириш шакллари ва меха- низмларини ишлаб чиқиш. Кооперация алоқаларини ўр- натиш ва кучайтириш мумкин бўлган йирик трансмиллий кор- порациялар (фаолият йўналиш- лари ва географик нуқтаи на- зардан) рўйхатини аниқлаш. Ўзбекистонда мавжуд интел- лектуал ресурсларни транс- миллий корпорациялар билан кооперация алоқаларига жалб қилиш механизмини ишлаб чиқиш. Трансмиллий корпорацияларни иқтисодиётнинг етакчи тар- моқлари корхоналарини хусу-

1	2	3	4	5
			хўжалик бирлашмалари, йирик корхоналар	сийлаштириш жараёнига жалб қилишни, жумладан, замонавий менежментни жорий этиш, ишлаб чиқаришни модернизация қилишга маблаг сарфлаш ҳамда рақобатбардош маҳсулотларни ташқи бозорларга чиқариш шарти билан уларга назорат пакетларини сотишни кўзда тутиш.
20	Банкларга нисбатан ишончни ошириш, банк-молия тизимида ислохотларни чуқурлаштириш ва кенгайтириш бўйича қуйидагиларини кўзда тутувчи комплекс тадбирларни шакллантириш: устав капиталини кўпайтириш, аҳоли, тадбиркорлик субъектлари ва эҳтимолдаги сармоядорларнинг бўш маблағларини жалб қилиш учун банклар акцияларини чиқариш ва уларни фонд бозорларида жойлаштириш ҳисобидан банк-	2007 йил 12 мартгача	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Марказий банк, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Алоқа ва ахборотлаш- тириш агентлиги, Давлат мулки қўмитаси	Банкларнинг солиқ тўлашдан кейин қолган даромадининг камида 30 фоизини акционерлар капитали миқдорини ошириш, банклар жами маблағини камида 200 миллиард сўмга оширишга йўналтириш. Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкини акционерлик банкига айлантириш ва унинг капиталини 420 миллиард сўмгача кўпайтириш. "Асака" банкнинг 51 фоиз ак-

ларни каниталлаштириш даражасини ошириш; банкларни якка тартибда баҳолаш миллий рейтингини жорий этиш ва кредитларни қайтариш бўйича халқаро рейтингга эга бўлиш чора-тадбирларини кўриш;

банкларнинг инвестиция жараёнларида, корхоналарни модернизация қилиш, технологик ва техник қайта жиҳозлашда кенг иштирокини таъминлаш;

нақд иулнинг банкдан ташқари айланишини янада камайитириш, мижозларни дастлабки талаблари бўйича нақд нул билан узлуксиз таъминлаш;

мини-банклар тармогини ва банклар кўрсатаётган хизматлар кўламини кенгайтириш, мижозларга хизмат кўрсатиш сифатини ошириш (22-банд).

циясини сотиб, хусусийлаштириш.

Тижорат банкларининг эълон қилинган эмиссиясининг камида 25 фоизи миқдоридаги акцияларини ички фонд бозорида очиқ сотиш.

Тижорат банкларининг янги молия воситаларини жорий этиш.

Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш лойиҳаларини амалга ошириш учун хорижий кредит линиялари бўйича 100 миллион доллар ва банкларнинг 250 миллиард сўмдан ортиқ ўз ресурсларини жалб қилиш.

2007 йилда аҳоли омонатлари ҳажмини камида 40 фоизга ошириш.

Мини-банклар сонини 2000 ва махсус кассалар сонини 900 тага етказиш.

1	2	3	4	5
				Пластик карточкалардан фойдаланган ҳолда ҳисоб-китоб тизимини янада кенгайтириш (пластик карточкалар сонини 3470 минг дона ва терминалларни 17 мингтага етказиш).
21	Ижрони таъминлаш механизми ва тизимини амалда бажариш бўйича ишларнинг аҳволи, уни янада такомиллаштиришга доир таклиф ва тавсияларни танқидий кўриб чиқиш. Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш бўйича таклифлар тайёрлаш. Суд ижрочиларини моддий ва маънавий рағбатлантириш бўйича амалдаги тизимни пухта ўрганиш, уларнинг ишлари натижаларига қараб, ушбу тизимни янада тако-	2007 йил 15 апрел- гача	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзиёев, Р.С.Азимов, А.Н.Арипов, Давлат маслаҳатчиси А.Э.Набиев), Адлия вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувват-	Ижрони таъминлаш жараёни ва ҳар бир жараённи амалга оширишнинг охириги муддатини қатъий белгилаш. Ижро ҳаракатларини тугатиш (4 ой) ва жарима тўлаш учун ажратилган муддатни 3 ойдан 2 ойга қисқартириш бўйича қатъий муддатларни белгилаш. Шаклланган халқаро амалиётдан келиб чиқиб, ижро ҳужжатларини амалга оширишдан бош тортган қарздорларга ҳуқуқий таъсир ўтказиш чораларини белгилаш.

миллаштиришга доир аниқ таклифлар тайёрлаш. Суд ижрочилари бўлимларининг моддий-техника базасини инвентаризация қилиш ва уни мустаҳкамлашга доир таклифлар ишлаб чиқиш. Суд қарорларини бажариш департаментининг техник жиҳозланиш, судлар фаолиятини моддий-техника ва молиявий таъминлаш даражасини батафсил ўрганиш, Департаментни ахборотлаштириш модели, ягона ахборот-компьютер тармоғини жорий этишнинг аниқ дастур ва жадвалини ишлаб чиқиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегишли қарорини тайёрлаш (14-банд).	лаш давлат қўмитаси, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси	Суд ижрочиларини рағбатлантириш шакллари ва механизмини уларнинг ишлари натижалари, ундираётган маблағлари миқдорига қараб такомиллаштириш. Жавобгар томонидан тўланадиган тўловлар муддатини кечиктирганлик учун янги жорий этилган ижро йигимлари ва жарималардан тушадиган маблағларни суд ижрочиларини моддий рағбатлантириш ҳамда Департаментнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш манбаи сифатида белгилаш. Департамент ва унинг бўлимлари моддий-техника базасини мустаҳкамлаш. Ижрони таъминлаш жараёнига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш.
--	--	---

1	2	3	4	5
22	Иқтисодиётнинг етакчи тармоқларида ишлаб чиқаришнинг техник аҳволи, ускуналарнинг жисмонан ва маънан эскириш даражаси, уни тез янгилаш ва фойдаланиш даражаси бўйича ишлар аҳволини чуқур ўрганиш. Ўтказилган таҳлил асосида ишлаб чиқаришни жадал суръатда модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлашни таъминлаш бўйича аниқ йўналишларни белгилаш. Ҳар бир етакчи соҳа, биринчи навбатда ёқилғи-эпергетика, кимё ва нефть кимёси, пахта тозалаш, енгил саноат, жумладан, тўқимачилик ва шойи тўқиш, ёг-мой ва қайта ишлаш саноати, электр энергетикаси, қурилиш материаллари саноати, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, ахборот ва ком-	2007 йил 1 майгача	Вазирлар Маҳкамаси (Ш.М.Мирзиёев, Р.С.Азимов, Э.Р.Шоисматов, Н.М.Хонов, А.Н.Арипов), Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Марказий банк, уюшмалар, компаниялар, хўжалик бирлашмалари	Ишлаб чиқаришни модернизаация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш дастурида ҳар бир етакчи соҳа бўйича эскирган ускунани ишлаб чиқаришдан олиб ташлаш ва демонтаж қилиш, уни сифатли, рақобатбардош, экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлайдиган янги, замонавий, илғор ускуналар билан алмаштириш бўйича аниқ параметрларни қайта кўриб чиқиш. Йиллар бўйича харид қилинадиган ускуна турлари ва муайян хорижий етказиб берувчини аниқлаш. Дастурларда аниқ инвестицион лойиҳаларни, уларни амалга ошириш ва молиялаштириш манбаларини қайта кўриб чиқиш лозим.

	муникация технологиялари ва бошқа соҳалар бўйича ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш юзасидан 2007—2010 йилларга мўлжалланган аниқ дастурлар ишлаб чиқиш (6-банд).			Зарурат тугилганда хўжалик юритувчи субъектлар эътиборини ишлаб чиқаришни мунтазам модернизация қилиш ва янгилаш билан шугулланиш, корхоналарнинг техник ҳолати даражаси ва сифатини оширишга жалб қиладиган қўшимча иқтисодий омилларни кўзда тутиш. Қимматли ва юқори ликвидли хом ашёни қайта ишлайдиган, сифати паст маҳсулот ишлаб чиқарадиган эски технология ва ускуналар билан жиҳозланган корхоналарни ёпиш бўйича кескин чоралар ва иқтисодий санкциялар қабул қилиш.
III. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари лойиҳалари ва бошқа меъёрий ҳужжатлар				
23	"Кўкдумалоқ" конини унинг геологик моделини тузиш орқали	2007 йил 12	Вазирлар Маҳкамаси	Нефть, газ ва газ конденсатининг қолдиқ захирасини аниқ-

1	2	3	4	5
	қазиб олишнинг жорий аҳволини батафсил ўрганиш. Нефть ва газ қазиб олишни барқарорлаштиришга қаратилган ва қуйидагиларни ўз ичига оловчи комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш: газ қудуқларини коннинг нефть қисмигача қовлашни чуқурлаштириш бўйича қудуқларни капитал таъмирлаш; коннинг ишлаш тартибини мувофиқлаштириш; коннинг рапанос ҳудудида қудуқларни қовлаш бўйича илғор тажрибани жорий этиш (13-банд).	мартгача	(Э.Р.Шоисматов, Р.С.Азимов), "Ўзбекнефтегаз" миллий холдинг компанияси, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги	лаш ва уларни тўлиқ қазиб олиш чораларини белгилаш мақсадида "Кўкдумалоқ" конининг геологик моделини тайёрлаш. "Кўкдумалоқ" конида 2056,0 минг тонна нефть, 341,0 минг тонна газ конденсати қазиб олишнинг прогноз кўрсаткичларини таъминлаш мақсадида суяқ углеводородлар қазиб олишни барқарорлаштириш. 50 та қудуқни капитал таъмирлаш эвазига қазиб олиш бўйича белгиланган кўрсаткичларни сақлаш. Фойдаланилаётган қудуқларни горизонтал қовлаш бўйича илғор тажрибани жорий этиш ҳисобидан коннинг (рапанос ҳудудидан) қазиб олиш қийин бўлган қисмидан қўшимча нефть ҳажмини қазиб олиш. "Кўкдумалоқ" конида қазиб олишнинг пасайиб бораётган

				суръатини барқарорлаштириш бўйича қўшимча тадбирларни ҳисобга олган ҳолда, белгиланган баланс кўрсаткичларини сўзсиз бажаришга оид тармоқ жадвалини ишлаб чиқиш.
24	Хўжалик юритувчи субъектларни ёпиш ва тугатиш бўйича амалдаги тизимни танқидий ўрганиш, корхоналарни юридик шахс сифатида тугатиш жараёнлари муддатини чўзиш ва мураккаблаштиришга олиб келаётган бюрократик тўсиқларни аниқлаш. Бизнесни ихтиёрий ёпиш ва тугатиш бўйича халқаро тажрибани ўрганиш. Бизнесни ихтиёрий тугатиш бўйича халқаро стандартларга мос келадиган соддалаштирилган тартибни ишлаб чиқиш. Бизнесни ихтиёрий ёпиш ва тугатиш тартиби тўғрисида низом-тайёрлаш ва Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун тақдим этиш (14-банд).	2007 йил апрель	Вазирлар Маҳкамаси (Р.С.Азимов), Адлия вазирлиги, Олий ҳўжалик суди, Иқтисодпёт вазирлиги, Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси	Тугатиш жараёнининг аниқ муддатлари ва босқичларини ҳамда ушбу жараёнларни амалга оширишга масъул органларни аниқ кўрсатган ҳолда, бизнесни ихтиёрий ёпиш ва тугатиш тартиблари, механизмлари ҳамда муддатларини қатъий белгилаш. Тугатилаётган корхоналарнинг рўйхатга олувчи органлар, давлат солиқ қўмитаси органлари, хизмат кўрсатувчи банклар, бошқа орган ва ташкилотлар билан ўзаро ҳамжиҳатлиги механизмини такомиллаштиришга доир таклифлар тайёрлаш.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ Ф А Р М О Н И

АҲОЛИНИ ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА МУСТАҲКАМЛАШГА ОИД ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

«Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастурига мувофиқ ҳамда аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича чора-тадбирларни амалга оширишда аниқ йўналтирилган ва табақалашган ёндашувни янада кучайтириш, кам таъминланган оилаларни зарур моддий ёрдам кўрсатиш орқали қўллаб-қувватлашни таъминлаш, ижтимоий хизмат кўрсатиш тизими ходимлари меҳнатини рағбатлантириш ва ҳақ тўлаш механизмини такомиллаштириш, шунингдек, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, болали эҳтиёжманд оилаларга, икки ёшгача бўлган фарзанди тарбияси билан банд ишламаётган оналарга нафақа ҳамда кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам тайинлаш ва тўлаш фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан:

ижтимоий адолат, холислик ва ошкоралик таъминланишига қатъий амал қилиш;

кўрсатилаётган моддий ёрдамнинг аниқ йўналтирилишини таъминлаш, уни ҳақиқий эҳтиёжманд оилаларга бериш, боқимандаликка йўл

қўймаслик, оилалар даромади ва мол-мулкини ҳар томонлама ҳисобга олиш;

ажратилган маблағлардан мақсадли ва самарали фойдаланиш асосида амалга оширилади.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят, шаҳар, туманлар ҳокимликлари нафақа ва моддий ёрдам тайинлаш ҳамда тўлаш бўйича белгиланган тартибга риоя қилиш устидан қатъий назорат амалга оширилишини таъминласин.

2. 2007 йилнинг 1 сентябридан:

давлат бюджетидан кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам тўлаш учун ажратиладиган бюджет маблағлари ҳажмини, айтилиш вақтида уни тайинлаш ва тўлаш муддатини 6 ойгача узайтирган ҳолда, 1,5 бараварга;

«Мурувват» болалар интернат-уйлари тарбиячилари, ўқув-ёрдамчи ходимлари ва санитар-энагалари иш ҳақи, айтилиш вақтида бир тарбиячи учун иш меъёрини 15-18 нафар боладан 5-6 нафар болага камайтирган ҳолда ставкаларни тариф сеткаси бўйича бир разрядга кўтариш ҳисобидан;

болалар, қариялар ва ногиронларнинг «Мурувват» ва «Саховат» интернат-уйлари, жисмоний ривожланиш имконияти чекланган ва жисмоний нуқсонлари бўлган шахслар учун ихтисослаштирилган коллежлар, уруш ва меҳнат фахрийлари санаторийлари, ногиронлар реабилитация марказлари ва уйда ижтимоий ёрдам кўрсатиш хизмати ходимларини моддий рағбатлантириш фонди миқдори меҳнатга ҳақ тўлаш фонди ҳисобидан 25 фоизгача оширилсин.

3. 2007 йилнинг 1 июлидан:

уруш ва меҳнат фахрийлари санаторийлари ходимларининг тариф ставкаларига 15 фоиз миқдорида қўшимча;

жисмоний ривожланиш имконияти чекланган ва жисмоний нуқсонлари бўлган шахслар учун ихтисослаштирилган коллежларда ногирон-ўқувчиларнинг бепул овқатланиши;

уйда ижтимоий ёрдам кўрсатиш хизмати ходимлари, шунингдек, ногирон болаларни уйда ўқитаётган педагоглар учун Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда энг кам иш ҳақининг 1 баравари, Тошкент шаҳрида 1,5 баравари миқдорида ойлик йўл ҳақи компенсацияси жорий этилсин.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирликлар, идоралар, уюшмалар, компаниялар, хўжалик бошқарувининг бошқа органлари, корхоналар, ташкилотлар, хайрия жамғармалари, тадбиркорлик тузилмалари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари орқали эҳтиёжманд оилаларга ҳар томонлама қўшимча моддий ёрдам кўрсатсин.

Белгилаб қўйилсинки, «Ижтимоий ҳимоя йили» деб эълон қилинган 2007 йилда хўжалик юритувчи субъектлар ва тадбиркорлик тузилмалари томонидан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига юқорида қайд этилган мақсадлар учун ажратиладиган маблағлар даромад солигидан тўлиқ озод этилади.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 январдаги 573-қарори билан тасдиқланган «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастурида 28 та «Меҳрибонлик» уйи, шунингдек, 86 та санаторий типигаги ҳамда жисмоний ва руҳий ривожланишдан орқада қолган болалар учун мўлжалланган ихтисослаштирилган мактаб-интернатларни капитал таъмирлаш, жиҳозлаш, улар учун микроавтобуслар сотиб олиш мақсадида давлат бюджетидан қўшимча 8,2 миллиард сўм йўналтириш кўзда тутилганлиги эътиборга олинсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ҳамда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг болалар, қариялар ва ногиронларнинг «Мурувват» ҳамда «Саховат» интернат-уйлари, уруш ва меҳнат фахрийлари санаторийлари, ногиронлар реабилитация марказларини капитал таъмирлаш, жиҳозлаш, уларнинг таъминотини янада яхшилаш бўйича жорий йилда ушбу мақсадларга давлат бюджети маблаглари ҳисобидан қўшимча 5,2 миллиард сўм йўналтириш ҳақидаги таклифи маъқуллансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги ва бошқа манфаатдор вазирлик ҳамда идоралар билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсин.

7. Мазкур Фармон ижросини назорат қилиш
Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбоса-
ри Р. Азимов зиммасига юклансин.

*Ўзбекистон Республикаси
Президенти*

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2007 йил 19 март

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

«ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ ЙИЛИ» ДАВЛАТ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

2007 йилнинг «Ижтимоий ҳимоя йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан ҳамда аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш кўламларини янада кенгайтириш ва кучайтириш, аҳолининг муҳтож тоифалари ва оилаларга, ногиронлар ва ёлғиз кексаларга аниқ, табақалаштирилган тарзда ёрдам кўрсатиш самарадорлигини ошириш, аҳоли даромадлари даражасидаги фарқларнинг кескин ошишига йўл қўймаслик, жамиятда ҳамжиҳатлик, эзгулик ва меҳр-шафқат муҳитини қарор топтириш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш мақсадида:

1. Қуйидагиларни кўзда тутувчи «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин:

амалдаги ижтимоий ҳимоя тизими самарадорлигини оширишга, аҳолининг ижтимоий ночор қатламларига ёрдам кўрсатишда табақалашган тарзда ёндашишга қаратилган янги қонун ҳужжатлари ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ҳамда амалдаги шундай ҳужжатларга қўшимча ва ўзгартишлар киритиш;

«Меҳрибонлик» уйлари ва ихтисослаштирилган мактаб-интернатларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, боқувчисидан маҳрум

бўлган болалар тўғрисида эътибор ва ғамхўрликни кучайтириш, «Сен ёлғиз эмассан» мақсадли вазифасини ҳаётга аниқ татбиқ этиш;

аҳолининг ночор қатламлари — муҳтож оилалар, ногиронлар, ёлғиз қарияларни аниқ ижтимоий ҳимоя қилиш, моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашни кучайтириш, аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш тадбирларини рўёбга чиқаришда маҳаллалар ролини ошириш бўйича чора-тадбирлар комплексини амалда жорий этиш;

жисмоний ва маънавий жиҳатдан соғлом авлодни камол топтириш чора-тадбирларини янада чуқурлаштириш, оналик ва болалик тўғрисида ғамхўрликни кучайтириш, аёллар соғлигини мустаҳкамлаш бўйича ишларни такомиллаштириш ва «Соғлом она — соғлом фарзанд» ҳаракатини ҳар томонлама рағбатлантириш, жумладан мактабларнинг юқори синфлари, касб-ҳунар коллежлари, академик лицейлар ва олий ўқув юртлари ёшлари ўртасида тушунтириш ишлари ва факультатив машгулотлар ўтказиш;

ижтимоий хизмат кўрсатиш тизими, «Меҳрибонлик», «Саховат» ва «Мурувват» уйлари ходимлари меҳнатини рағбатлантириш ва муносиб баҳолаш механизмини такомиллаштириш, уларнинг меҳнатини, шунингдек умуман ижтимоий соҳа ходимлари меҳнатини моддий ва маънавий рағбатлантириш даражасини ошириш;

ёш авлоднинг ҳаётий муҳим манфаатларини таъминлаш, ёшларнинг касб маҳорати ҳамда маънавий ўсишини моддий ва ахлоқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларнинг бўш вақтларини кўнгилли ўтказишни ва спорт билан шугулланишини ташкил қилиш, ҳаётга қадам қўяётган ёш

оилаларни қўллаб-қувватлаш борасидаги чоратadbирлар комплексини тайёрлаш ва амалга ошириш;

фахрийлар ва пенсионерларга ёрдам кўрсатиш даражасини янада ошириш, уларнинг давлат ва жамоатчилик томонидан қўллаб-қувватланишини таъминлаш, муҳтожларга бегараз ёрдам бериш.

2. «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастурининг бажарилишини ташкил этиш ва унинг мониторингини олиб бориш Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 12 декабрдаги Ф — 2632-сонли Фармойишига мувофиқ ташкил этилган Республика комиссияси зиммасига юклансин.

3. Республика комиссияси ва «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастурини амалга ошириш бўйича Кенгаш (Ш.М.Мирзиев):

икки ҳафта муддатда вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан ҳар бир идора, аҳоли пункти, туман, шаҳар ва минтақа бўйича «Ижтимоий ҳимоя йили» ҳудудий ва тармоқ дастурларининг ишлаб чиқилиши ва қабул қилинишини таъминласинлар;

республика ва ҳудудий давлат бошқаруви органлари ҳамда жамоат ташкилотлари даражасида ушбу Дастурнинг бўлимлари ва бандлари тўлиқ ҳамда сўзсиз бажарилиши бўйича ишларнинг мувофиқлаштирилишини ташкил этсинлар, Дастурга киритилган таadbирларнинг амалга оширилиши устидан тизимли назорат ўрнатсинлар;

«Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури билан тасдиқланган топшириқларнинг бажарилиши тўғрисида ҳар чорак якуни бўйича Ўзбекистон Рес-

публикаси Президенти девонига ахборот тақдим этиб турсинлар.

4. Қорақалпоғистон Республикасида, вилоятларда, Тошкент шаҳрида ва туманлар (шаҳарлар)да Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва тегишли ҳудудлар ҳокимлари бошчилигида Дастурни амалга ошириш бўйича тегишли комиссияларни ташкил этиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин, улар зиммасига Дастур тадбирларининг сўзсиз ва тўлиқ амалга оширилиши устидан ҳар ойлик мониторинг ва қатъий назорат олиб бориш вазифаси юклансин.

5. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Миллий ахборот агентлиги, Миллий телерадиокомпанияси, оммавий ахборот воситалари жамиятда эзгулик ва меҳрибонлик муҳитини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратган ҳолда «Ижтимоий ҳимоя йили»нинг мақсадлари ва аҳамиятини кенг қўламда тушунтириш, тадбирларнинг амалга оширилишини, шу жумладан давлат ташкилотлари ва маҳаллий ҳокимият органлари, ижтимоий ва нодавлат хайрия ташкилотлари, ижтимоий таъминот муассасалари, шунингдек айрим фуқаролар, маҳаллалар, корхона ва ташкилотлар жамоалари қўшаётган аниқ ҳиссани мунтазам ёритиб боришни таъминласинлар.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

*Ўзбекистон Республикаси
Президенти*

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2007 йил 23 январь

«Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат ДАСТУРИ

Т/р	Тадбирлар номи	Бажариш муддати	Бажариш учун масъуллар	Харажатлар (млн. сўм)	Молиялаштириш манбалари	Амалга ошириш механизми ва кутилаётган натижа
1	2	3	4	5	6	7
I. Амалдаги ижтимоий ҳимоя тизимининг самарадорлигини оширишга йўналтирилган янги қонун ҳужжатлари ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тайёрлаш ҳамда амалдагиларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, аҳолининг ночор қатламига ёрдам кўрсатишда дифференцияланган ёндашувни амалга ошириш						
I.1. А. Янги қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш						
1.	а) Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги қонунлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва киритиш:					
1.1.	"Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида".	2007 йил II ярим йиллиги	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш			Қонунда қуйидагиларни назарда тутиш мўлжалланади: аҳоли-

1	2	3	4	5	6	7
			вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Адлия вазирлиги, Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамгармаси, Нодавлат нотижорат ташкилотлар			нинг ижтимоий ночор тоифасига ёрдам кўрсатишда дифференцияланган аниқ манзилга йўналтирилган ёндашув; ҳар бир фуқарони ижтимоий ҳимоя қилиш кафолатлари; ижтимоий ҳимоянинг асосий шакллари ва методлари; аҳолининг кам таъминланганлигини баҳолаш мезонлари; хусусий тадбиркорлар ва жамоат ташкилотларининг аҳолининг ночор тоифасига ёрдам кўрсатишдаги иштироки.

1.2.	"Болалар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида".	2007 йил II чорак	Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Адлия вазирлиги, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, "Сен ёлғиз эмассан" жамгармаси			Қонунда болаларнинг, шу жумладан етим болаларнинг ва ота-онасининг қаровисиз қолган болаларнинг ҳуқуқларини кафолатловчи мажбурий нормативлар назарда тутилади.
1.3.	"Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисалардан ва касбий касалликлардан давлат томонидан ижтимоий суғурталаш тўғрисида".	2007 йил III чорак	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги,			Қонунда ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисаларда ёки касбий касалликларда ходимларга кафолатлар, меҳнатни муҳофаза қилиш масалалари бўйича ходим ва иш берувчи ўртасидаги ўзаро муно-

1	2	3	4	5	6	7
			Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши			сабатлар тартиби назарда тутилади.
1.4.	"Тиббий сугурталаш тўғрисида".	2007 йил IV чорак	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Врачлар уюшмаси Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши билан биргаликда, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси			Қонунда ихтиёрий ва мажбурий тиббий сугурталаш иринципларини белгиловчи нормаларни, тиббий сугурта ташкилотини танлаш, барча турдаги тиббий ёрдамдан фойдалана олиш, сугурта ташкилотлари ва тиббий муассасаларнинг ўз мажбуриятларини бажариш механизми ва кафолатларини назарда тутиш мўлжалланади.

2.	б) Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига киритилган қуйидаги қонунларни қабул қилиш:					
2.1.	"Ҳомийлик тўғрисида".	2007 йил I чорак	Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Адлия вазирлиги, "Меҳр нури" жамғармаси, Ижтимоий таъаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси			Олий Мажлис Қонунчилик палатасида иккинчи ўқишда муҳокама қилиш ва қабул қилиш, Сенат томонидан ҳомийлик фаолияти соҳасидаги муносабатларни қонунчилик даражасида мувофиқлаштирувчи қонун лойиҳасини муҳокама этиш ва қабул қилиш.
2.2.	"Йод танқислиги касалликларининг олдини олиш тўғрисида"	2007 йил I чорак	Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, "Меҳр нури" жамғармаси			Қонуннинг Сенат томонидан қабул қилиниши аҳолида, айниқса 2—4 даражали камқонлик ҳамда эндокрин касалликлари билан оғриган болалар ва ҳомиладор аёлларда йод танқислигининг

1	2	3	4	5	6	7
						салбий оқибатларини камайтиришни таъминлайди.
3.	в) Ўзбекистон Республикаси Президентининг қуйидаги Фармонлари, қарорлари ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг қарорлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш:					
3.1.	"Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишни яхшилаш ҳамда меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш органлари фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида".	2007 йил февраль	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Адлия вазирлиги			Ҳужжатнинг қабул қилиниши меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш органлари фаолиятини такомиллаштиришга йўналтирилган.
3.2.	"Имкониятлари чекланган шахслар учун ихтисослаштирилган коллежлар фаолияти тўғрисида".	2007 йил II чорак	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш			Қарорнинг қабул қилиниши мазкур ихтисослаштирилган коллежларнинг ҳуқуқий

			вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги, Ижти- мойий ташаббус- ларни қўллаб-қув- ватлаш жамғар- маси, "Ҳаёт" но- давлат нотижорат ташкilotи		мақомини ва уларнинг ўқувчиларини моддий таъминлаш норма- ларини белгилаш им- конини беради.
3.3.	"Ёш оилаларни мод- дий ва маънавий давлат томонидан қўллаб-қув- ватлашга доир қўшим- ча чора-тадбирлар тўғ- рисида"ги Фармон.	2007 йил I чорак	Молия вазирлиги, Марказий банк, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳарака- ти, "Ўзбекистон ма- данияти ва санъа- ти форуми" жам- ғармаси, Меҳнат ва аҳолини ижтимо- ий муҳофаза қи- лиш вазирлиги "Маҳалла" жамғар- маси		Ҳужжатнинг қабул қи- линиши ёш оилалар- га қўшимча имтиёзлар белгилаш, шунинг- дек ипотека ва истеъ- мол кредитларидан фойдаланишни таъ- минлаш имконини бе- ради.

1	2	3	4	5	6	7
3.4.	"Ночор оилаларга маҳалла қўмиталари томонидан моддий ёрдам кўрсатишда қўшимча манбаларни жалб этиш тўғрисида"-ги Фармон.	2007 йил I чорак	Молия вазирлиги, Республика йўл фонди, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Хотин-қизлар қўмитаси, "Нуроний" жамғармаси ва бошқалар			Муҳтож оилаларга маҳалла қўмиталари орқали қўшимча манбаларни жалб этган ҳолда моддий ёрдам кўрсатишни ошириш Қўшимча маблағлардан мақсадли фойдаланишни назорат қилувчи ҳомийларнинг васийлик кенгашларини ташкил этиш. Буларнинг барчаси аҳолининг ночор қатламини ижтимоий ҳимоя қилиш чоратадбирларини амалга оширишда маҳалла қўмитасининг ўрни ва аҳамиятини мустаҳкамлаши лозим.

3.5.	"Оилавий болалар уйлари тўғрисида".	2007 йил III чорак	Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази, "Сен ёлғиз эмассан" жамғармаси			Оилавий болалар уйларининг мақомини, уларни ташкил этиш, болаларни қабул қилиш учун уларни асраб олиш тартибини, болаларни асраб олган ота-оналарнинг ҳуқуқлари ва кафолатларини белгилаш.
3.6.	"Ихтисослаштирилган мактаблар ва интернатларни битириб чиққан етим болалар, ота-онасининг қаровисиз қолган болалар ва алоҳида муҳтож болалар учун уларнинг ўрта махсус, касб-ҳунар ва олий ўқув юр்தларига ўқишга кири-	2007 йил II чорак	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги			Вазирлар Маҳкамаси қарорининг лойиҳаси. Муҳтож болалар учун таълим олишдаги имкониятларни кенгайтириш, уларни иш, даромадлар билан таъминлаш, улар турмушини сифат жиҳатидан яхшилаш.

1	2	3	4	5	6	7
	шида бериладиган қўшимча имтиёзлар тўғрисида".					
I. 2. Амалдаги қонун ҳужжатларига ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш бўйича таклифлар						
4.	а) Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги қонунларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш:					
4.1.	"Ўзбекистон Республикасида ногиронларнинг ижтимоий ҳимояланганлиги тўғрисида".	2007 йил III чорак	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, НАННОУз, "Маҳалла", "Ўзбекистон маданият ва санъат Форуми", "Меҳр нури" жамғарма-			Қонунга қўшимчалар киритилиши ногиронларни ижтимоий муҳофаза қилиш шартшароитларини такомиллаштириш, уларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш ҳамда иш берувчиларнинг ногиронларни иш билан таъминлашдан манфаатдорлигини ошириш имконини беради.

			лари, "Ҳаёт" но- давлат нотижорат ташкilotи, Ижти- мой ташаббус- ларни қўллаб-қув- ватлаш жамгар- маси, Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази			
4.2.	"Таълим тўғрисида".	2007 йил III чорак	Халқ таълими ва- зирлиги, Соғлиқ- ни сақлаш вазир- лиги, Меҳнат ва аҳолини ижти- мой муҳофаза қилиш вазирли- ги, Адлия вазир- лиги, Республика болалар ижти- мой мослашуви маркази, "Ўзбе- кистон маданият ва санъат "Фору-			"Таълим тўғрисида"ги Қонунга киритилаёт- ган қўшимчалар ўқув юртларига қатнаш им- кониятига эга бўлма- ган ногирон болалар учун инклюзив таъ- лим бериш мақомини ва мазмунини белги- лайди.

1	2	3	4	5	6	7
			ми" жамгармаси, "Ҳаёт" нодавлат нотижорат таш- килоти, Ижти- мой ташаббус- ларни қўллаб-қув- ватлаш жамгар- маси			
4.3.	"Реклама тўғрисида".	2007 йил IV чорак	Ўзбекистон мил- лий телерадио- компанияси, Электрон-омма- вий ахборот воси- талари миллий уюшмаси, Ўзбе- кистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Ўзбе- кистон матбуот ва ахборот агент- лиги,			Қонунга киритилаёт- ган ўзгартиришлар ва қўшимчалар омма- вий ахборот воситала- рида ва реклама май- донларида ижтимоий рекламани мажбурий жойлаштириш нор- масини назарда тута- ди.

			"Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамгармаси, Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий уюшмаси, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамгармаси, Адлия вазирлиги			
4.4.	Уй-жой кодекси, "Табиий монополиялар тўғрисида", "Истеъморчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида", "Товар бозорларида монополистик фаолиятни чеклаш ва рақобат тўғрисида", "Хусусий уй-жой мулкдорлари ширкат-	2007 йил I ярим йиллиги	Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Давлат солиқ қўмитаси, Бош прокуратура, "Ўзкоммунахизмат" агентлиги, Молия вазирлиги,			Қўшимчалар киритилиши: аҳолининг ҳаёт таъминотини ривожлантириш, истеъморчилар ҳуқуқини ҳимоя қилиш, товарлар ва хизматларнинг рақобатга бардошлилигини ошириш учун янада қулай иқтисодий шароитлар яра-

1	2	3	4	5	6	7
	лари тўғрисида"ги қонунлар		Иқтисодиёт ва- зирлиги, Адлия вазирлиги, Истеъ- молчилар ҳуқуқ- ларини ҳимоя қи- лиш жамиятлари федерацияси, Ижтимоий ташаб- бусларни қўллаб- қувватлаш жам- гармаси			тиш; уй-жой комму- нал хизматлар баҳо- сининг мақбуллиги- ни кафолатловчи монополияга қарши чораларни аниқ- лаштириш имконини беради.
5. б) Қуйидаги ҳукумат қарорларига ва идоравий ҳужжатларга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш:						
5.1.	Балогатга етмаган бо- лаларни болаликка олиш ва болаларни тарбиялаш учун оилага қабул қилиш тўғрисида Низом.	2007 йил III чорак	Халқ таълими ва- зирлиги, Адлия вазирлиги, Меҳ- нат ва аҳолини ижтимоий муҳо- фаза қилиш ва- зирлиги, Молия вазирлиги, Рес- публика болалар			Ўзгартириш кирити- лиши ота-онасининг қаровисиз қолган, шу- нингдек болалар ва "Меҳрибонлик" уйла- ри болаларини улар ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг ишончли

			ижтимоий мосла- шуви маркази, "Сен ёлгиз эмас- сан" жамғармаси		механизмини таъмин- лашда болаликка олиш ва уларга ҳо- мийлик қилиш тар- тиботини соддалаш- тириш имконини бе- ради.
5.2.	Никоҳдан ўтадиган шахсларни никоҳдан ўтгунгача тиббий кў- рикдан ўтказиш тўғ- рисида Низом.	2007 йил I чорак	Соглиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, Хо- тин-қизлар қўми- таси, Молия ва- зирлиги		Соглом оилани шакл- лантириш учун шарт- шароитлар яратиш, тиббий кўрикдан ўтка- зиш сифатини тако- миллаштириш.
5.3.	16 ёшгача бўлган бола- ларга ногиронликни тайинлаш тартиботи.	2007 йил II чорак	Соглиқни сақлаш вазирлиги, Меҳ- нат ва аҳолини ижтимоий муҳо- фаза қилиш вазир- лиги		Бажарувчиларнинг қўшма буйруғи. Ноги- рон болаларни тиббий кўрикдан ўтказишлар сонини камайтириш.
5.4.	Ижтимоий муҳофаза муассасаларининг ҳар қайси тури: болалар	2007 йил III чорак	Халқ таълими вазирлиги, Меҳ- нат ва аҳолини		Бажарувчиларнинг қўшма қарори. Штат бирликларини унга

1	2	3	4	5	6	7
	уйлари, "Меҳрибонлик", "Мурувват", "Саховат" уйлари ва ихтисослаштирилган интернатлар учун намунавий штатлар.		ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги			психологлар, психоневрологлар ва бошқа мутахассисларни мажбурий киритган ҳолда ўзгартириш.
5.5.	Болалар уйлари, "Меҳрибонлик", "Мурувват", "Саховат" уйлари ва ихтисослаштирилган интернатларни юмшоқ ва қаттиқ инвентарлар билан жиҳозлаш нормалари.	2007 йил II чорак	Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги, Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази, "Сен ёлғиз эмасан" жамғармаси			Бажарувчиларнинг қўшма қарори. Болаларнинг тўлақонли ҳаёт кечириши, таълим олиши ва дам олишини таъминлаш заруратидан келиб чиққан ҳолда юмшоқ ва қаттиқ инвентарлар билан жиҳозлашнинг янги асосланган нормаларини тасдиқлаш.
5.6.	Болалар уйлари ва мактаб-интернатлар, их-	2007 йил I чорак	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқ			Бажарувчиларнинг қўшма қарори. Сани-

	тисослаштирилган ёрдамлашиш мактаблари тарбияланувчилари овқатларининг сифати ва калориялигини яхшилаш учун бир нафар ўқувчи ҳисобига озиқ-овқат маҳсулотларини истеъмол қилиш нормалари.		таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари			тария қоидалари ва нормаларига қўшимчалар. Ёшига ва физиологик эҳтиёжларига мувофиқ равишда болалар овқатланишини яхшилаш.
I.3. "Ижтимоий ҳимоя йили" Дастурининг вазифалари ва уни амалга ошириш тўғрисида кенг ахборот-тушунтириш ишлариини ташкил этиш						
6.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг Конституция қабул қилинганлигининг 14 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишдаги "Инсон манфаатларини таъминлаш, ижтимоий ҳимоя тизимини такомиллаш-	2007 йил мобайнида	Республика "Маънавият тарғибот" маркази, Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси, Адлия вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими ва-	30,0	Бажа- рувчи- лар маблаг	Қўшма тадбирлар режаси. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Конституция қабул қилинганлигининг 14 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишдаги "Инсон манфаатларини таъминлаш, ижтимоий

1	2	3	4	5	6	7
	тириш — устувор вази- фамиздир" маърузаси қоидаларини аҳоли ўр- тасида кенг муҳокама қилишни ташкил этиш.		зирлиги, Соглиқни сақлаш вазирлиги, Хотин-қизлар қў- митаси, "Маҳалла" "Нуроний", "Ўзбе- кистон маданияти ва санъати Форуми", "Мустақил ОАВ ва ахборот агентлик- ларини қўллаб-қув- ватлаш ва ривожлан- тириш жамгарма- лари, "Камолот" ёш- лар ижтимоий ҳара- кати, Электрон ом- мавий ахборот воси- талари миллий уюш- маси, Қорақалпо- ғистон Республи- каси Вазирлар Кен- гаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳо- кимликлари			ҳимоя тизимини тако- миллаштириш — усту- вор вазифамиздир” маърузаси қоидалари- ни оммавий ахборот воситалари орқали, ижрочилар томонидан ташкил этиладиган семинарлар, конфе- ренциялар, фуқаро- лар йигинларида ту- шунтириш.

7.	Дастурнинг вазифалари ва йўналишлари, унинг бутун республика, шунингдек ҳудудлар, шаҳар ва туманлар доирасида амалга оширилишини оммавий ахборот воситалари, телевидение ва радио, корхона ва ташкилотлар, таълим муассасалари ва маҳаллаларда кенг ёритиш.	2007 йил мобайнида	Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси, Матбуот ва ахборот агентлиги, оммавий ахборот воситалари таҳририятлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Қорақалогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, "Маҳалла" жамгармаси			Қўшма тадбирлар режаси. Аҳоли ўртасида "ижтимоий ҳимоя йили" дастури доирасида ўтказиладиган тадбирларнинг аҳамияти ва мазмунини оммавий ахборот воситалари орқали, ижрочилар томонидан ташкил этиладиган семинарлар, конференциялар, фуқаролар йигинларида тушунтириш.
8.	Чет элларда "Ижтимоий ҳимоя йили" Дастурининг роли ва аҳамияти тўғрисида мунтазам равишда ахбо-	2007 йил мобайнида	Ташқи ишлар вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, "Uz-			Нашрлар, семинарлар, брифинглар орқали Ўзбекистон Республикасининг аҳолини ижтимоий ҳимоя

1	2	3	4	5	6	7
	рот-тушунтириш ишларини олиб бориш ҳамда хорижий шериклар ва ҳомийларни дастур тадбирларини амалга оширишда ҳамкорлик қилишга жалб этиш.		bekistan today" ахборот агентлиги			қилиш бўйича сиёсати ва тадбирлари тўғрисида хорижий мамлакатларнинг хабардорлигини ошириш, дастурни амалга ошириш учун имтиёзли кредитларни, грантларни, халқаро мурувват ёрдамлари, моддий-техника воситаларини жалб этиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш.
II. "Меҳрибонлик" уйлари ва ихтисослаштирилган мактаб-интернатларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, боқувчисини йўқотган болаларга эътибор ва ғамхўрликни кучайтириш, "Сен ёлғиз эмассан" инсонпарварлик шиорини ҳаётга амалда татбиқ этишни таъминлаш						
9.	2007—2010 йилларда "Меҳрибонлик" уйлари ҳамда жисмоний ва ақли заиф болалар учун ихтисослаш-	Ишлаб чиқиш — 2007 йил II чорак, қабул	Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кен-	9040,2	Бюджет маблағлари	Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори. Муассасаларнинг моддий-техника базасини мустаҳкам-

тирилган мактаб-интернатларнинг техника билан жиҳозланганлик даражасини ошириш. Давлат дастурини эҳтиёжларни олдиндан хатловдан ўтказиш асосида ишлабчиқиш ва қабул қилиш, унда қуйидагиларни назарда тутиш: — муассасаларни мукамал реконструкция қилиш ва мукамал таъмирлаш; — янгидан тасдиқланган нормаларга мувофиқ мебеллар ва юмшоқ инвентарлар, асбоб-ускуналар, техник ва ёрдамчи воситалар, компьютер синфлари билан тўлиқ таъминлаш;	қилиш —2007 йил IV чорак	гаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари		лаш, тарбияланувчиларнинг яшаш шароитларини яхшилаш.
--	---	--	--	---

1	2	3	4	5	6	7
	— ҳар бир болалар уйини (28 та) ва ихтисослаштирилган мактаб-интернатларни (86 та) Самарқанд автобус заводи автобуслари билан таъминлаш.					
10.	"Меҳрибонлик" уйлари ва ихтисослаштирилган мактаб-интернатларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш:					
10.1.	Қуйидагиларни: — Қорақалпоғистон Республикаси Хўжайли туманида сколиоз билан касалланган болалар учун санаторий типидagi ихтисослаштирилган 6-мактаб-интернати;	2007 йил III чорак	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" қўмитаси	665,2	Мактаб таълими жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси бюджети	Таянч-ҳаракат механизми ва қўзи касал болаларни даволаш учун қўшимча шароитлар яратиш. Ихтисослаштирилган болалар муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш.

	Қарши шаҳрида кўзи ожиз ва кўриш қобилияти наст болалар учун ихтисослаштирилган мактаб-интернатни қуриш ва жиҳозлаш.		Қашқадарё вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" кўмитаси	1045,3	Мактаб таълими жамғармаси, маҳаллий бюджет	Тарбияланувчиларнинг фаол дам олишини ташкил этиш учун барча зарур шароитларни яратиш.
10.2	Қуйидагиларни: Фарғона шаҳрида сил касаллигига чалинган болалар учун 2-сон мактаб-интернатни ҳамда Фарғона вилояти Бағдод туманида ақли заиф болалар учун ётоқхонага эга бўлган 88-сон мактаб-интернатни; Хоразм вилоятининг Хива шаҳрида ақли заиф болалар учун ётоқхонаси бўлган 97-сон мактаб-интернатни мукамал реконструкция қилиш ва жиҳозлаш.	2007 йил III чорак	Фарғона вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" кўмитаси	729,8	Мактаб таълими жамғармаси, маҳаллий бюджет	Сил касаллигига чалинган ва ақли заиф болаларнинг таълим олиши ва яшаши учун қўшимча шароитлар яратиш. Муассасаларнинг моддий-техника базасини мустақамлаш.
		2007 йил III чорак	Хоразм вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" кўмитаси	357,4	Мактаб таълими жамғармаси, маҳаллий бюджет	Тарбияланувчиларнинг фаол дам олишини ташкил этиш учун барча зарур шароитларни яратиш.

1	2	3	4	5	6	7
10.3.	Қуйидагиларни: — Андижон шаҳридаги ақли заиф болалар учун 12-сон ёрдамлашиш мактабини ва Андижон вилояти Булоқбоши туманидаги сил касаллигига чалинган болалар учун 11-сон мактаб-интернатни; — Бухоро вилояти Ғиждувон туманидаги сил касаллигига чалинган болалар учун 2-сон мактаб-интернатни ва Ромитан туманидаги ақли заиф болалар учун 26-сон ёрдамлашиш мактабини;	2007 йил III чорак 2007 йил III чорак	Андижон вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" қўмитаси Бухоро вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" қўмитаси	282,1 337,2	Мактаб таълими жамғармаси, маҳаллий бюджет Мактаб таълими жамғармаси, маҳаллий бюджет	Таянч-ҳаракат механизми ва кўзи касал, сил касаллигига чалинган ҳамда ақли заиф болаларни даволаш учун қўшимча шароитлар яратиш. Болалар муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш.

	— Наманган вилояти Косонсой туманидаги кўзи ожиз ва кўриш қобилияти паст болалар учун 45-сон мактаб-интернатни ва Уйчи туманидаги сколиоз билан касалланган болалар учун санаторий типдаги 40-сон мактабни;	2007 йил III чорак	Наманган вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" қўмитаси	437,3	Мактаб таълими жамғармаси, маҳаллий бюджет	Тарбияланувчиларнинг фаол дам олишини ташкил этиш учун барча зарур шароитларни яратиш.
	— Хоразм вилояти Гурлан туманидаги кам таъминланган оилалар болалари учун 95-сон мактаб-интернатни мукаммал таъмирлаш ва жиҳозлаш.	2007 йил III чорак	Хоразм вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, "Давархитектқурилиш" қўмитаси	224,0	Мактаб таълими жамғармаси, маҳаллий бюджет	
10.4.	Бухоро шаҳридаги ақли заиф болалар учун 27-сон мактаб-интер-	2007 йил III чорак	Бухоро вилояти ҳокимлиги, Халқ таълими вазирли-	225,2	Мактаб таълими жамғар-	Даволаш-соғломлаштириш ва коррекцион-психологик ёрдам

1	2	3	4	5	6	7
	натни, сколиоз билан касалланган болалар учун санаторий типидagi 23-сон мактаб-интернатни ҳамда ёрдамлашиш мактабини мебеллар ва юмшоқ-инвентарлар, асбоб-ускуналар, техник ва ёрдамчи воситалар билан жиҳозлаш.		ги, Молия вазирлиги		маси, маҳаллий бюджет	тизимини такомиллаштириш, тарбияланувчиларнинг фаол дам олишини ташкил этиш учун барча зарур шароитларни яратиш.
10.5.	Тошкент шаҳридаги 2-сон – "Муруват" болалар уйини таъмирлаш.	2007 йил мобайнида	Молия вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги	80,5	Грант маблағлари	Тарбияланувчиларнинг уй-жой-маиший шароитларини яхшилаш.
10.6.	Самарқанд шаҳрида "SOS — Самарқанд	2007 йил II чорак	"SOS Киндердорф Интернейшнл",	2000 минг	Бажарувчилар	Етим болаларни ҳар томонлама тарбия-

	болалар қишлоги"ни очиш.		Самарқанд вилояти ҳокимлиги	АҚШ дол- лари	маблаг	лаш учун шароитлар яратиш.
11.	Куйидагилар: — камида 8 нафар бола- ликка олинган бола- ларни тарбиялаётган оилани микроавтобус ("Дамас") билан таъ- минлаш; — оилавий бизнесни ташкил этиш учун им- тиёзли кредитлар (мик- рокредитлар) ажратиш орқали ҳар бир оила- вий болалар уйига шарт-шароитлар яра- тиш.	2007 йил мобай- нида 2007 йил II чорак- дан бошлаб	Халқ таълими ва- зирлиги, "Ўзавто- саноат" давлатакция- дорлик комиа- нияси Марказий банк, "Микрокредит- банк", тижорат банклари	67,5 15,0	Ҳомий- лар маб- лаглари Тижорат банкла- ри маб- лаглари	Оилавий болалар уй- ларини давлат томо- нидан қўллаб-қув- ватлаш Оилавий болалар уй- лари даромадлари манбаларини яратиш
12.	Ихтисослаштирилган мактаб-интернатларда ўқиётган жисмоний ва	2007 йил III чорак	Халқ таълими ва- зирлиги, Молия вазирлиги, Мат-	168,0	Бюджет маблаг- лари	Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Узлуксиз таълим тизими учун

1	2	3	4	5	6	7
	ақли заиф болалар учун дарсликлар ҳамда ўқув қўлланмаларини (59 номда) яратиш ва нашр қилиш.		буот ва ахборот агентлиги, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси		доирасида	янги ўқув дастурларини, дарсликларни қайта кўриб чиқиш ва янгиларини яратиш бўйича Ҳукумат комиссиясининг қарори.
13.	Ногиронлиги оқибатида мактабга бориш имкониятига эга бўлмаган болаларни: —компьютер ва мультимедияли ўқитиш дастурлари (ҳар бир туманда 5—9-синфлардаги 5 нафардан ногирон ўқувчилар); —зарур ўқув мебеллари, дарсликлар ва ўқув анжомлари билан таъминлаш (жами 11 минг бола).	2007 йил мобайнида 2007—2008 ўқув йили бошида	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Халқ таълими вазирлиги Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ижти-	1000,0 1109,4	Хайрия жамғармалари ва нодавлат нотижорат ташкилотлар Бюджет маблағлари	Ногирон болаларни маънавий ва моддий қўллаб-қувватлаш, уларни фаол ҳаётга жалб этиш. Муҳтож болаларни зарур ўқув мебеллари, дарсликлар ва ўқув анжомлари билан таъминлаш.

			мой ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари			
14.	Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази ҳузурида: – заиф болалар гуруҳларини ижтимоий ҳимоя қилишни мувофиқлаштириш, назорат қилиш ва мониторинг билан таъминлаш масалалари бўйича жамоатчилик кенгашини;	2007 йил I чорак	Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази, Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги,	80,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблаглари	Бажарувчиларнинг тадбирлар комплекси. Тегишли вазирликлар, идоралар ва жамоат ташкилотларининг заиф болалар муаммолари бўйича фаолиятини мувофиқлаштиришни таъминлаш.

1	2	3	4	5	6	7
	– республика барча минтақалари мутахассислари учун заиф болалар гуруҳларини ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари бўйича илмий-методик, ҳуқуқий, психологик, педагогик ва таълим хизматлари кўрсатувчи ахборот-консалтинг хизматини ташкил этиш.	2007 йил апрель	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, "Сен ёлғиз эмассан" жамғармаси	15,0		Заиф болалар гуруҳлари билан ишлайдиган мутахассисларнинг билим даражасини ошириш.
15.	"Меҳрибонлик" уйларидаги ёш қизларни махсус мажбурий тиббий текширишдан ўтказиш тартибини жорий этиш ва профилактик кўрикдан мунтазам равишда ўтказиш.	2007 йил II чоракдан бошлаб	Соглиқни сақлаш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент	150,0	Бюджет маблағлари доирасида ва бажарувчилар	Бажарувчиларнинг қўшма буйруғи. "Меҳрибонлик" уйларидаги ёш қизларнинг репродуктив соғлигини яхшилаш.

	"Меҳрибонлик" уйларида тарбияланаётган ёш қизларни замонавий шахсий гигиена буюмлари билан доимий асосда таъминлаш.		шаҳар ҳокимлик-лари Молия вазирли-ги, Халқ таълими вазирлиги, Соғ-лиқни сақлаш ва-зирлиги	10,0	маблаг-лари Бюджет маблаг-лари	
16.	"Меҳрибонлик" уй-лари тарбияланувчи-ларини ва ногирон бо-лаларни коллежларда қулай ва зарур касб-ҳунарларга ўқитиш дастурларини ишлаб чиқиш ва синовдан ўт-казиш.	2007 йил I чорак	Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Меҳ-нат ва аҳолини ижтимоий муҳо-фаза қилиш ва-зирлиги, "Ҳаёт" нодавлат ноти-жорат ташкилоти			Ўқитиш дастури. Ногиронларнинг мақ-бул меҳнат фаолияти учун шароитлар яра-тиш
17.	Ҳар бир минтақада "Меҳрибонлик" уй-	2007 йил	Қорақалпоғистон Республикаси Ва-	2800,0	Бажа-рувчилар	"Меҳрибонлик" уй-ларида тарбияланиб

1	2	3	4	5	6	7
	ларида тарбияланиб чиққанлар учун уларни ишга жойлаштириш жойидаги потенциал корхоналар яқинидаги ҳудудда оилавий блок-лари бўлган ётоқхоналар ташкил қилиш.	мобай-нида	зирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Халқ таълими вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, "Маҳалла" жамғармаси		маблаг-лари	чиққанларнинг яшаши ва меҳнат фаолиятини бошлаши учун шароитлар яратиш.
18.	2007—2008 ўқув йилидан бошлаб: — Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети ҳузурида қабул қилиш квотаси 150 киши этиб белгиланган ва кейин-	2007 йил мобай-нида	Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Молия вазирлиги	55,1	Бюджет маблаг-лари доирасида	Имкониятлари чекланган болалар билан ишлаш учун ижтимоий соҳа иедагогларини касбий тайёрлаш тизимини яратиш.

	чалик битирувчиларни аниқ манзиллар бўйича тақсимлаган ҳолда махсус дефектология факультетини ташкил қилиш; – Нукус, Ангрен, Қўқон, Жиззах ва Навоий педагогика институтлари ҳузурида – дефектология кафедралари ташкил қилиш асосида ихтисослаштирилган мактаблар ўқитувчиларининг касбий даражасини ошириш тизимини яратиш.					
--	---	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7
	III. Аҳолининг ночор қатламлари — муҳтож oilалар, ногиронлар ва ёлғиз кексаларни аниқ йўналтирилган ижтимоий муҳофаза қилиш, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашни кучайтириш, аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш чора-тадбирларини амалга оширишда маҳалланинг ролини ошириш					
19.	Ногиронлар учун касаначилик мақсадли иш жойларини яратиш чораларини ҳисобга олган ҳолда 2007 йилда иш билан таъминлашнинг ҳудудий дастурлари параметрларига тузатишлар киритиш.	2007 йил I чорак	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, "Тадбиркор аёл" уюшмаси, "Меҳр нури" жамгармаси, "Ҳаёт" нодавлат нотижорат ташкилоти, Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий уюшмаси			Аҳолининг муҳтож қатламларини ижтимоий ҳимоя қилиш ва уларни ишга жойлаштириш шароитларини яхшилаш. Нодавлат нотижорат ташкилотларини ишга жойлаштиришга жалб этиш.

20.	Жамоат ташкилотлари иштирокида ўз ишини юритиш асосларига ўқитиш тизимини яратиш, кейинчалик: — ногиронларга; — кам таъминланган оилаларга; — кўп болали оилаларга микрокредитлар бериш. Ўз бизнесини йўлга қўйиш бўйича энг яхши тажрибани оммалаштириш учун кам таъминланган ва кўп болали оилаларнинг "Муваффақият мактаблари"ни ташкил этиш.	Тадбирлар режаси 2007 йил I чорак, тадбирларни амалга ошириш — 2007 йил мобайнида	Ўрта махсус, касбхунар таълими маркази, Ногиронлар жамияти, "Микрокредитбанк", тижорат банклари, Кредит иттифоқлари уюшмаси, Савдо-саноат палатаси, "Меҳрури", "Ҳаёт" нодавлат нотижорат ташкилоти, Ижтимоий ташаббусларни қўлаб-қувватлаш жамғармаси, Болалар жамғармаси			Биргаликдаги тадбирлар режаси. Ногиронлар, кам таъминланган оилалар, кўп болали оилаларнинг даромадларини, шу жумладан муқобил манабалардан даромадларини қўпайтириш.
21.	Тошкент ва Фарғона шаҳарларида имкониятлари чекланган ва жисмоний ривожланишида ўзига хос	2007 йил мобайнида	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Ўрта	412,9	Бюджет маблаглари	Ногирон болаларни аниқ йўналтирилган ижтимоий ҳимоя қилиш ва уларнинг ўрта махсус маълумот оли-

1	2	3	4	5	6	7
	хусусиятли шахслар учун маиший хизмат кўрсатиш соҳаси ва бухгалтерия ҳисоби ихтисослари бўйича ихтисослаштирилган касб-ҳунар коллежлари ташкил этиш. Кўрсатиб ўтилган коллежлар ўқувчиларини бепул овқат билан таъминлаш.		махсус, касб-ҳунар таълими маркази, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси			ши учун шароитлар билан таъминлаш.
22.	Кам таъминланган оилалар ва боқувчисини йўқотган оилалар учун ҳар ойлик ҳомийлик тўловлари амалиётини жорий этиш, кексалар, кам таъминланган ва қўп болали оилалар учун Ўзбекистон минтақаларида махсус хайрия тadbирларини	2007 йил мобайнида	"Меҳр нури" жамғармаси, Ногиронлар жамияти, Қорақалиюгистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, "Маҳалла" жамғармаси, Болалар			Биргаликдаги тadbирлар режаси.

	ўтказиш бўйича "Меҳрури" жамғармаси тажрибасини республиканинг барча минтақаларида оммалаштириш.		жамғармаси			
23.	Қуйидагилар: — Республиканинг ҳар бир туманида 200—300 та кам таъминланган оилага бир бошдан қорамол ажратиш; — кўп болали 7 минг оилага қорамол сотиб олиш учун имтиёзли мақсадли кредитлар ажратиш.	2007 йил мобайнида 2007 йил мобайнида	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, "Маҳалла" жамғармаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги	18000,0 7000,0	Ҳомийлар маблағлари Иш билан таъминлашга қўмаклашиш жамғармаси	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари қарори. Даромад манбаларини яратиш йўли билан кам таъминланган оилалар фаровонлигини ошириш.

1	2	3	4	5	6	7
24.	Қуйидагиларни: — 1-синф ўқувчиларини (520,0 минг ўқувчини) ўқув анжомлари комплекти билан; — кам таъминланган оилалардаги ўқувчиларни (724,0 минг ўқувчини) қишқикийим-бош комплекти билан; — академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида таълим олаётган етим ва ота-онасининг қаровисиз қолган болаларни кийим-кечак, пойафзал, озиқ-овқат ва стипендия билан; — ижтимоий ёрдамга муҳтож оилалардаги ўқувчи болаларни, айниқса қизларни спорт	2007 йил III-IV чорак- лари	Молия вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	33147,2, шу жумладан: 6160,3 18853,8 6210,1 1923,0	Бюджет маблаглари доирасида	1-синф ўқувчиларини ва кам таъминланган оилалардаги ўқувчиларни аниқ йўналтирилган ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш

	формалари ва анжом- лари билан бепул таъ- минлаш.					
25.	Аҳолининг муҳтож тои- фаларини касб-ҳунар таълимига ўқитиш ва даромаднинг муқобил манбаларини олиш дас- турини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.	Тадбир- ларни 2007 йилнинг I чора- гида ишлаб чиқиш, апрел- дан бошлаб амалга ошириш	Меҳнат ва аҳоли- ни ижтимоий му- ҳофаза қилиш ва- зирлиги, Олий ва ўрта-махсус таъ- лим вазирлиги, Савдо-саноат па- латаси, Ижтимо- ий ташаббуслар- ни қўллаб-қув- ватлаш жамгар- маси, "Зарафшон" нодавлат ноти- жорат ташкилоти		Бажа- рувчи- лар ва ҳомий- лар маблаг- лари	Ўқув дастурлари. Аҳоли муҳтож қатлам- ларининг фаровонлик даражасини ошириш
26.	"2007—2010 йилларда ёлғиз кексалар, пен- сионерлар ва ногирон- ларни аниқ йўналти- рилган ижтимоий ҳи- моя қилишни ва уларга	2007 йил мобай- нида	Меҳнат ва аҳоли- ни ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Соғ- лиқни сақлаш ва-	6751,0 шу жумла- дан:	Бажа- рувчи- лар ва ҳомий- лар маблаг-	Ёлғиз кексалар, пен- сионерлар ва ноги- ронларни аниқ йўнал- тирилган ижтимоий ҳимоя қилишни ҳамда уларга ижтимоий хиз-

1	2	3	4	5	6	7
	ижтимоий хизмат кўрсатишни янада кучайтириш чора-тадбирлари дастури" нинг 2007 йил учун белгиланган, қуйидагиларни назарда тутган топшириқларини ўз вақтида ва сифатли бажаришни таъминлаш ишларини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш: — ижтимоий хизмат кўрсатиш тизимини кучайтириш; — ёлғиз кексаларни даволаш ва соғломлаштириш, уларга геронтологик ёрдамни кучайтириш; — республиканинг барча минтақаларида		зирлиги, "Маҳалла", "Нуроний", "Соғлом авлод учун", "Меҳр нури" жамгармалари, "Аёллар кенгаши" ЖТ, "Ҳаёт" нодавлат нотижорат ташкилоти, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамгармаси, Ўзбекистон Қизил Ярим Ой Жамияти, Ногиронлар жамияти, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати	3332,7	лари Бюджет маблағлари	мат кўрсатишни кучайтириш, уларнинг фаол узоқ умр кўришини узайтириш.

800 нафар ёлгиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларнинг уйлари, квартираларини капитал таъмирлаш тарзида уй-жой-маиший шароитларини яхшилаш; — 12 та "Саховат" ва "Мурувват" уйлари, санаторийларини капитал таъмирлаш ва жиҳозлаш; — ногиронлар ва ёлгиз кексаларга ижтимоий хизмат кўрсатишнинг янги шакллари, методлари ва технологияларини жорий этиш (ижтимоий полизлар, ижтимоий таксилар, уй санаторийлари ва бошқалар).			3418,3	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари	
---	--	--	--------	-------------------------------------	--

1	2	3	4	5	6	7
27.	Андижон, Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида қишлоқ аҳоли нунктларини тоза ичимлик сув билан таъминлаш — сув таъминоти объектларини реконструкция қилиш ва тиклаш.	2007 йил октябрь	Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, "Ўзкоммунхизмат" агентлиги, вилоятлар ҳокимликлари, И ж т и м о и й ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси	6700,0, шу жумладан 1000,0 2000,0 1000,0 1000,0	Ҳомийлар маблағлари: "Ўзавтосаноат" ДАК "Ўз-нефтгаз" МХК "Ўзбек-энерго" ДАК "Ўзбекистон темир йўллари" ДАК	Аҳолини ичимлик сув билан таъминлашни яхшилаш

				700,0	"Ўзмет-комбинат" бирлашмаси, Олма-лиқ кон-металлургия комбинати	
				1000,0		
28.	Кўп болали ва кам таъминланган оилалар аъзоларидан, уруш ва меҳнат фахрийларидан 300 минг кишига коллектив шартнома ва битимлар орқали моддий ёрдам кўрсатиш.	2007 йил мобайнида	Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, "Меҳр нури" жамгармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	6000,0, шу жумладан: 350,0	Корхоналар, ташкилотлар маблаглари Касаба уюшмалари маблаглари	Аҳолининг муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш.

1	2	3	4	5	6	7
29.	Қўйидагиларни: — болаликдан ногиронларни (221,8 минг киши); — ҳомиладорлик ва туғишда; — бола туғилганида нафақалар билан таъминлаш	2007 йил мобайнида	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги	139190,9	Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари	Аҳолининг муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш.
30.	"Наврўз" ва "Мустақиллик" байрамлари арафасида умумхалқ ҳашарларини ўтказиш ҳамда ҳар бир маҳаллада ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларга, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш.	2007 йил март, август	"Маҳалла", "Меҳрури" жамғармалари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, муассасалар, корхоналар	2000,0	Ҳашарлардан тушган маблағлар	Аҳолининг муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш, ижтимоий муаммоларни ҳал қилишга аҳолини фаол жалб этиш.

31.	Ёз даврида болалар соғломлаштириш лагерларида 200 минг болани, улардан 11 минг болани, шу жумладан "Меҳрибонлик" болалар уйларидаги 2 минг етим болаларни беиул соғломлаштириш.	2007 йил ёз даврида	Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамғармаси, "Аёллар кенгаши" ЖТ	1330,0, шу жумладан: 1225,0	Ҳокимликлар, "Маҳалла" жамғармаси, касаба уюшмалари маблағлари. Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашига йўналтирилган ягона ижтимоий тўлов	Болаларни тўлақонли жисмоний ва маънавий ривожлантиришни таъминлаш.
-----	---	---------------------	---	------------------------------------	---	---

1	2	3	4	5	6	7
				30,0	маблаг- лари. "Камол- от" ёшлар ижтимо- ий ҳа- ракати маблаг- лари	
32.	1000 нафар кўзи ожиз – катаракта билан касалланган ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларни уларнинг кўзини интраокуляр линза билан коррекциялаш (сунъий кўз гавҳари билан протезлаш) йўли билан реабилитация қилиш.	2007 йил мобайнида	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги	30,0	Ҳомийлар маблаглари	1000 нафар кексалар, пенсионерлар ва кўзи ожиз ногиронларни реабилитация қилиш ва ҳаёт сифатини яхшилаш

	Республика кўз микро- жарроҳлиги ихтисос- лаштирилган марка- зини замонавий даво- лаш-диагностика аппа- ратлари билан жпҳоз- лаш.			180,0	Иш билан таъмин- лашга кўмак- лашиш жамғар- маси кредити	Беморлар ва ногирон- ларга ихтисослашти- рилган тиббий ёрдам кўрсатиш сифатини ошириш.
33.	Меҳнат ва аҳолини иж- тимоий муҳофаза қи- лиш вазирлиги тизи- мидаги санаторийлар- га, Семашко номидаги илимий тадқиқот инсти- тутига ҳамда Касаба уюшмалари Федера- цияси Кенгаши шифо- хоналарига бепул йўл- ланмалар ажратиш йўли билан 32 минг пенсио- нерлар, уруш ва меҳнат фахрийлари ҳамда но- гиронларни, шу жум-	2007 йил мобай- нида	Меҳнат ва аҳо- лини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Соғ- лиқни сақлаш ва- зирлиги, Касаба уюшмалари Феде- рацияси Кенга- ши, "Меҳр нури" жамгармаси	2800,0, шу жум- ладан: 2000,0 800,0	Бюджет маблаг- лари доира- сида Бажа- рувчи- лар ва ҳомий- лар маблаг- лари	Уруш ва меҳнат фах- рийлари, ногирон- ларнинг ҳаёт сифа- тини яхшилаш ва узоқ умр кўришини таъ- минлаш.

1	2	3	4	5	6	7
	ладан 1100 нафар муҳтож ёлгиз кишиларни санаторий-курорт муассасаларида соғломлаштириш. — касаба уюшмалари санаторийларида 53 минг кишини, шу жумладан кам таъминланган oilалардаги ва кўп болали ходимлардан 1520 кишини, Чернобиль АЭСи ҳалокатини бартараф этиш қатнашчиларидан 300 кишини, "Меҳрибонлик" ва "Саховат" уйларида 120 кишини бепул соғломлаштириш.	2007 йил мобайнида		8480,0 улардан: 3016,0	Бажарувчилар, ҳомийлар ва Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг маблағлари. Касаба уюшмалари Федерацияси	Аҳолининг кам таъминланган ва муҳтож қатламларини соғломлаштириш кўламини кенгайтириш.

					Кенга- шига йўнал- тирила- диган ягона ижти- мой тўлов маблаг- лари	
34.	120 минг ходимни, шу жумладан 30 минг но- гиронлар, ёлғиз кек- салар, уруш ва меҳнат фахрийларини, кам таъминланган оилалар аъзоларини коллектив шартномалар ва би- тимлар орқали мада- ний дам олишини ва соғломлаштиришни ташқил этиш.	2007 йил мобай- нида	Вазирликлар, идо- ралар, корхоналар ва ташкилотлар, Касаба уюшма- лари Федерация- си Кенгаши, "Ўз- бекистон мада- нияти ва санъати Ф о р у м и " ж а м - гармаси	9000,0, шу жумла- дан: 500,0	Корхона- лар ва ташки- лотлар маблаг- лари. Касаба уюшма- лари маблаг- лари	Аҳолининг муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган ижти- мой ҳимоя қилишни кучайтириш.

1	2	3	4	5	6	7
35.	Қуйидагилар: — ижтимоий аҳамиятли касалликларга чалинган беморларни ҳаётий муҳим дори-дармонлар билан; — фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан нафақа оладиган болаликдан ногиронлар, етим болалар, ногиронлар, уруш қатнашчилари ва ногиронлари, уруш ортида меҳнат қилганлар, кам таъминланган oilалардаги шахсларни юқори малакали тиббий ёрдам билан таъминлаш.	2007 йил мобайнида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси, "Меҳр нури" жамғармаси	7000,0 шу жумладан: 5500,0 1500	Бюджет маблағлари доирасида	Ижтимоий аҳамиятли касалликларга чалинган беморларни даволаш ва аҳолининг муҳтож қатламини аниқ йўналтирилган ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш.
36.	Қуйидагилар: — Тошкент вилоятида-	2007 йил	Олмалиқ конметаллургия комби-	900,0	Бажарувчи-	Тиббий - ижтимоий муассасаларда уй-жой-

	ги Оҳангарон "Саховат" уйини мукаммал таъмирлаш; — Жиззах вилоятининг Ғаллаорол туманидаги уруш ва меҳнат фахрийлари учун "Маржон суви" санаторийсида "Қишки боғ" ва ўтиш галереяси қурилишини ташкил этиш;	мобайнида 2007 йил мобайнида	нати, Тошкент вилояти ҳокимлиги Жиззах вилояти ҳокимлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги	250,0, шу жумладан: 200,0 50,0	лар маблаглари Ҳокимлик ва ҳомийлар маблаглари. Иш билан таъминлашга кўмаклашиш жамғармаси маблаглари	маиший шароитларни яхшилаш. Уруш ва меҳнат фахрийларига кўрсатиладиган хизматларнинг сифатини ошириш.
	— Тошкент вилоятидаги уруш ва меҳнат фахрийлари учун "Товоқсой" ҳамда Фарғона	2007 йил мобайнида	Тошкент ва Фарғона вилоятлари ҳокимликлари, Меҳнат ва аҳо-	300,0, шу жумладан:	Ҳокимлик ва ҳомийлар	Аҳолининг заиф қатламларини аниқ манзилли ижтимоий ҳимоя қилишни кучай-

1	2	3	4	5	6	7
	вилоятидаги "Олти-ариқ" санаторийлари-ни таъмирлаш; — Чимбой, Чувама ва Қарши "Мурувват" уй-ларига ҳомийлик ёр-дами кўрсатиш ва улар-нинг моддий-техника базасини мустаҳкам-лаш.	2007 йил мобай-нида	лини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги Касаба уюшма-лари Федерация-си Кенгаши, Меҳ-нат ва аҳолини иж-тимоий муҳофаза қилиш вазирлиги	200,0 100,0 21,0	маблаг-лари. Иш билан таъмин-лашга кўмак-лашиш жамғар-маси маблаг-лари Касаба уюшма-лари маблаг-лари	тириш.
37.	Фаолият кўрсатаётган ёлғиз кишиларнинг ўзаро мулоқотда бўлиш ва дам олиш марказ-ларининг моддий-тех-	2007 йил мобай-нида	Қорақалпоғистон Ресубликаси Ва-зирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тош-кент шаҳар ҳоким-	200,0	Бажа-рувчи-лар ва ҳомий-лар	Тадбирларнинг аниқ режаси. Ёлғиз кекса-лар, пенсионерлар ва ногиронларга ижти-моий хизмат кўрса-

	ника базасини мустаҳкамлаш, ижтимоий хизмат кўрсатишни тақомиллаштириш ҳамда кўрсатилаётган хизматлар ва турлари ҳажмларини кенгайтириш. Ёлғиз кишиларга хизмат кўрсатишга илгор хориж технологияларини татбиқ этиш.		ликлари, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, "Маҳалла", "Нуроний", "Соғлом авлод учун", "Меҳрури" жамғармалари, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси, Ўзбекистон Қизил Ярим Ой Жамияти		маблаглари	тишни яхшилаш.
38.	Янгидан қурилаётган бинолар атрофида мажбурий тартибда махсус йўлқалар ва нишаб йўлқалар барпо этиш, шунингдек ногиронлар яшайдиган барча тиббий-ижтимоий	Доимо	"Давархитектқурилиш" қўмитаси, Транспорт ва транспорт коммуникациялари уюшмаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кен-		Маҳаллий бюджетлар ва ҳомийлар маблаглари	Қурилиш нормалари ва қоидаларини тақомиллаштириш. Ногиронларнинг жамоат муассасалари ва биноларига боришлари, жамоат транспортида ҳаракатланишлари

1	2	3	4	5	6	7
	муассасаларни улар билан таъминлаш йўли билан аравачалар ёрдамида ҳаракатланадиган ногиронларнинг тураржойларга ҳамда ижтимоий муассасаларга бора олишлари учун шароитларни яхшилаш. Шаҳар жамоат автотранспортига ногиронларни кўтарувчи мосламалари билан жиҳозланган махсус транспорт воситалари турларини татбиқ этиш.		гаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари			учун шароитларни яхшилаш.
39.	Муҳтож бўлган 14 минг ногиронни ижтимоий реабилитация қилиш ва шу жумладан 6 минг ногиронни қўл-оёқ	2007 йил мобайнида	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, “Меҳр	1275,0, шу жумладан: 735,0	Бюджет	Ногиронларни зарур протезлаш-ортопедия ва реабилитация қилишнинг техник воситалари билан таъмин-

	протезлари билан бе- пул таъминлаш, 2,5минг ногиронлар аравача- лари, 1,5 минг эшитиш аппаратлари, 4 минг қўлтиқтаёқлар, ҳасса- лар ажратиш ҳамда 50 нафар ногиронни сунъий тос-сон бўғими билан таъминлаш.		нури" жамғар- маси, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси, "Ҳаёт" нодавлат ноти- жорат ташкилоти, халқаро инсон- парварлик ташки- лотлари, корхона- лар, муассасалар, ташкилотлар	540,0	маблаг- лари доира- сида Ҳомий- лар маблаг- лари	лаш, уларнинг ҳаёт сифатини яхшилаш.
40.	Республика онкология илмий маркази неги- зида мастэктомия билан касаланган аёллар тиббий реабилитация кабинети ташкил этиш, уларни силикон экзо- протезлари билан таъ- минлаш.	2007 йил мобай- нида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Аёл- лар кенгаши" жамоат ташкилоти	300,0	Ҳомий- лар маблаг- лари	Биргаликдаги тадбир- лар режаси
41.	Ногирон болалар ўрта- сида:	2007 йил	Маданият ва спорт ишлари вазирли-	30,0	Бажа- рувчи-	Ба жарувчиларнинг биргаликдаги тадбир-

1	2	3	4	5	6	7
	– икки босқичда тўртинчи миллий паралимпия ўйинлари ўтказиш; биринчи босқич – ҳар бир "Мурувват" уйида ва иккинчи босқич – Тошкент шаҳрида финал ўйинлари ўтказиш;	январь–сентябрь	ги, Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Хотин-қизлар қўмитаси, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Миллий паралимпия уюшмаси, "Маҳалла", Болалар спортини ривожлантириш, "Соғлом авлод учун" жамғармалари, Қорақалионистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	5,0	лар ва ҳомийлар маблағи "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати маблағлари	лари. Ногирон болаларни спортга кенг жалб этиш. Уларнинг маҳорати, ўз қобилиятини намоён қилиш даражасини ошириш, уларни махсус халқаро мусобақаларда қатнашишга тайёрлаш. Имконияти чекланган болаларни спорт ўйинларига жалб этиш. Ногирон болаларнинг мақбул маънавий ва жисмоний ривожланишини таъминлаш.

— Бухоро шаҳрида хорижий мамлакатлар вакиллари иштирокида Республика махсус спорт ўйинларини ташкил этиш;	2007 йил мобайнида	Ўзбекистон миллий олимпия қўмитаси, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, "Спейшл Олимпикс", Хотин-қизлар қўмитаси, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, "Меҳрури" жамғармаси	40,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблаглари
— ногирон болалар учун "Мафтункор бўёқлар дунёси" ижодий-бадий танловини ва танлов қатнашчилари ишларини сотиш бўйича хайрия кўргазмаларини ўтказиш	2007 йил II ярим йиллиги	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Ногиронлар жамияти, "Соглом авлод учун", "Сен ёлғиз	50,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблаглари.

1	2	3	4	5	6	7
			эмассан", "Нуроний" жамгармалари, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Болалар жамгармаси, Бадий академия, Халқ таълими вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги	10,0	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати маблаглари	
42.	"Аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазифаларини ҳал этишда энг намунали маҳалла" туман (шаҳар), вилоят ва республика танловини ташкил этиш.	2007 йил октябрь	"Маҳалла" жамгармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	20,0	"Маҳалла" жамгармаси	Меҳрибонлик ва мурувватлилик гоյаларини ҳар томонлама тарғиб қилиш ва одамлар онгига сингдириш.
43.	Оғир оилавий шароитлардаги аёллар учун юридик маслаҳатлар	2007 йил мобай-	"Тадбиркор аёл" уюшмаси, Хотинқизлар қўмитаси,			Бажарувчиларнинг биргаликдаги лойиҳаси.

	марказлари ташкил этиш.	нида	"Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, Адлия вазирлиги			
44.	"Меҳр нури" жамгармаси тажрибаси асосида ўз тадбиркорлик фаолияти ва оилавий бизнесини ташкил этиш истагида бўлган кам таъминланган оилалардаги аёлларга грантлар ажратиш ва ҳомийлик ёрдамларини кўрсатишда кўмаклашиш.	2007 йил мобайнида	"Меҳр нури" жамгармаси, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, "Тадбиркор аёл" уюшмаси, Кредит иттифоқлари уюшмаси, Савдо-саноат палатаси, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамгармаси			Биргаликдаги тадбирлар режаси. Кам таъминланган оилалардаги аёлларнинг фаровонлиги ва ҳаёт даражасини ошириш.
IV. Жисмоний соғлом ва маънавий бой авлодни шакллантириш чора-тадбирларини янада чуқурлаштириш, оналик ва болалик тўғрисида ғамхўрликни кучайтириш, аёллар саломатлигини мустаҳкамлаш борасидаги ишларни такомиллаштириш, “Соғлом она — соғлом фарзанд” ҳаракатини ҳар томонлама рағбатлантириш						
45.	Оналар ва болалар ўлимини камайтиришга	2007—2009	Соғлиқни сақлаш вазирлиги	140,0 минг	UNFPA (БМТ)	Лойиҳани амалга ошириш бўйича чора-тад-

1	2	3	4	5	6	7
	қўмаклашадиган хавф-сиз оналик бўйича замонавий технологияларни тугруққа ёрдам кўрсатиш амалиётига жорий этиш.	йиллар мобайнида		АҚШ доллари	аҳоли жамғармаси) маблаглари	бирлар режаси.Оналар ва болалар ўлимини камайтириш.
46.	Амбулатория — поликлиника бўғини ҳамда оналик ва болалик муассасаларининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш: "Саломатлик — 2" ва "Аёллар ва болалар соғлигини мустаҳкамлаш" лойиҳаларини амалга оширишни давом этириш;	2007—2009 йиллар мобайнида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги	8000 минг АҚШ доллари 8520 минг АҚШ доллари	Халқаро ривожланиш уюшмаси кредити Осиё тараққиёт банки кредити, ҳомийлик маблаглари	Соғлиқни сақлаш бирламчи бўғинида ҳамда оналик ва болалик муассасаларида тиббий ёрдам сифатини ошириш.

	— Тошкент вилояти-нинг Ўрта Чирчиқ туманидаги болалар шифохонасини таъмирлаш ва тиббий анжомлар билан таъминлаш; — акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот институтини замонавий даволаш-диагностика аниқратлари билан жиҳозлаш	2007 йил мобайлида 2007 йил II ярим йиллиги	"Соглом авлод учун" жамгармаси, Тошкент вилояти ҳокимлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги	500,0 АҚШ доллари 3500,0 минг АҚШ доллари	"Саломатлик ва ривожлантириш" халқаро ташкилоти (Жанубий Корея) маблағлари Япония ҳукумати гранти	Болаларни даволаш учун қулай шароитлар яратиш. Аёлларга ва чақалоқларга ихтисослаштирилган тиббий ёрдам сифатини яхшилаш. Оналар ва перинатал ўлимини камайтириш.
47.	Қуйидаги йўллар билан репродуктив саломатликни муҳофаза қилишни кучайтириш ва соғлом oilани шакл-	2007 йил мобайлида				

1	2	3	4	5	6	7
	лантириш чора-тадбирларини амалга ошириш: — болалар ва фертил ёшдаги аёлларда темир моддаси, фолий кислотаси ва йод танқислигининг олдини олиш; — никоҳдан ўтаётган шахсларни мажбурий тиббий текширишдан ўтказиш; — кутилмаган ҳомиладорликдан огоҳланти-		"Соғлом авлод учун", "Меҳр нури" жамгармалари, Ижтимоий таъаббусларни қўллаб-қувватлаш жамгармаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, Қорақалиогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Соғлом сақлаш вазирлиги, Хотин-	160,0 минг АҚШ доллари 244,0 75,0 минг	ЮНИСЕФ (БМТ Болалар жамгармаси) маблаглари Маҳаллий бюджетлар маблаглари UNFPA маблаг-	Оналар ва болалар соғлиғи кўрсаткичларини яхшилаш. Соғлом оилани шакллантириш, туғма ногиронликнинг олдини олиш. Кутилмаган ҳомиладорликнинг олдини

	риш учун тушунти- риш-профилактика тадбирларини ўтказиш ва зарур воситалар би- лан таъминлаш; — республика олий ўқув юртларида ах- борот марказлари таш- кил этиш.		қизлар қўмитаси Олий ва ўрта мах- сус таълим вазир- лиги	АҚШ доллари 15,0 5,0 минг АҚШ доллари	лари Олий ўқув юртла- рининг бюд- жетдан ташқа- ри маб- лағла- ри, UNFPA маблаг- лари	олиш, фертил ёшдаги аёлларни соғломлаш- тириш. Ёшларнинг "Соғлом она — соғлом фар- занд" ҳаракати тўғ- рисида хабардорли- гини ошириш.
48.	Қуйидаги йўллар би- лан аёллар ва болалар- ни текширишни таш- кил этиш: — перинатал (ҳомила-	2007 йил мобай- нида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги, Мил- лий банк, "Соғлом авлод учун", "Меҳр	1529,7 минг АҚШ доллари	Бюджет маблаг- лари	Тугма ногиронликнинг олдини олиш. Тугма ривожланиш нуқсонларини аниқ- лашни яхшилаш.

1	2	3	4	5	6	7
	дорларни) ва неонатал (янги тугилган чақалоқларни) текширишларни кенгайтириш; — текшириш марказларини реагентлар, дори-дармонлар билан узлуксиз таъминлаш; —ирсий касалликларни ўз вақтида диагностика қилиш учун текшириш марказларини диагностика аппаратлари билан жиҳозлаш; —болаларнинг туғма ривожланиш аномалиялари билан тугилиши сабабларини таҳлил қилиш ва доимий мониторингини олиб бориш; —тиббий-генетик хизмат тизими кадрлари		нури" жамгармалари, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамгармаси, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	200,0 минг АҚШ доллари		Ирсий касалликларни диагностика қилишни яхшилаш. Мониторинг ва текширишлар асосида болаларнинг туғма ривожланиш нуқсонлари билан туғилишини камайтириш бўйича аниқ чора-тадбирлар кўриш.

	малакасини ошириш; —илмий-тадқиқот иш- ларини олиб бориш илмий-амалий конфе- ренциялар ва семинар- лар ўтказиш.					
49.	"Унни фортифика- циялаш миллий дас- тури"ни амалга оши- ришни давом эттириш.	2007 йил мобай- нида	Соглиқни сақлаш вазирлиги, "Ўздон- маҳсулот" акция- дорлик компания- си, Ўзбекистон миллий телерадио- компанияси, Ўзбе- кистон Миллий ах- борот агентлиги	1832,0 минг АҚШ доллари, шу жум- ладан: 1087,0 минг АҚШ доллари 400,0 минг АҚШ доллари 345,0 минг АҚШ доллари	Грант маблаг- лари Бюджет маблаг- лари "Ўздон- маҳсу- лот" АК корхо- налари маблаг- лари	Аёллар ва болалар ўр- тасида темир моддаси танқислиги анемияси- ни камайтириш

1	2	3	4	5	6	7
50.	Республика ва чет эл клиникаларида тугма ривожланиш нуқсонлари бўлган болаларни соғломлаштириш тadbирларини давом эттириш.	2007 йил мобайлида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Соғлом авлод учун" жамғармаси	8,0 минг АҚШ доллари	"Фриденсдорф Интернейшнл" Халқаро ташкилотининг грант маблағлари	Лойиҳани амалга ошириш tadbирлари режаси. Болалар ногиронлигини камайтириш
51.	"Саломатлик" ва "Соғлом она—соғлом фарзанд" поездлари ташкил этиш орқали узоқ ва бориш қийин бўлган жойларда яшайдиган оилалар тиббий-ижтимоий патронажи тизимини кенгайтириш.	2007 йил мобайлида	"Соғлом авлод учун", "Экосан", "Маҳалла", "Меҳрури" жамғармалари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Хотин-қизлар қўмитаси, "Ўзбекистон темир йўллари" компанияси	110,0 5,0	Бюджет маблағлари доирасида Ҳомийлик маблағлари	Узоқ ва бориш қийин бўлган жойларда яшайдиган аҳолига ижтимоий ёрдам кўрсатиш.

52.	Тиббиёт ходимларининг: — умумий амалиёт врач- лари, акушер-гинеколо- логларнинг; — педиатрлар, неона- тологлар, тиббиёт ҳам- шираларининг; — патронаж тиббиёт ҳам- шираларининг оналар ва болалар саломатли- гини муҳофаза қилиш масалалари бўйича ма- лакаси ошириш дас- турларини амалга оши- риш.	2007— 2009 йиллар мобай- нида	Соглиқни сақлаш вазирлиги, Қора- қалпоғистон Рес- публикаси Вази- рлар Кенгаши, вилоятлар ва Тош- кент шаҳар ҳоким- ликлари	2007 йилда 400,0 минг АҚШ доллари	ТАСИС гранти	Оналар ва болаларга тиббий ёрдам сифа- тини ошириш. Аҳо- лининг тиббий мада- ниятини ошириш.
53.	Оила ролини кучай- тириш, аёллар ва бола- лар соғлигини муҳо- фаза қилиш бўйича қуйидаги чора-тадбир- лар комплексини амал- га ошириш: — маҳаллаларда, ўқув юртларида ва ҳарбий	2007 йил мобай- нида	Хотин-қизлар қў- митаси, Соғлиқни сақлаш вазирли- ги, Халқ таълими вазирлиги, "Ма- ҳалла" жамғар- маси, Дин ишлари	15,0	Бажа- рувчи- лар маблаг- лари	Лойиҳани амалга ошириш бўйича чора- тадбирлар режаси. Оиланинг ролини ку- чайтириш, она ва бола соғлигини мустаҳкам- лаш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш.

1	2	3	4	5	6	7
	қисмларда соғлом турмуш тарзи, репродуктив саломатликни муҳофаза қилиш масалалари, анемия ва эндемик бўғоқ муаммолари бўйича давра суҳбатлари, учрашувлар ташкил этиш; — соғлом оилани шакллантиришни тарғиб этишга йўналтирилган танловлар ўтказиш; — соғлом авлод туғилиши ва тарбияси масалалари бўйича турли ижтимоий видео ва радиоклипларни ишлаб чиқариш ва намоёйиш қилиш;		бўйича қўмита, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон миллий телерадиокомпаниями, "Соғлом авлод учун" жамғармаси, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, Болалар жамғармаси			

1	2	3	4	5	6	7
55.	Қуйидагиларни ишлаб чиқиш ва улардан умумтаълим ўқув юртлирида фойдаланиш: — соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш бўйича мультимедияли электрон ресурслар; —ота-оналар учун мактабгача ёшдаги болаларни тарбиялаш, ривожлантириш ва ўқитиш бўйича методик тавсиялар ва йўриқномалар; — мактабгача муассасалар болалари билан ишлаш учун замонавий ўқув-тарбия материаллари.	2007 йил IV чорак 2007 йил III чорак 2007 йил мобайнида	Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Матбуот ва ахборот агентлиги	30,0 20,0 45,0 10,0	Бюджет маблағлари доирасида Хомийлар маблағлари Бюджет маблағлари доирасида Бюджет маблағлари доирасида	Биргаликдаги тadbирлар режаси. Ўқувчиларни соғлом турмуш тарзи бўйича хабардор қилиш ва билимларини ошириш. Ота-оналарнинг мактабгача ёшдаги болалар тарбияси бўйича хабардорлигини ва психологик-педагогик билимдонлигини ошириш. Болаларни мактабда ўқитишга тайёрлаш сифатини яхшилаш.

56.	Қуйидагиларни яратиш ва нашр этиш: — "Ёш келин-куёвларга" ва "Ёш ота-оналарга" рисоалари ва буклетлари (100 минг нусха); — "Соғлом оила қура-миз", "Мен бахтли она бўламан" мавзула-ридаги кўргазмалар — изоҳли илакатлар (50 минг нусха), улар-ни маҳаллаларда, ЗАГС бўлимларида, ўқув юрт-ларида ва тиббий муас-сасаларда беиул тақ-симлашни назарда ту-тиш. — мактаб ўқувчилари, талабалар учун тиббий ва экологик таълим бў-йича ўқув дастурлари.	2007 йил мобай-нида	Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқ таълими вазирли-ги, Олий ва ўрта махсус таълим ва-зирлиги, Хотин-қизлар қўмитаси, "Маҳалла", "Ўзбе-кистон маданияти ва санъати Фо-руми", "Экосан" жамғармалари,	80,0	Бажа-рувчи-лар ва ҳомий-лар маблаг-лари	Тадбирлар режаси. Соғ-лом оилани шакллан-тириш ва соғлом ав-лодни тарбиялаш учун шароитлар яратиш.
			Адлия вазирлиги, Матбуот ва ахборот агентлиги, Ижти-моий ташаббуслар-ни қўллаб-қувват-лаш жамғармаси, "Зарафшон", "Са-ломатлик + эко-логия" нодавлат нотижорат ташки-лотлари	20,0		

58.	Қуйидагилар орқали "Соглом она — соглом фарзанд" ҳаракатини ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш: — телекўрсатувлар ва радиоэшиттиришлар туркумларини тайёрлаш, кўрсатиш ва эшиттириш; — газеталарда ҳаракатнинг аҳамияти, мақсади ва вазифаларини очиқ берадиган махсус рукнлар очиш ҳамда мунтазам равишда материаллар эълон қилиш; — ҳаракатнинг аҳамиятини тарғиб қилишнинг энг яхши шакллари учун танловлар ўтказиш;	Доимо	Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси, Электрон оммавий ахборот воситалари миллий уюшмаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Хотин-қизлар қўмитаси, "Оила" илмий-амалий маркази, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, "Маҳалла", "Соглом авлод учун" жамғармалари, Болалар жамғармаси, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси Тасвирий	30,0	Бажа-рувчилар маблағлари	Биргаликдаги ҳаракатлар режаси. Аёллар соғлиғини мустаҳкамлаш, оналар ва чақалоқлар ўлимини камайтириш.
-----	---	-------	--	------	--------------------------	--

1	2	3	4	5	6	7
	– ҳаракатни ривожлантириш интернет-сайтини ташкил этиш.		ойина" ижодий уюшмаси			
V. Ижтимоий хизмат кўрсатиш тизими, "Меҳрибонлик", "Саховат" ва "Мурувват" уйлари ходимлари меҳнатини рағбатлантириш ва муносиб баҳолаш механизмини такомиллаштириш						
59.	Тариф ставкаларини (ЯТС бўйича бир разрядга) ошириш ва 1 тарбиячи юкламасини (гуруҳдаги 15–18 боладан 5–6 болагача) қисқартириш ҳисобига ақли заиф болаларнинг "Мурувват" уйларидаги тарбиячилар ва ўқув-ёрдамчи ходимлар иш ҳақини ошириш.	2007 йил II чорак	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги	322,3	Бюджет маблағлари	"Мурувват" уйлари ходимлари меҳнатини рағбатлантириш.

60.	Уруш ва меҳнат фахрийлари учун санаторийлар ходимларининг оғир меҳнат шaroитлари учун 15 фоизли устама ҳақ жорий этиш ("Саховат" уйлари, реабилитация марказлари ходимлари учун белгиланган тўловлар каби).	2007 йил II чорак	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги	57,8	Бюджет маблаглари	Санаторийлар ходимлари меҳнатини рағбатлантириш.
61.	Уйда ижтимоий ёрдам кўрсатиш ходимлари, шунингдек уйда ногирон болаларни ўқитадиган педагогларнинг меҳнатини Қорақалиогистон Ресиубликасида ва вилоятларда ойлик йўлка ҳақини энг кам ойлик иш ҳақининг 1 баравари миқдорида, Тошкент шаҳрида энг	2007 йил II чорак	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги	3018,9	Бюджет маблаглари	Ижтимоий соҳа ходимлари меҳнатини рағбатлантириш.

1	2	3	4	5	6	7
	кам ойлик иш ҳақининг 1,5 баравари миқдорида компенсация жорий қилиш орқали рағбатлантириш.					
62.	"Саховат", "Мурувват" интернат-уйлари, уруш ва меҳнат фахрийлари санаторийлари, ногиронлар реабилитация марказлари, уйда ижтимоий ёрдам кўрсатиш хизматлари ва ногиронлар касб-ҳунар коллежларининг моддий рағбатлантириш жамғармасини 25 фоизгача қўпайтириш.	2007 йил II чорак	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги	764,3	Бюджет маблаглари	Кўрсатилган муассасалар ходимлари меҳнатини рағбатлантириш.
63.	"Энг яхши ижтимоий соҳа ходими" унвони учун танловлар ўтказиш (алоҳида тоифалар бў-	2007 йил III чорак	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Халқ таълими	30,0	Бажарувчилар маблағлари	Танлов ўтказиш жадвали. Ижтимоий соҳа ходимлари ишини

	йича: уйда хизмат кўрсатиш, чақалоқлар уйлари, болалар уйлари, қариялар уйлари, ногиронлар ва қариялар интернатлари, ногиронлар реабилитация марказлари, уруш ва меҳнат фахрийлари учун ихтисослаштирилган санаторийлари ходимлари ва ҳ.к.).		вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Сен ёлғиз эмассан" жамғармаси, Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши			рағбатлантириш ва уларнинг обрўсини ошириш.
64.	Касаба уюшмаларининг "Наврўз" ва "Мустақиллик" байрамларида ҳар йили бериладиган "Меҳрибонлик" уйлари ходимлари учун 20 та, "Саховат" ва "Мурувват" уйлари ходимлари учун 10 та рағбатлантирувчи	2007 йил III чорак	Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши, Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги	30,0	Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши ва бажарувчилар	Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши (ЎКУФК) қарори. Кўрсатилган муассасалар ходимлари меҳнатини рағбатлантириш.

1	2	3	4	5	6	7
	мукофотларини таъсис этиш.				маблаг-лари	
65.	Қуйидагилар: – "Меҳрибонлик", "Саховат" ва "Мурувват" уйлари ижтимоий хизмат кўрсатиш тизими ходимларини; – касбий фаолиятда иш стажига эга бўлган ва хизмат кўрсатган, ўсиб келаётган авлодни уйғун ҳолда тарбиялашга ҳисса қўшаётган халқ таълими, ўрта махсус ва олий таълим тизими ўқитувчиларини қўллаб-қувватлаш бўйича грант дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.	2007 йил мобайнида	Молия вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми", "Меҳр нури" жамғармалари, Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари уюшмаси, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти			Биргаликдаги тадбирлар режаси. Ижтимоий ҳимоя тизими ходимлари фаолиятини янада рағбатлантириш.

VI. Ўсиб келаётган авлоднинг ҳаётий муҳим манфаатларини таъминлаш, ёшларнинг профессионал ва маърифий юксалишини моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, уларнинг бўш вақти ва спорт билан шугулланишини ташкил этиш, ёш оилаларни мустақил ҳаётга қадам қўйишда қўллаб-қувватлаш						
66.	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати патронажи остида ёш тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш бўйича инвестиция лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш.	2007 йил I чорак	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Савдо-саноат палатаси, Иқтисодиёт вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	125,0 шу жумладан 100,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати маблағлари	Биргаликдаги комплекс дастур. Ёшларни кичик бизнес ва тадбиркорликка жалб этиш жараёнини рағбатлантириш.
67.	Ёш оилаларга уй-жой сотиб олиш ёки қуришда, уй хўжалигини ободонлаштиришда қўмаклашиш, ипотека, истеъмом кредитлари ва микрокредитлар бериш	Доимо	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Савдо-саноат палатаси, тижорат банклари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар	50000,0	Тижорат банклари маблағлари	Биргаликдаги ҳаракатларнинг комплекс режаси. Ёш оилаларга ҳаётий таъминотини яратиш ва барқарорлаштириш шароитларини шакл-

1	2	3	4	5	6	7
	орқали даромад олишнинг барқарор манбаини шакллантириш.		Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари			лантириш. Ёшларни кичик бизнес ва тадбиркорликка жалб этиш жараёнини рағбатлантириш.
68.	Фаолияти ёш оилаларга ижтимоий хизматлар кўрсатиш ва оилавий ҳаёт, психологик-педагогик муаммолар, ҳуқуқий ва бошқа масалалар бўйича маслаҳатлар беришга йўналтирилган Ёшларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш марказларини ташкил этиш.	2007 йил мобайнида	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, "Маҳалла" жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	705,0	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати маблағлари	Қуйидагилар: — касбларга тайёрлаш; — маслаҳатлар бериш (ҳуқуқий, психологик, тиббий маслаҳатлар); — ёшларнинг бўш вақтларини кўнгилли ўтказиш ва бошқалар бўйича хизматлар кўрсатиш.

69.	"Янги авлод–2007" болалар ижодиёти фестиваллари доирасида иқтидорли болаларни, шу жумладан кўп болали оилалардаги иқтидорли болаларни аниқлаш ва уларни мақсадли қўллаб-қувватлаш ишларига; "Келажак овози" республика танлови ва Ёшлар ташаббуслари маркази фаолияти доирасида вилоятлардаги турли ижод йўналишлари бўйича иқтидорли болаларни аниқлаш, қўллаб-қувватлаш ва уларни бирлаштириш, шу жумладан танлов	2007 йил мобайнида	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамғармаси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, манфаатдор вазирликлар ва идоралар		Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари	Иқтидорли болаларни аниқлаш ва мақсадли қўллаб-қувватлаш ҳамда кўп болали оилалардаги ана шундай болаларни қўллаб-қувватлаш.
-----	---	--------------------	---	--	-------------------------------------	--

1	2	3	4	5	6	7
	ишларини мамлакат иқтисодиётига татбиқ этишда; – Санъат ва болалар ижодиёти марказларини ўсиб келаётган авлодни маданий қадриятлар билан таништириш, миллий амалий санъат анъаналарини сақлашга ўргатиш, болаларни ўқитиш, ёш талантларни аниқлаш ва қўллаб-қувватлаш масалалари бўйича ривожлантиришга; – қишлоқ жойлардаги академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларининг энг иқтидорли битирувчиларига уларнинг ўқишни ва тад-			620,1		Биргаликдаги тадбирлар режаси. Болаларни санъатга жалб этиш.

	биркорлик фаолияти билан шуғулланишни давом эттиришида кўмаклашиш.					
70.	Ҳар бир минтақада кам таъминланган оилалардан бўлган 1 минг нафардан ўсмир ва қизларнинг "Усто-шогирд" методи бўйича касб-ҳунарга ўқишини ташкил этиш.	2007 йил мобайнида	"Маҳалла", "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамғармалари, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Бадий академия, "Усто" бирлашмаси	20,0 шу жумладан: 3,0	Бажарувчилар маблағлари "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати маблағлари	Ўқитиш жадвали. Кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш.
71.	Ёшлар учун "Мутахассисга муҳтожмиз", "Касбим – фахрим" мавзусида телекурсов ва радиоёшитиришларни ташкил этиш.	2007 йил II чорак	Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси, Ўрта махсус касб-ҳунартаълими маркази, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати	5,0	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати маблағлари	Биргаликдаги тадбирлар режаси. Олий ўқув юртлари ва касб-ҳунарколлежларини тамомлаган мутахассислар учун янги иш ўринлари топиш бўйича лойиҳаларни жорий этиш.

1	2	3	4	5	6	7
			ти, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари			
72.	Ёшлар ва болалар ўртасида "Наврўз" ва "Мустақиллик" байрамларига бағишланган умуммиллий ёшлар спорт марафонини ўтказиш.	2007 йил мобайлида	Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, "Ватанпарвар" ташкилоти, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон миллий телерадиокомпани	70,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари	Марафонларни мунтазам ўтказишни таъминлаш. Ёшларда соғлом турмуш тарзига нисбатан ижобий муносабатни шакллантириш. Ёш авлодни ватанпарварлик ва Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш. Республикада оммавий жисмоний тарбия ҳаракатини ривожлантириш.

			нияси, "Маҳалла", Болалар спортини ривожлантириш, "Соглом авлод учун" жамғармалари, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари			
73.	Ҳар бир туманда аҳолининг кам таъминланган қатламлари орасидан камида 5 та ёш оиллага тўйларини ўтказиш ҳамда майший шароитларини яхшилашда ҳомийлик ёрдами кўрсатиш.	2007 йил мобайнида	"Маҳалла" жамғармаси, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳоким-	500,0 шу жумладан: 20,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари "Қамолот" ёшлар ижтимоий	Биргаликдаги тадбирлар режаси. Кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш.

1	2	3	4	5	6	7
			ликлари, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати		ҳаракати маблағлари	
74.	Ёшларни жалб этган ҳолда боғларпи, шаҳарлар маҳаллалари ва аҳоли пунктлари ҳудудларини ободонлаштириш бўйича оммавий тадбирлар ўтказиш.	2007 йил мобайнида	"Маҳалла" жамғармаси, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	25,0 шу жумладан: 5,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати маблағлари	Биргаликдаги тадбирлар режаси.

75.	"Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамғармаси томонидан иқтидорли талабалар учун таълим грантлари ва стипендиялар дастурлари бўйича орттирилган тажрибадан фойдаланган ҳолда, кам таъминланган оилаларга мансуб иқтидорли талабаларни қўллаб-қувватлаш бўйича чоратадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.	2007 йил мобайнида	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми", "Меҳр нури" жамғармалари, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги	74,1	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари	Биргаликдаги ҳаракатлар комплекс режаси.
76.	"Навқирон Ўзбекистон" анъанавий ва замонавий санъат фестивали лауреатларини қўллаб-қувватлаш дастури доирасида ёш рассомлар ва амалий санъат усталарини рағбатлантириш	2007 йил мобайнида	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамғармаси, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Ўзбе-	37,1	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари	Биргаликдаги тадбирлар режаси.

1	2	3	4	5	6	7
	ишларида кўмаклашиш, ёш рассомлар ва ҳунармандлар сулоалари ташаббусларини қўллаб-қувватлаш.		кистон Бадиий академияси			
77.	Тошкент шаҳрида уй-ғун ва жисмоний ривожланган ўсиб келаётган авлодни тарбиялашга йўналтирилган Болалар спорт комплексини ривожлантиришга кўмаклашиш.	2007 йил мобайнида	Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми" жамғармаси	33,4	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари	Биргаликдаги тадбирлар режаси. Спорт комплексини таъмирлаш.
78.	Бутун республика ҳудудида аҳолининг муҳтож қатламларига ижтимоий ёрдам кўрсатиш учун маблағлар йиғишга, кам таъминланган оилаларнинг болалари учун байрамлар ташкил этишга йўналтирилган	2007 йил мобайнида	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми", "Меҳр нури" жамғармалари, нодавлат ношароат ташкилотлари, Қора-			Биргаликдаги тадбирлар режаси. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари қарорлари. Болаларга ижтимоий ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳар

	хайрия ва маданий тadbирлар ўтказиш.		қалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари			томонлама қўллаб-қувватлаш.
VII. Фахрийлар ва пенсионерларга ёрдам кўрсатиш даражасини янада ошириш, давлат ва жамоатчилик томонидан уларни қўллаб-қувватлашни таъминлаш, муҳтожларга бегараз ёрдам ажратиш						
79.	Мулкчилик шакллари-дан қатъи назар, дорихоналарнинг ихтисослаштирилган бўлимлари орқали пенсия ёшидаги шахсларни бепул имтиёзли дори-дармонлар билан (врачлар рецепти бўйича) таъминлаш тизимини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш.	2007 йил I чорак	Соглиқни сақлаш вазирлиги, "Доридармон" ДАК, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамгармаси			Биргаликда таклифлар тайёрлаш. Кекса ёшдаги пенсионерларни дори-дармонлар билан таъминлашни яхшилаш.

1	2	3	4	5	6	7
80.	Ёлғиз кексалар, уруш ногиронлари ва иштирокчилари, уруш ортида меҳнат қилганлар, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар оилаларини, Чернобиль АЭС даги ҳалокат туфайли жабр кўрганларни уй-жой-коммунал хизматлар учун компенсация сифатида ҳар ойда пул билан таъминлаш.	2007 йил мобайнида	Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлиги	25400	Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси	Пенсионерлар, меҳнат ва уруш фахрийларига ижтимоий ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш.
81.	"Наврўз", "Мустақиллик", Янги йил, Рамазон ҳайит ва Қурбон ҳайит байрамларида ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронлардан 3000 кишига инсонпарварлик ёрдами кўрсатиш.	2007 йил мобайнида	"Экосан" жамғармаси, Хотин-қизлар қўмитаси, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Нуроний", "Меҳр нури" жамғармалари	250,0	"Экосан" жамғармаси ва ҳомийлар маблағлари	Аҳолининг муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган ижтимоий қўллаб-қувватлаш. Кекса фуқароларнинг фаол узоқ умр кўришларини таъминлаш.

82.	"Нуроний" шифохона-сининг Геронтология марказида (Тошкент шаҳри) даволашнинг замонавий геронтология методларидан фойдаланган ҳолда 1,2 минг нафар, шу жумладан вилоятлардан 250 нафар кекса фуқароларни соғломлаштириш.	2007 йил мобайнида	"Экосан" жамғармаси, Хотин-қизлар қўмитаси, "Аёллар кенгаши" жамоат ташкилоти, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Нуроний", "Меҳр нури" жамғармалари	50,0	Ажратилган маблағлар ва ҳомийлар маблағлари доирасида	Кекса фуқароларнинг фаол узоқ умр кўришларини таъминлаш.
83.	Ўзгалар иарваришига муҳтож бўлган кексаларни уларга талабалар ва ўқувчилардан тузилган "Ғамхўрлик гуруҳлари"ни бириктириб қўйиш йўли билан ижтимоий муҳофаза қилиш қаровини кенгайтириш	2007 йил мобайнида	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги	10,0	"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ва бажарувчилар маблағлари	Кекса фуқароларга ижтимоий хизмат кўрсатиш қўламини кенгайтириш.

1	2	3	4	5	6	7
			ги, "Нуроний", "Маҳалла", "Меҳр нури" жамғармалари, Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий уюшмаси, Ижтимоий ташаббусларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси, нодавлат нотижорат ташкилотлари			
84.	Республиканинг ҳар бир минтақасидан кам таъминланган кекса фуқаролар (камида 30 минг киши) учун тарихий шаҳарларни ва муқаддас қадамжолар-	2007 йил мобайнида	Қорақалиогистон Ресиубликаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, "Ўзбектуризм" миллий	400,0	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблаглари	Бажарувчилар тadbирлари. Кексаларнинг қўнғилли дам олиши учун шароитлар яратиш.

	ни (Бухоро, Самарқанд, Хива, Термиз шаҳарларини) зиёрат қилишни беиул ташкил этиш.		компанияси, "Маҳалла", "Ўзбекистон маданияти ва санъати Форуми", "Нуроний" жамгармалари			
85.	Спорт фахрийларини жалб қилиш орқали катта авлод ўртасида спорт мусобақаларини ташкил этиш.	2007 йил мобайнида	Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Миллий олимпия қўмитаси, "Маҳалла", "Нуроний" жамгармалари, Хотин-қизлар қўмитаси	10,0	Бажарувчилар маблағлари	Бажарувчиларнинг қўшма қарори. Аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш.
86.	Махсус хайрия тadbирларини ишлаб чиқиш ва ташкил қилиш, камтаъминланган оилаларга, шу жумладан ўзгалар парваришига муҳтож бўлган кексалар, пенсионерлар ва ногиронларга моддий ёрдам	2007 йил мобайнида	Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, "Меҳр нури", "Нуроний", "Маҳалла" жамгарма-	700,0 шу жумладан: 200	Бажарувчилар ва ҳомийлар маблағлари Касаба уюшмалари	Бажарувчиларнинг келишилган тadbирлари. Кексаларни маънавий ва моддий қўллаб-қувватлашни таъминлаш.

1	2	3	4	5	6	7
	кўрсатиш, нодавлат нотижорат ташкилот- лар ва меценатларни, айниқса "Наврўз", "Мус- тақиллик", Рамазон ҳайит ва Қурбон ҳайит байрамларини нишон- лаш вақтида хайрия ишларига жалб этиш.		лари, Хотин-қиз- лар кўмитаси, Ўз- бекистон нодавлат нотижорат ташки- лотлар миллий уюшмаси, Ижти- моий ташаббуслар- ни қўллаб-қувват- лаш жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Ва- зирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тош- кент шаҳар ҳоким- ликлари		маблаг- лари	
87.	Ёлғиз пенсияонерлар ва ногиронларни телефон алоқаси билан таъмин- лаш даражасини оши- риш.	2007 йил мобай- нида	Алоқа ва ахборот- лаштириш агент- лиги, Қорақалпо- ғистон Республика- си Вазирлар Кен- гаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари	40,0	Бажа- рувчи- лар маб- лаги	Аҳолининг ижтимоий муҳтож қатламлари алоқа воситаларидан фойдаланишини яхши- лаш

88.	Уруш қатнашчилари ва ногиронлари ҳамда уруш ортида меҳнат қилганлар, кўзи ожиз биринчи гуруҳ ногиронларининг шаҳар йўловчи транспортида бепул юришини ташкил этиш.	2007 йил мобайнида	Қорақалпоғистон Ресубликаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Автомобиль ва дарё транспорти агентлиги	150,0	Бажарувчилар маблаг	Ҳокимликлар қарорлари. Аҳолининг муҳтож гуруҳларини моддий қўллаб-қувватлаш.
89.	Ўзбекистон мустақиллигининг 16 йиллигига бағишланган машҳур санъат усталари иштирокида "Фахрийлар куйлаганда" адабий-муסיқий санъат кечасини ташкил этиш.	2007 йил август	Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Миллий олимпия қўмитаси, "Маҳалла", "Нуроний" жамғармалари	10,0	Бажарувчилар маблаг	Маданият фахрийларининг талантини эъзозлаш.
90.	Катта авлод вакиллари билан ёшлар ўртасида маънавий-ахлоқий муҳитни яхшилаш, ҳуқуқ-тартиботни кучайтириш, уларда Ватанга	2007 йил мобайнида	"Маҳалла" жамғармаси, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Хотинқизлар қўмитаси, Болалар жамғарма-		Бажарувчилар маблаг	Ёш авлодда маънавият, ахлоқ ва ватанпарварликни тарбиялаш.

1	2	3	4	5	6	7
	муҳаббатни, ота-она-лар ва кексаларга нисбатан ҳурматни тарбиялаш.		си, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги			

Жами харажатлар эквивалентда
 шу жумладан: 390 114,6 млн. сўм,
 356 342,8 млн. сўм
 26 384,2 минг АҚШ доллари

МУНДАРИЖА

Сўз боши	3
Демократик ҳуқуқий давлат, эркин иқтисодиёт талабларини тўлиқ жорий этиш, фуқаролик жамияти асосларини қуриш — фаровон ҳаётимиз гаровидир. <i>2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлан- тириш яқунлари ва 2007 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маъруза, 2007 йил 12 февраль</i>	11
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 12 февралдаги «2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2007 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаш- тиришнинг энг муҳим устувор йўналишлари тўғрисида»ги мажлисининг 1-протоколига мувофиқ тайёрланадиган қонун ва меъёрий- ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари рўйхати.	59
Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш ва мустаҳкамлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида	94
Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори «Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури тўғрисида	99
«Ижтимоий ҳимоя йили» Давлат дастури. <i>Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 январдаги ПҚ—573-сон қарорига 1-илова.....</i>	103

67.400(5У)

К 25

Ислом Каримов.

Мамлакатимиз тараққиёти ва халқимизнинг ҳаёт даражасини юксалтириш — барча демократик янгиланиш ва иқтисодий ислоҳотларимизнинг пировард мақсадидир. — Т.: «Ўзбекистон» НМИУ, 2007.—200 б.

ISBN 978-9943-01-090-1

ББК 67.400(5у)+65,9(5у)

Ислом Абдуғаниевич Каримов

**МАМЛАКАТИМИЗ ТАРАҚҚИЁТИ
ВА ХАЛҚИМИЗНИНГ ҲАЁТ ДАРАЖАСИНИ
ЮКСАЛТИРИШ — БАРЧА ДЕМОКРАТИК
ЯНГИЛАНИШ ВА ИҚТИСОДИЙ
ИСЛОҲОТЛАРИМИЗНИНГ ПИРОВАРД МАҚСАДИДИР**

Нашр учун масъул *К. Бўронов*

Рассом *Ж. Адилов*

Бадий муҳаррир *С. Евдокимов*

Техник муҳаррир *У. Ким*

Мусахҳиҳлар *Н. Умарова, Ш. Орипова*

Компьютерда тайёрлаган *Л. Абкеримова*

Босишга рухсат этилди 17.05.2007. Қоғоз формати 84×108¹/₃₂.

Офсет босма усулида босилди. Шартли босма табоқ 10,5+0,32 вкл. Нашр табоғи 10,80. 1-завод 50 000 нусха.

Буюртма № 07-64. Баҳоси шартнома асосида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигининг “Ўзбекистон” нашриёт-матбаа ижодий уйида босилди.

100129, Тошкент, Навоий кўчаси, 30.